

počítač

pro každého

VYHRAJTE
DIGITÁLNÍ FOTOAPARÁT

111 tipů

**Nejužitečnější
české
internetové
stránky**

- 8 Domácí počítač budoucnosti
- 36 Bydlení na internetu

RECENZE:

- 14 Angličtina pro děti
- 13 Naučte se německy

DOMÁCÍ POČÍTAČ:

- 40 Jak ušetřit místo na disku

A teď už vím, jak na to!

- Jak v počítači najít ztracený soubor
- Užitečné funkce programu Total Commander
- Přepočítávání vzorců v tabulkách 602Tab
- Jak propojit tabulku ve Wordu s Excelem
- Jak zachránit smazaná data
- Skrytá nastavení Windows
- Jak si založit internetový deníček
- Kreslení obrázků ve Wordu

4 Úvodník**5 Novinky ze světa počítačů****představujeme****8 Domácí počítač budoucnosti**

Počítač Mega PC je velmi zajímavým produktem. Kromě toho, že plní funkci osobního počítače, funguje také jako rádio a hudební přehrávač, dokáže načítat snímky z digitálních fotoaparátů a lze k němu připojit digitální videokameru.

10 Vědění pro radost**11 Číselná klávesnice**

Uživatelé přenosných počítačů nemají psaní textu prokládaného psaním číslic nijak pohodlné. Jestliže na notebooku často pracujete s číselnými údaji, je pro vás určena numerická klávesnice Umax.

12 Chytrý pomocník do kapsy

Na kapesním počítači Acer n10, který se snadno vejde do kapsy u košile nebo u kalhot, můžete např. přehrávat skladby v MP3, psát text, pracovat v tabulce Excelu či z něj posílat kolegům e-mailové zprávy.

13 TS Němčina 4**14 Kolik řečí znáš...****16 Skladiště dat**

Jestliže se potýkáte s nedostatkem místa na pevném disku v počítači, bude ideálním řešením pořídit si nový pevný disk s větší úložnou kapacitou. Podívali jsme se na pevný disk s úložným prostorem pro 200 GB dat.

46 Sluníčko – zábava pro děti

Součástí tohoto čísla PPK je multimediální CD „Sluníčko – zábava pro děti“, které jsme vám představili již v minulém čísle. Pokud vám minulé číslo uniklo nebo pokud se chcete seznámit s ovládáním cédéčka, přečtěte si následující stručný návod.

magazín**18 Křížovka o ceny**

Výherci obdrží grafický program Zoner Media Explorer 5 Professional od společnosti Zoner Software.

inzerce _____

38 Spolehlivé vypalovačky

Uživatelé, kteří u počítačových periférií kvůli přenosnosti preferují externí mechaniky, mají nyní důvod k radosti: u těchto zařízení se začíná používat rychlé rozhraní USB 2.0. Dvě zajímavé mechaniky s tímto rozhraním jsme měli možnost vyzkoušet.

42 Návrat legendy ve zbrusu novém kabátě**44 Softwarové lupy****45 Siemens chce oslovit východní Evropu****jak na to****19 Internetový deníček**

V článku vám poradíme, jak si velmi jednoduše vytvořit tzv. blog neboli internetový deníček na portálu Seznam.

21 Jak zachránit smazaná data**23 Výpočty v tabulkách 602Tab****25 Skrytá nastavení Windows****27 Propojte Word a Excel****29 Total Commander – připojení k FTP**

I v tomto čísle pokračujeme v představování programu Total Commander. Tentokrát se dozvíte, jak se připojit k serveru FTP.

31 Vyhledávání ve Windows XP**33 Kreslení obrázků v MS Wordu II****internet****35 Nejužitečnější české stránky**

Na českém internetu existují desítky kvalitních stránek. Pokusili jsme se sestavit seznam nejužitečnějších stránek, který by měl být praktickou pomůckou při hledání potřebných informací prostřednictvím internetu.

36 Sháníte bydlení?

Sháníte-li byt, hledáte nájemníka nebo prodáváte chalupu, můžete využít internetových služeb. Tento článek vám poskytne přehled internetových stránek, kde si můžete přečíst inzeráty, případně si je sami podat.

domácí počítač**40 Zabalte to****48 Listárna**

Vážení čtenáři,

léto a sluníčko patří neodmyslitelně k sobě. Mimo jiné také proto vám teď, uprostřed léta, přinášíme cedéčko s názvem Sluníčko. Potěší zejména předškoláky a jejich rodiče. Malé dítě se pomocí tohoto programu naučí poznávat nejen barvy, zvířátka a hudební nástroje, ale také hodiny, písmena a číslice.

Určitě jste si všimli, že toto vydání našeho časopisu vyšlo nikoli čtrnáct dní, ale až tři týdny po vydání předchozím. Nejde o neplánované zpoždění – vždy

o prázdninách se z našeho čtrnáctideníku stává „jedenadvačetideník“; je to proto, abychom si u nás v redakci mohli v létě vybrat nějakou dovolenou a koneckonců také proto, abyste i vy měli větší šanci sehnat prázdninová vydání Počítače pro každého, i když třeba na týden či na dva odjedete na dovolenou. Dáváme přednost této formě „zředění“ před vydáváním letních dvojčísel, která možná znáte z jiných časopisů. Připadalo by nám totiž trochu zavádějící na-

bízet čtenářům například „24 čísel, avšak 22 sešitů“. Proto další dvě vydání – čísla 15 a 16 – budou následovat opět v třítýdenním intervalu (vyjdou 13. srpna a 3. září). Od čísla 17 bude Počítač pro každého až do konce roku opět čtrnáctideníkem.

Užijte si druhou polovinu prázdnin ve zdraví a nezapomeňte na naši velkou letní fotosoutěž – její vyhlášení najdete na straně 49.

Ivan Heisler, šéfredaktor

inzerce

Levné multimediální elcédéčko

Za cenu 10 358 Kč s DPH si můžete pořídit 15palcový LCD monitor **Acer AL506**. K počítači se připojuje jako tradiční CRT monitor přes analogové rozhraní a pracuje v rozlišení 1024 × 768 obrazových bodů. V dolních rozích pod displejem jsou zabudovány dva reproduktory s výkonem 1,5 W; celkový příkon monitoru je pouze 33 W. Výrobce udává velmi dobrou dobu odezvy 23 ms a vysoký kontrastní poměr 450 : 1. Svítivost monitoru je 350 cd/m² a úhly pohledu jsou v horizontálním a ve vertikálním směru 120° a 110°. Jako u všech LCD monitorů jsou zde velmi příznivé rozměry a hmotnost. Monitor AL506 měří 365 × 340 × 181 mm a váží 2,6 kg.

<http://www.acer.cz>

Telefonní čísla e-mailem

Společnost Český Telecom nyní nabízí možnost poslat číslo vyhledané na lince 1180 elektronickou poštou. Za rozšíření služby informační linky 1180 zákazník nic neplatí. Stejně jako doposud hradí pouze standardní hovor s operátorem (5,50 Kč/min., od druhé minuty je hovor účtován po vteřinách). Zaslání telefonního čísla e-mailem nabízí linka 1180 nonstop. V průběhu hovoru je toto číslo doručeno do e-mailové schránky zákazníka.

<http://www.telecom.cz>

Výherci V-klubu č. 10/03

Správné odpovědi na otázky:

- 1) Icewind Dale II obsahuje český dabing. (A)
- 2) Platinová edice Icewind Dale v obchodech stojí 599 Kč. (A)

Icewind Dale získávají tito výherci:

Jindřich Raschel z Mladé Vožice, Karel Pilař z Jirkova, Tomáš Došek z Karlových Varů, František Novák z Chlumu u Třeboně, Martin Vyšinský z Roudnice nad Labem, Petr Umlauf z Hradce Králové, Tomáš Šindelář z Úpice, František Ciml z Karlových Varů, Miroslav Boháč z Příboru, Jaroslav Čaněk z Grešlového Mýta.

Icewind Dale II získávají tito výherci:

Petr Nekvinda z Horního Jelení, Radim Dufek z Jiřic u Miroslavi, Jiří Červenka z Veltrus, Ivo Drápal z Boskovic, Roman Horut ze Starého Jičína, Ladislav Holásek z Loštic, Pavel Porubský z Ostravy 30, Alžběta Javůrková z Jiřikova, Květoslav Králík z Olomouce, Patrik Šojdr z Vyškova.

inzerce _____

Na jazyky s Langmasterem

Společnost Langmaster uvádí na tuzemský trh jazykové kurzy pro výuku angličtiny a španělštiny, tj. produkty LANGMaster Angličtina Elements – kurz a studijní slovník Lexicon – a LANGMaster Španělština Mirada. Jedním z klíčových prvků anglického kurzu je zcela nový studijní slovník. Obsah slovníku je z velké části ozvučen hlasem rodilých mluvčích a zahrnuje 75 000 hesel a 200 000 překladů. Výuka angličtiny je rozvržena zhruba do 380 hodin intenzivního studia a zahrnuje cca 1700 cvičení, španělština nabízí asi 160 výukových hodin a přibližně 650 cvičení. Produkt Angličtina Elements (celkem 7 CD) stojí 2999 Kč a produkt Španělština Mirada (4 CD) 1999 Kč.

<http://www.langmaster.cz>

Nové fotoaparáty Umax

Společnost Umax rozšiřuje svou nabídku o dva nové digitální fotoaparáty **AstraPix 630** (6990 Kč s DPH) a **AstraPix 670** (8490 Kč s DPH). Ve stříbrné barvě vyvedený model AstraPix 630 má 3,3megapixelový CCD snímač s efektivním rozlišením 3,1 megapixelu. Umožňuje zachycovat objekty od 20cm do nekonečna. Na stejném snímacím prvku je založen i model AstraPix 670, který navíc disponuje trojnásobným optickým zoomem. Objektiv umožňuje fotografování v rozsahu vzdálenosti od 50cm do nekonečna, v supermakrorežimu dokonce již od vzdálenosti 1cm od objektivu. Oba fotoaparáty mají

interní paměť o velikosti 16 MB, kterou lze rozšiřovat pomocí paměťových karet SD nebo MMC. Nabízejí také televizní výstup, díky kterému lze pořízené snímky prohlížet na obrazovce televizoru. V jejich výbavě nechybí 1,5palcový LCD displej ani možnost pořizovat ozvučené videozáznamy. Jejich příslušenství zahrnuje i pouzdro, řemínek, CD s českým programem pro úpravy fotografií a s videostřížnou v angličtině, USB kabel, videokabel, baterie a kupon pro zpracování deseti fotografií zdarma. Verze Power-Pack jsou za příplatek obohaceny o nabíječku a o čtyři dobíjecí akumulátory.

<http://www.umax.cz>

Hlasujte formou SMS
a vyhraďte film na DVD!

Která nová služba by Vás ve V-klubu nejvíce zaujala?

- A) Elektronický archiv článků.
- B) Nové soutěže o ceny.
- C) Dárky za nasbírané body.
- D) Platby prostřednictvím mobilního telefonu nebo platební karty.
- E) Více nabízených slev na zboží.
- F) Zaslání informace o platbě, zaslání zboží aj.
- G) Zaslání informací o novinkách e-mailem a prostřednictvím SMS.

Své odpovědi nám můžete poslat do 22. 8. 2003 SMS zprávou na číslo 9000103, a to ve tvaru: **Vogel*PPK14 y**

Na začátek SMS zprávy napište slovo **VOGEL**. Příznak **PPK14** a písmeno odpovědi od sebe oddělte mezerou a od slova **VOGEL** hvězdičkou nebo čárkou.

Cena za odeslanou SMS zprávu je určena posledními dvěma číslicemi z čísla, na které je SMS zpráva odesílána. SMS službu poskytuje společnost NetKit, s. r. o.

Infolinka: +420 284 820 470

Tři z vás vyhrají film na DVD.

Výherci z č. 11/03: Michal Kudela z Opavy, Eduard Konupčík z Ostravy, Pavel Dolejš z Onešice.

Vyvolání digitálních fotografií u Datartu

Společnost Datart nabízí ve všech svých prodejnách vyvolání digitálních fotografií. Zákazník pouze vloží paměťovou kartu svého digitálního fotoaparátu do speciálního přístroje, zadá požadované parametry a kontaktní údaje, a za 24 hodin si již

může – opět v prodejně – vyvolané fotografie vyzvednout. Tuto službu mohou využít všichni majitelé nejběžnějších paměťových karet (CompactFlash, SD card, Memory Stick). Cena služby je od 7,90 Kč za jednu fotografii vyvolanou do tří dnů, cena ex-

presní služby (do 24 hodin) je od 12,90 Kč za jednu fotografii. Zákazníci mohou také využít dalších služeb, jako je vypálení fotografií na CD, montáž, digitální renovace či retušování.

<http://www.datart.cz>

Barevný tisk až do formátu A3+

Barevný tisk až do formátu A3+ (329 × 483 mm) nabízí nová inkoustová tiskárna **HP Deskjet 9300**, která stojí 13 408 Kč s DPH. Je určena pro domácí kanceláře a pro malé firmy, k počítači se připojuje prostřednictvím rozhraní USB, tiskne v maximálním rozlišení 4800 dpi a pro zlepšení kvality tisku využívá technologii HP Photorec III. Maximální rychlost tisku je 14 stran za minutu černobíle nebo 11 stran barevně. Umožňuje také tisk obálek, pohlednic a plakátů. Tiskárna HP Deskjet 9300, která je navržena na měsíční zatížení 5000 stránek, je vybavena i tlačítkem pro ukončení tiskové úlohy a pro návrat k tiskové úloze.

<http://www.hp.cz>

Hlasový záznamník o velikosti tužky

Pro zájemce o malý hlasový záznamník uvedla společnost Matsushita na trh model **RR-US006** (8995 Kč s DPH), který vyniká tenkým designem, připomínajícím propisovací tužku. K dispozici jsou tři režimy nahrávání – vysoká kvalita záznamu (HQ), normální záznam (SP) a záznam prodloužený (LP). Do paměti o velikosti 32 MB se vejde až sedm hodin záznamu. V záznamníku je možné vytvořit až čtyři složky – do každé z nich můžete uložit až 99 záznamů. Záznam si můžete pohodlně přehrát po založení přehrávače do multifunkčního podstavce; ten je vybaven reproduktorem a prostřednictvím rozhraní USB jej lze propojit s počítačem. V něm

můžete pořízené hlasové záznamy pomocí programu Voice Editor 3 editovat a archivovat.

<http://www.panasonic.cz>

Šikovní všeměl

Multifunkční zařízení **HP Officejet 4110** s cenou 6790 Kč včetně DPH zastane práci barevné tiskárny, skeneru, barevné ko-

pírky a faxu. Zákazníkům nabízí černobílý nebo barevný tisk s rozlišením až 4800 dpi. Rychlost tisku je až dvanáct stran za minutu v černobílém režimu, resp. až deset stran za minutu barevně. Faxování, které je zajištěno díky modemu o přenosové rychlosti 33,6 kb/s, umožňuje možnost nastavení až sedmdesáti rychlých předvoleb. Kopírovat a faxovat lze navíc i bez připojení k počítači. Barevný skener nabízí maximální optické rozlišení 1200 dpi s 36bitovou hloubkou barev. Mnohé funkce skenování, faxování a kopírování lze pohodlně ovládat jediným tlačítkem. Zařízení je vybaveno automatickým podavačem dokumentů na dvacet listů papíru, vstupním zásobníkem na sto listů a obsahuje paměť pro uložení 65 stránek přijatých faxů. Pro připojení k počítači je k dispozici rozhraní USB 2.0.

<http://www.hp.cz>

Nové mapy na internetu

Server Seznam.cz nabízí jednodušší a rychlejší vyhledávání na mapě České republiky. Uživatelé mají nyní k dispozici tzv. fulltextové vyhledávání, takže po zadání dotazu systém prohledává v databázích obcí, ulic, konkrétních adres, restaurací, ubytovacích zařízení, památek, kin,

kulturních zařízení, jeskyní, rozhleden apod. Odkazy na objekty v různých kategoriích obsahují nejrůznější praktické informace,

a to ať se jedná o restaurace, hotely, servisy, lékárny, bankomaty, pošty, banky, památky, divadla, kina, nebo například o kempy a sportoviště.

<http://www.seznam.cz>

Domácí počítač budoucnosti

To, jak se svět počítačů postupně stále více prolíná s elektronikou běžné spotřeby, dokládá i počítač Mega PC. Funguje jako rádio a hudební přehrávač, dokáže načítat snímky z digitálních fotoaparátů a lze k němu připojit digitální videokameru.

To je zřejmě trend, kterým se v budoucnosti budou domácí počítače ubírat. Vše je navíc vměstnáno do malé skříně o rozměrech 202 × 160 × 345 mm, která má hliníkový plášť stříbrné barvy. Na rozdíl od běžných počítačů dominuje přední části počítače Mega PC velký displej, který ji opticky rozděluje na dvě části: vrchní polovina je vyhrazena pro tlačítka určená pro přehrávání hudebních CD a rádia, spodní část je „počítačová“. Jsou zde tlačítka pro zapnutí počítače a jeho restartování, zdířky pro vložení paměťových karet a naspodu jsou pod krytkou schovány zvukové výstupy a zdířky rozhraní USB 2.0 a FireWire.

Mega PC jako hudební přehrávač

Počítač Mega PC se prodává samotný, bez jakéhokoli příslušenství: kromě monitoru a reproduktorů chybí i klávesnice a myš. Co se však k běžným počítačům nedodává, to je dálkový ovladač a anténa pro příjem rádiových vln AM. Příjemné je, že poslech rádia a přehrávání hudebních CD funguje, aniž musíte zapínat počítač. Na dálkovém ovladači nebo v levém horním rohu čelní strany počítače stisknete tlačítko Hi-Fi a prostřednictvím oranžově podsvíceného displeje zvolíte rozhlasovou stanici (k dispozici jsou pásma AM a FM) nebo hudební CD (poradí si i s MP3). Displej, který v době nečinnosti

ukazuje čas, zobrazuje pouze základní informace: např. o pořadí skladby a o délce přehrávání. Při přehrávání souborů MP3 neumí zobrazovat ID3 tagy (jméno interpreta, skladby a alba), což je škoda – displej je velký dost, ale jeho polovina je využita jako grafický ekvalizér.

Dálkové ovládání je napájeno dvěma tužkovými bateriemi typu AAA a je určeno pro ovládání přehrávání hudby, pro nastavení hlasitosti, pro volbu režimu přehrávání (normální, náhodný výběr skladby, opakování skladby, opakování celého CD) či pro volbu hudebního stylu – na výběr jsou nabídky normal, pop, classic a jazz. Je zde i tlačítko pro aktivaci SRS (Surround Sound), tedy pro navození dojmu prostorového zvuku. Pro ovládání přehrávání a pro naladění rádia lze kromě dálkového ovladače použít i otočné kolečko, které je umístěno nalevo od displeje, a tři tlačítka, jež jsou situována v blízkosti otočného ovladače.

Zadní část počítače MegaPC.

Klady a zápory

- + malé rozměry
- + integrovaná čtečka paměťových karet
- + dálkový ovladač
- + velký pevný disk (120 GB)
- + tříletá záruka
- vyšší cena
- displej nezobrazuje ID3 tagy
- v základní výbavě není klávesnice a myš

ko, které je umístěno nalevo od displeje, a tři tlačítka, jež jsou situována v blízkosti otočného ovladače.

Mega PC jako osobní počítač

V testovaném modelu je instalována kombinovaná mechanika CD-RW/DVD-ROM (čte disky CD a DVD a vypaluje cédéčka), jejíž výsuvný šuplík je skryt za krytkou v barvě počítače. Počítač se uvádí do provozu stisknutím tlačítka PC. V takovém případě se na obrazovce monitoru zobrazí prostředí operačního systému Windows XP Professional. O chod počítače se stará 2,4GHz procesor Pentium 4, který má k dispozici 512 MB paměti. Pevný disk s kapacitou 120 GB nabízí skutečně velký úložný prostor a o vysoký grafický výkon je postaráno díky grafické kartě MSI StarForce. Ta je postavena kolem čipu nVidia GeForce FX 5200, má 64 MB grafické paměti a má výstup na TV (S-Video). U tohoto počítače nehledejte disketovou mechaniku; v čele počítače jsou však zabudovány zdířky pro čtení dat z paměťových karet Compact

Flash, Memory Stick, Smart Media a MultiMedia Card/Secure Digital. To je velmi dobrá zpráva např. pro majitele digitálních fotoaparátů.

Na základní desce počítače, která je přišroubována ke dnu skříně (a ne v pozici nastojato, jak je u běžných počítačů zvykem), jsou kromě zvukového a grafického čipu integrovány i síťová karta a modem; pro rozšíření počítače je volný pouze jeden paměťový slot pro rozšíření paměti (DDR SDRAM) a jeden slot PCI (uplatní se např. při instalaci TV karty pro příjem televizního signálu).

Testovaný počítač Mega PC stojí bez monitoru, bez reproduktorů, bez klávesnice a myši 31 964 Kč s DPH (základní sestava s procesorem Celeron a bez grafické karty stojí 21 228 Kč s DPH). Zaujme hezkým designem a tichým chodem a lze ho rozhodně doporučit všem uživatelům, kteří mají zájem o počítač s malými rozměry a kteří ho často využijí i pro přehrávání hudby. K jeho přednostem patří i integrovaná čtečka paměťových karet a také nabízený výkon, jenž je naprosto postačující i pro hraní her.

-mse

	Mega PC	Barbone MiniQ – uvedeno pro srovnání (viz PPK 12/2003)
Cena s DPH	31 964 Kč	42 915 Kč
Poskytl	100MEGA Distribution, s. r. o.	T. S. Bohemia, s. r. o.
WWW adresa	www.hal3000.cz	www.barbone.cz
Standardní záruka na PC	3 roky	2 roky
Technické parametry		
Čipová sada základní desky	SiS 651	SiS 650
Procesor	Pentium 4/2,4 GHz	Celeron 1,7 GHz
Velikost operační paměti	512 MB	256 MB
Grafická karta a monitor		
Čip grafické karty/grafická paměť	nVidia GeForce FX 5200/64 MB	Čipová sada SiS 650/32 MB (sdílená)
Výstup na TV (S-Video)/konektor DVI	Ano/ano	Ne/ne
Monitor	Ne	17" LCD Samsung SyncMaster 171s
Mechaniky		
Pevný disk/kapacita	WD Caviar/120 GB	Seagate/40 GB
Mechanika CD-RW (čtení, přepis, zápis)	Kombinovaná Toshiba SD-R1312 (40×10×32×)	Kombinovaná LG GCC-4480B (48×24×48×)
Mechanika DVD-ROM	Kombinovaná Toshiba SD-R1312 (12×)	Kombinovaná LG GCC-4480B (16×)
Další vybavení		
Modem/síťová karta	Ano/ano (integrovaná na základní desce)	Ano/ano (integrovaná na základní desce)
Zvuková karta	Integrovaná na základní desce	Integrovaná na základní desce
TV karta	Ne	Ne
Reproduktory	Ne	Creative Inspire 5100 (5.1)
Operační systém	Windows XP Professional CZ	Windows XP Home Edition CZ
Výsledky testů*		
SYSmark 2001 – celkově/internet. apl./kancelář. apl.	235/255/215	124/143/107
3D Mark 2001 – 1024 × 768/1280 × 1024/1600 × 1200 (32 bitů)	4832/3227/2257	1136/test nebyl dokončen
Quake 3 Arena – 1024 × 768/1280 × 1024/1600 × 1200 (32 bitů)	123,2/75,3/50,1	23,8/15,8/test se nespustil

* Vyšší hodnoty označují vyšší výkon.

inzerce

Vědění pro radost

Programy se slevou: 2,40 Kč za kus! Některé programy můžete získat za přijatelnou cenu.

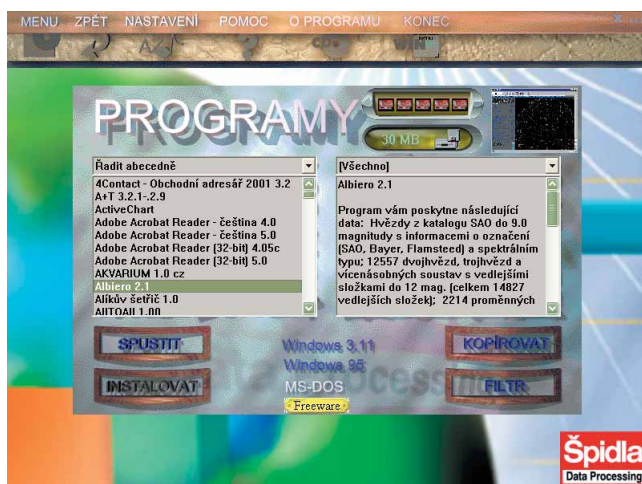
U dnešní době už je kolem softwaru všeho druhu vystaven tak ohromný byznys, že není problém najít program skutečně na cokoli, od psaní profesionálně vypadajících dopisů přes rozsáhlé elektronické slovníky až po správu účtárenských záležitostí obřích firem. V závislosti na tom, k jakému účelu PC používáte, určitě často spouštíte některý z takových programů – možná jste se však občas poohlíželi po nějakém programu z jiného tematického okruhu, ale buď jste si žádný z nabízených profesionálních titulů kupovat nechtěli, nebo jste si nemohli žádný dovolit, anebo jste prostě nechtěli utrácet peníze za produkt, který budete využívat jen výjimečně.

Freeware!

Přesně v tento okamžik je ideálním řešením freeware, což je označení pro volně šiřitelné programy, jejichž získání ani používání vás nestojí ani haléř. V této kategorii lze nalézt skutečně širokou škálu programů. Někteří programátoři si například tvoří programy původně pro svoji vlastní potřebu, a když jejich tvorbu dokončí, dají je volně k dispozici. Jindy je program jednoduše výsledkem touhy amatérského programátora po používání jeho vlastního díla cizími lidmi. Občas, často například u her, se do této kategorie dostávají i prodávané tituly, které už čas odvál do propadliště dějin a jež autor později uvolnil k bezplatnému šíření.

Kde však freeware najít?

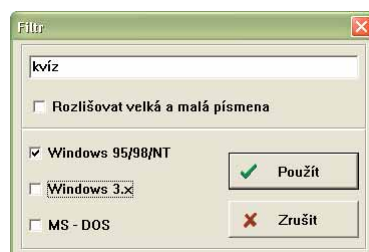
První možností je internet, na kterém dnes lze najít všechno. Pokud se vám však nechce v síti hledat program vhodný právě pro vás, případně internet nemáte nebo máte pomalou linku a stahování by trvalo dlouho, může vám přijít vhod některá z CD kolekcí firmy Špidla Data Processing. Každá z kolekcí je zaměřena na určitý okruh programů a zahrnuje velmi široký výběr titulů.

Rozhraní ovládání programu.

Vědění pro radost

Disk *Vědění pro radost* obsahuje 170 českých programů, tentokrát zaměřených na vzdělávání, zkoušení, testy a informace. Základní přehled o všech titulech můžete získat pomocí jednoduchého rozhraní, které zobrazuje u každého programu jeho velikost, podporované operační systémy i hodnocení jeho kvality. Každý program můžete navíc přímo z toho rozhraní nainstalovat nebo zkopírovat na disk, případně jej rovnou spustit. K dispozici je stručný popis a náhled na obrazovku programu. Seznam

Nastavení parametrů pro vyhledávání.

Nastavení parametrů ovládacího rozhraní.

Vědění pro radost.

Orientální cena: 339 Kč.

Další informace: www.spidla.cz

můžete dát seřadit abecedně, podle velikosti, podle hodnocení nebo třeba podle operačního systému. Pokud máte zájem o přesnější výběr, můžete ho i profilovat podle kritérií, jež jste zadali.

Ano, či ne?

Ačkoliv určitě nevyužijete všechny nabízené programy, některé z nich vás jistě zaujmou. Software, z kterého máte na výběr, navíc pokrývá skutečně širokou škálu tematických okruhů, takže je dobře možné, že v budoucnosti využijete i ty programy, u kterých byste to dnes nepředpokládali.

-mzi

Abyste získali alespoň částečnou představu, které programy se na CD nacházejí, následuje několik vybraných titulů spolu s jejich krátkým popisem.

Konverze 2.0 – užitečný program pro převádění jednotek, včetně některých skutečně exotických. Konvertovat můžete jednotky teploty, objemu, délky, výkonu i řadu jednotek dalších.

Databáze Kdo je kdo – poměrně rozsáhlá databáze domácích i zahraničních známých osobností, obsahující i historické postavy. Kromě obvyklého listování máte také možnost vyhledávat podle zadaných atributů nebo zkusit známý test „Mohli se potkat?“.

MůjTrezor – lépe vypadající poznámkový blok z Windows; program MůjTrezor však vaše data bezpečně šifruje a brání tak jejich přečtení v jiném programu. Ke znovuspuštění programu je třeba znát heslo, takže pokud jeho běh vypnete, nikdo neznačí vaše heslo se k zapsaným datům nedostane.

Sbírka úloh z matematiky – název tentokrát mluví za vše, lze jen dodat, že příklady jsou rozděleny do deseti různých kategorií; bez registrace je vám přístupná jen první z nich. Pokud si s některým příkladem nevíte rady, zobrazí se vám malá nápověda.

Magic the Gathering, databáze karet – seznam karet do populární karetní hry Magic the Gathering. Karty můžete třídit podle edic nebo můžete karty vyhledávat podle názvu.

Číselná klávesnice

Především pro uživatele notebooků, kteří často pracují s číselnými údaji, je určena numerická klávesnice Umax Slim Keypad TK521. Má malé rozměry, hezký design v černostříbrném provedení a jednoduše se instaluje.

Uživatelé přenosných počítačů nemají psaní textu prokládaného psaním číslic nijak pohodlné. Klávesnice přenosných počítačů totiž nemají speciální část s číslicemi, a pokud chcete zadávat číselné údaje ať už do tabulky, do textu, či do kalkulačky apod., musíte numerickou klávesnici aktivovat buď pomocí kombinace kláves Fn a Num Lock, nebo lze psát při současném držení klávesy Shift.

Uživatelům, kterým výše zmíněné možnosti psaní číslic nevyhovují nebo je při práci zdržují, je určena numerická klávesnice od firmy Umax. K počítačům s operačními systémy Windows 98, Millennium Edition, 2000 a XP tuto klávesnici připojíte a můžete ji ihned začít používat. Potřebné ovladače

jsou totiž v těchto operačních systémech už obsaženy. Klávesnice má kabel s koncovkou USB a je k ní připojena i redukce pro rozhraní PS/2, takže si můžete vybrat, které z těchto rozhraní pro připojení klávesnice využijete.

Aktivní stav klávesnice indikuje zelená dioda v levém horním rohu. Kromě kláves s číslicemi obsahuje tato klávesnice i klávesy s funkcemi pro sčítání, odčítání, násobení a dělení, nechybí ani klávesa Enter. V kombinaci s klávesou Shift je možné na této klávesnici, stejně jako na běžné numerické klávesnici, použít i funkce pro posun na začátek a na konec řádku, na začátek a na konec stránky a funkce Insert a Delete.

-mse

Umax Slim Keypad TK521

Numerická klávesnice

Cena: 989 Kč s DPH.

Poskytl: Umax Czech, a. s.

Rozhraní: PS/2, USB 1.1.

Podporuje operační systémy:

Windows 98, Me, 2000, XP.

Rozměry: 140 × 95 × 13 mm.

Počet kláves: 19.

Záruka: 2 roky.

www.umax.cz

Chytrý pomocník do kapsy

V době, kdy zájem o kapesní počítače a osobní organizéry společností Handspring a Palm klesá, platforma Pocket PC vzkvétá. Příčiny lze hledat v možnostech, které tato platforma nabízí.

Operační systém Windows Pocket PC, používaný v kapesních počítačích, je totiž vizuálně podobný operačnímu systému Windows, který známe z osobních počítačů. Pro uživatele PC s Windows (9x, ME, NT, 2000 či XP) tedy nebude vážnější problém s Pocket PC pracovat. Vše je maximálně podobné Windows, včetně tlačítka „Start“, které je zde také hlavním rozcestníkem. Tento operační systém poskytuje řadu praktických programů, např. Windows Media Player, Pocket Word, Pocket Excel či Pocket Internet Explorer. Na kapesním počítači, který se snadno vejde do kapsy u košile nebo u kalhot, tak lze např. přehrávat skladby v MP3, psát text, pracovat v tabulce Excelu či z něj posílat kolegům e-mailové zprávy.

Tento operační systém používá i první kapesní počítač od společnosti Acer – model n10, který pořídíte za 12 188 Kč s DPH. Tělo je vyvedeno ze stříbrného plastu a na bocích zařízení se nacházejí dva černé plastové pruhy, které plní funkci designového prvku a částečně slouží jako protiskluzová ploška. Pravda je, že gumu plast nenahradí, ale přesto se PDA drží v ruce jistěji.

Ovládání přístroje

Příjemně překvapil stylus (tužka, kterou se PDA ovládá), který má krom hrotu celé tělo z kovu. V důsledku toho má stylus vyšší hmotnost, ale právě díky tomu se lépe ovládá – máte pocit, že opravdu něco držíte. Jako ostatní PDA je i Acer n10 vybaven tlačítky, kterými spustíte nadefinované aplikace. Vítanou inovací je oproti konkurenci přítomnost speciálního tlačítka na boku přístroje, které po stisknutí vyvolá nabídku často používaného „startovacího“ tlačítka. Praktický je také posuvný jezdec, který slouží k zablokování tlačítek přístroje. Při založení tohoto zařízení do kapsy nebo do tašky se tak vylučuje nechtěné spuštění přístroje. Dalším tlačítkem je rolovací kolečko, které najdete na boku. Samozřejmostí je vestavěný mikrofon a reproduktor a také zdířka pro připojení sluchátek.

Barevný displej

Barevný displej pracující v rozlišení 240 × 320 bodů je dostatečně citlivý, pokud jde o příjemné ovládání, a poskytuje dobrý obraz. Procesor Intel PXA255 pracuje na frekvenci 300 MHz. V této cenové kategorii se setkáváme převážně s variantou PXA250, která je taktována na 400 MHz. Frekvence procesoru je tedy nižší, z čehož by měl vyplývat i menší výkon oproti verzi 400MHz, ale Acer n10 s 300MHz procesorem podává srovnatelný výkon. Nevýhodou tohoto procesoru je však chybějící možnost regulace pracovní frekvence; tato regulace je totiž vyšší verzi procesorů vlastní (PXA250 může „běžet“ na 100, 200, 300 nebo na 400 MHz).

Kromě regulace podsvícení displeje nemáte tedy další možnost, jak ovlivnit výdrž na baterie. Lithiopolymerová baterie má kapacitu 1500 mAh a její nabíjení je realizováno přes kablík, kolébka v balení není.

Propojení s počítačem

Synchronizace dat s počítačem probíhá prostřednictvím USB kabelu. Pokud budete chtít v budoucnu rozšířit paměť či připojit nějaký modul, můžete využít slotu CF (Compact Flash) nebo slotu MMC/SD (SecureDigital/MultiMediaCard). Spojení s počítačem nebo s mobilním telefonem zprostředkuje kromě USB kabelu také port IrDA. Je jen škoda, že prostřednictvím tohoto rozhraní nelze také synchronizovat data. Pochvalu si jistě zaslouží i softwarová výbava, která je na slušné úrovni. Kromě operačního systému lokalizovaného do češtiny a kromě základních kancelářských aplikací (Excel, Word) najdete v balení například i programy IA Album Lite Edition (fotoalbum), Microsoft Money (účetnictví) a Microsoft Pocket Streets (mapy, navigace). Díky programu Pocket TV Enterprise můžete přehrávat videosoubory ve formátu MPEG.

Konkurence modelu Acer n10 je velmi silná. V této cenové kategorii mají své zástupce společnosti ASUS, Compaq/HP a Dell. Tyto konkurenční produkty nabízejí velmi podobné vlastnosti, proto se uživatel bude rozhodovat i podle sympatií k dané značce či podle designu. Příjemný design a nadstandardní výbava programů činí z modelu Acer n10 dobrou volbu.

Adam Nosek

Acer n10

Kapesní počítač

Cena: 12 188 Kč s DPH.

Poskytl: Acer Czech Republic, s. r. o.

Operační systém: Windows Pocket PC 2002.

Procesor: Intel PXA255 300 MHz.

Displej: 3,5", 240 × 320 bodů, 65 536 barev.

Paměť RAM: 64 MB.

Paměť ROM: 32 MB.

Rozšiřovací sloty: SD/MMC (SecureDigital/MultiMediaCard), CF (Compact Flash).

Rozhraní: USB, IrDA, SIR.

Akumulátor/kapacita: Li-polymer/1500 mAh.

Rozměry: 130 × 78 × 16,9 mm.

Hmotnost: 165 g.

Záruka: 2 roky.

www.acer.cz

TS Němčina 4

Cédéčko TS Němčina 4 patří do nově připravené šestidílné řady, určené pro výuku němčiny na základních školách.

 vládací program cédéčka je uživatelským novým titulů Terasoftu dobře známý. Jedná se o jednoduchý a přehledný ovládací program.

Po vložení cédéčka do počítače se spustí úvodní program, který nabízí dvě možnosti: buď můžete výukový program instalovat na

pevný disk svého počítače, nebo můžete výuku spustit přímo z cédéčka, bez instalace.

Pro koho je produkt určen

Cédéčko je určeno pro doplnění výuky němčiny na školách. Řada šesti cédéček pokrývá výuku na prvním a druhém stupni základních škol a také výuku na školách středních. Recenzovaný titul s pořadovým číslem 4 je určen pro 7. ročník základních škol.

Podle tvrzení výrobce je obsah cédéčka zpracován v souladu s nejčastěji používanými učebnicemi. Konkrétně jde o tyto učebnice: Němčina pro 7. ročník ZŠ (Maroušková), Wer? Wie? Was? 3, Nová němčina 2, 2. část, Nová němčina 3, 1. část, a Das Deutschmobil 3. Při výuce můžete buď používat slovní zásobu ze všech učebnic, nebo nastavit slovní zásobu jedné vybrané učebnice.

Co cédéčko nabízí

Obsah cédéčka je rozdělen do devíti tematických okruhů: *Slovička (dvojice)*, *Slovička (psaná forma)*, *Porozumění textu*, *Gramatika*, *Tematické okruhy*, *Tisk testů – slovička*, *Tisk testů – gramatika*, *Trénink výslovnosti – slova* a *Trénink výslovnosti – věty*. U jednotlivých okruhů lze nastavit slovní zásobu té učebnice, se kterou chcete pracovat.

V programu *Slovička – dvojice* je třeba správně spojit do dvojic česká a německá slovička.

V programu *Slovička – psaná forma* máte k zobrazenému slovíčku najít správný německý překlad. V tomto případě vybíráte ze čtyř možností.

V *Porozumění textu* máte na výběr mezi mluveným a psaným textem. V obou případech program nabídne osmnáct témat. Každé z nich obsahuje několik obrázků. Máte vybrat obrázek vztahující se k zobrazenému nebo ke čtenému textu.

Požadavky na počítač: MS Windows 95, 98, ME, 2000, XP CZ, Pentium 100 MHz, 16 MB RAM, grafická karta podporující 16bitové zobrazení (hi color – 65 535 barev), myš, zvuková karta, mechanika CD-ROM.

Orientační cena: 630 Kč včetně DPH.

Německé texty namluvili rodilí mluvčí. Program můžete získat v jednorázové verzi nebo formou multilicence.

Gramatika nabízí na výběr mezi testem, procvičováním samostatné části a procvičováním, při kterém si můžete vybrat z více částí.

Jednotlivé gramatické jevy procvičujete tak, že doplňujete větu, která je zobrazena v horní části obrazovky.

Část *Tematické okruhy* se skládá ze tří dílů, nazvaných Výuka, Přiřazování slov a Přiřazování ze seznamu. Celá část je připravena tak, aby si uživatel spojil procvičovaná slovíčka s jejich výslovností i s jejich obrázkem. Ve výuce se po výběru tématu zobrazí obrázek (např. nádraží). Klikáním na jednotlivé části obrázku (např. na výpravčího, na závoru, na pokladnu apod.) získáte německé slovíčko, popisující tuto část.

Vyberete-li si Přiřazování slov, opět vyberete téma a program postupně zobrazuje v horní části obrázku jednotlivá německá slovíčka a je na vás, abyste na obrázku klikli na správné místo.

Příprava na výuku

Tisk testů a Trénink výslovnosti jsou moduly, které umožňují učitelům připravit se na výuku nebo rodičům připravit cvičení pro jejich potomky.

-azi

inzerce _____

Kolik řeči znáš...

... tolikrát jsi člověkem. To pořekadlo jistě znáte, a pokud ho doplníme ještě jedním – stromek se nejlépe ohýbá mladý –, dostaneme základní rámec pro představení nového multimediálního produktu pro výuku angličtiny.

Firma Leda, známá především v oblasti přípravy kvalitních slovníků, nabízí předškolákům a nejmenším školákům lokalizaci velmi zajímavého programu Tell me More Kids francouzské firmy Auralog. Pro zájemce jsou připraveny tři „krabice“, z nichž každá obsahuje dva CD-ROM kotouče; každá z částí je podle úrovně znalostí určena pro odpovídající věkovou skupinu: Kalikův domeček (4 – 7 let), Kalikovo město (7 – 9 let) a Kalikův svět (9 – 12 let). Instalace programu probíhá standardně, navíc je zde volba mezi anglickou a americkou angličtinou.

Kalikův domeček.

Základní formy výuky

Společným rysem všech tří titulů je přístupná grafika, jednoduché ovládání programu a dva nerozluční průvodci – strýc Albert a ráčkující papoušek Kaliko. Ti svými veselými kousky oživují učení a pomáhají s objasňováním jednotlivých úloh. Výuka je založena na použití tří hlavních metod – poslechu, porozumění a aktivního mluvení. A tato třetí forma je také nejsilnější zbraní nového produktu. V jejím pozadí je výkonný systém pro rozpoznávání řeči, který svými nástroji umožní studentům angličtině nejen porozumět, ale také správně anglicky hovořit.

Proto je pro plnohodnotné využití programu nutné použít sluchátka (nebo reproduktory) a mikrofon. Navíc si ještě můžete volit ze tří stupňů obtížnosti výuky a tak postupně zvyšovat náročnost (a jistě také efektivitu) vlastního studia.

Základní výuka slovíček probíhá tím nejjednodušším způsobem. Jako ve skutečném životě, kdy rodiče ukazují dítěti jednotlivé předměty a opakují, jak se jmenují. Zde dítě na vybraný předmět ukáže kurzorem myši, a pokud se u něj zobrazí malá tabulka, pak se po dvojitém kliknutí zobrazí na větší tabulce název předmětu a hlas rodilého mluvčího daný text zřetelně vysloví. Navíc je připravena možnost přepnout do nahrávacího studia. Zde si dítě může dané slovo

nejen znovu poslechnout, ale hlavně ho samo vysloví do mikrofonu, nahraje ho do paměti a program ukáže „pauzu“ frekvenční charakteristiky vysloveného textu.

Každý tak nejen slyší, ale i vidí, jak správně dané slovo vyslovuje. Program pro rozpoznávání řeči vyhodnotí shodu namluveného textu s originálem od rodilého mluvčího a ukáže úspěšnost slovního projevu malého školáka. A protože opakování je matka moudrosti a trpělivost počítačového učitele je velmi vysoká, není problém správnou výslovnost neustále zdokonalovat.

Slovní zásoba

Slovní zásoba je rozdělena podle varianty titulu: pro první věkovou skupinu je určena slovní zásoba týkající se prostředí vlastního domu a jeho okolí (pokoj, koupelna, kuchyň, ložnice, herna, garáž a zahrada), pro druhou skupinu je to prostředí města (devět různých míst) a pro třetí oblast celého světa (osm typů krajiny). Samozřejmě že řada obecných slov (číslovky, barvy apod.) je obsažena v každém díle a kompletní soubor slov daného dílu si lze vždy zobrazit volbou slovníku a jeho částí – „slovních rodin“.

Úroveň dosažených znalostí je ověřována v různých hrách, z nichž některé existují ve všech třech verzích (např. pexeso a hry Najdi roz-

... a jsme v koupelně.

díly, Spoj body, Vyprávěj příběh), některé jen v titulech pro starší žáky (např. puzzle a hry Mišmaš, Ukrytá slovíčka, Rozlámaná slova, Na nákupu, Pomíchaná písmenka). Psaní podle diktátu je připraveno pro nejstarší žáky. Také v herní části programu je možno zvolit obtížnost výuky – buď jen výuky klasické, nebo s využitím poslechu či vlastního mluvení. Např. jednoduché omalovánky mohou děti vybar-

Tell me More Kids
(4 – 7 / 7 – 9 / 9 – 12 let)

Tři Kalikovy světy výuky angličtiny
pro děti.

Vydal/poskytl: Auralog (Francie),
Leda, Voznice.

<http://www.leda.cz>

Cena:
840 Kč (jednotlivý díl)
1680 Kč (komplet).

vovat podle zobrazené předlohy, podle barev, jejichž názvy předřikává hlas z počítače, nebo podle toho, zda požadovanou barvu samy správně vysloví. Úspěšnost splnění daného úkolu ukáže příslušný ukazatel – pro nejmenší to je kytička, která vyroste tím výše, čím lépe byl úkol splněn.

Kniha všech slovních rodin.

Aktivní dabing

Velmi atraktivní novinkou tohoto typu programu je možnost zvolit si v každém z titulů prohlížení a poslech tří až čtyř desítek „filmů“ – krátkých příběhů, v nich si děti mohou samy svým hlasem dabovat postavičku, kterou si vyberou. Nadabovaný film si potom mohou opakovaně prohlédnout a poslechnout nebo pustit rodičům či kamarádům a pochlubit se, jak už jim angličtina jde. Pro děti, které si chtějí zazpívat, jsou připraveny písničky s podporou technologie karaoke (slova jsou jen zobrazována a uživatel si je sám zpívá). I zde je vyhodnocována kvalita žákova hlasového projevu v porovnání s originálem roditelého mluvčího.

Ještě mi ta výslovnost moc nejde...

Závěrem

Přestože jazykových titulů se zaměřením na výuku angličtiny je na našem trhu celá řada, domníváme se, že trilogie Tell me More Kids si najde mnoho příznivců především pro své příjemné prostředí, zajímavé zpracování a atraktivní, aktivní účast v procesu výuky. Za její přínos do výuky angličtiny pro nejmenší jí proto udělujeme naše ocenění.

Milan Pola

inzerce

Skladiště dat

Jestliže se poslední dobou často potýkáte s nedostatkem místa na pevném disku v počítači, bude ideálním řešením pořídit si nový pevný disk s větší úložnou kapacitou. Ceny pevných disků jsou nízké a nabízený úložný prostor je z dnešního pohledu ohromný.

Uenže nejnovější verze programů jsou stále náročnější nejen na výkon počítače, ale také na místo na pevném disku, a tak za pár let se snadno může stát, že z dnešního pohledu těžko vyčerpatelná kapacita pevného disku se zaplní. Když před několika lety pevné disky překročily kapacitu 1 GB, také to byla pro většinu uživatelů těžko využitelná kapacita a dnes to jsou pevné disky se směšně malým úložným prostorem.

Abyste boj s nedostatkem místa pro uložení svých dat co nejvíce oddálili, je rozumné pořídit si pevný disk s velkým úložným prostorem. U nových počítačů se dnes většinou používají pevné disky s kapacitou 60 GB nebo 80 GB, rozumným minimem je pevný disk s kapacitou 40 GB.

Ovšem pro náročnější uživatele jsou na trhu i pevné disky s kapacitami 120 GB, 160 GB, či dokonce s úložným prostorem pro 200 GB nebo pro 250 GB dat. I když se někomu mohou zdát tyto kapacity těžko vyčerpatelné, mnozí uživatelé svými sbírkami hudebních souborů ve formátu MP3 a se zálohami obrázků, videozáběrů nebo filmů dokáží nabízený úložný prostor vcelku rychle zaplnit.

Western Digital Caviar 2000JB

Pevný disk s kapacitou 200 GB

Cena: 8348 Kč s DPH.

Poskytl: Western Digital.

Kapacita: 200 GB.

Rychlost rotace ploten: 7200 ot./min.

Rozhraní: Ultra ATA/100.

Velikost vyrovnávací paměti: 8 MB.

Počet úložných ploten: 3.

Záruka: 3 roky.

www.westerndigital.com

Pokud si však pořídíte pevný disk Western Digital Caviar 2000JB, který má kapacitu 200 GB, určitě si nějaký čas na nedostatek prostoru nebudete stěžovat. Navíc cena tohoto disku je s ohledem na jeho kapacitu velmi příjemná – i s daní vás takový disk

přijde na 8348 korun. Spolu s pevným diskem je v balení i 80žilový IDE kabel pro propojení disku s IDE řadičem na základní desce počítače a čtyři šroubky pro uchycení disku uvnitř skříně počítače. Příložen je i disketa Data Lifeguard Tools, která obsahuje programy EZ-Install, BIOS Check, Diagnostika a Ultra ATA Management.

Tento pevný disk má rozhraní Ultra ATA 5 (častěji se setkáte s výrazem Ultra ATA/100), které má maximální přenosovou rychlost 100 MB/s. Před koupí tohoto disku se ujistěte, že základní deska vašeho počítače toto rozhraní podporuje. U starších počítačů se používala IDE rozhraní s Ultra ATA 4 (s maximální přenosovou rychlostí 66,6 MB/s) a s Ultra ATA 2 (s maximální přenosovou rychlostí 33,3 MB/s; u tohoto rozhraní se používal 40žilový IDE kabel). Existuje i novější specifikace Ultra ATA/133 s maximální přenosovou rychlostí 133 MB/s. Nově se začínají vyrábět pevné disky s rozhraním Serial ATA (SATA), které mají maximální přenosovou rychlost 150 MB/s, ale používají odlišné 7žilové kabely pro připojení k základní desce.

Kapacita 200 GB je rozložena do tří úložných ploten, které rotují rychlostí 7200 otáček za minutu. Tato rychlost otáčení ploten je dnes naprosto běžná a díky ní je docíleno rychlejšího přístupu k požadovaným datům než u levnějších disků s rychlostí rotace úložných ploten 5400 ot./min. Na rychlost přístupu k požadovaným datům má pozitivní vliv i vyrovnávací paměť o velikosti 8 MB.

Velikost 200 GB však z operačních systémů Windows bezproblémově využijí pouze Windows XP. Při využití souborového formátu NTFS si s pevným diskem poradí také ty počítače, které jsou vybaveny operačním systémem Windows 2000 s nainstalovanými „záplatami“ (tzv. Service Pack). Avšak uživatelé pracující s operačními systémy Windows 98 a Millennium Edition (ME)

budou muset tento pevný disk rozdělit na několik oddílů (partition). Tyto operační systémy totiž pracují se souborovým formátem FAT 32, který v případě Windows 98 umí formátovat disky až do velikosti 64 GB a v případě Windows ME až do velikosti 128 GB.

Pomocí programu HT Tach jsme zjišťovali průměrnou přenosovou rychlost při čtení (45 858 KB/s), průměrnou přenosovou rychlost při zápisu (23 187 KB/s) a také průměrnou přístupovou dobu (12,9 ms). To jsou hodnoty naměřené při zapojení k počítači s rozhraním Ultra ATA/100. Přenosové rychlosti jsou na výborné úrovni, takže při čtení i při zápisu si disk počíná velmi svižně, naopak hodnota 12,9 ms pro přístupovou dobu (tj. průměrná doba potřebná k vyhledání dat) je nižší – nejlepší IDE disky dosahují v této disciplíně času i pod 9 ms. Byli jsme také zvědaví, jak si tento disk povede při zapojení v počítači s rozhraním Ultra ATA/133. Průměrná přístupová doba zůstala stejná (12,9 ms), ale průměrné přenosové rychlosti se jak u čtení, tak při zápisu ještě zvýšily na 46 059 KB/s, resp. na 24 660 KB/s.

Jestliže potřebujete razantně vyřešit problémy s hledáním úložného prostoru, je pevný disk WD Caviar 2000JB výborná volba. Nabízí rychlé čtení i ukládání dat, pomalejší je (i v důsledku velké kapacity) čas pro nalezení hledaných dat. Jelikož se tento disk poměrně dost zahřívá, doporučujeme pro jeho chlazení zajistit dostatečnou cirkulaci vzduchu uvnitř skříně – např. instalací přídatného ventilátoru.

-mse

Snadná úprava obrázků

Na deset výherců tentokrát čeká grafický program Zoner Media Explorer 5 Professional od společnosti Zoner Software.

Zoner Software je producentem v současnosti nejprodávějšího fotografického softwaru v ČR – Zoner Media Exploreru 5 (www.zoner.cz). Program oceňují uživatelé i recenzenti za množství a kvalitu funkcí pro práci s digitálními fotografiemi, za přehledné ovládací prostředí a v neposlední řadě za příznivý poměr cena/výkon. Zoner Software je také provozovatelem přední profesionální webhostingové služby Czechia (www.czechia.com).

Zoner Software, s. r. o.

Koželužská 7, 602 00 Brno

tel.: 543 257 244, <http://www.zoner.cz>

Dnešní otázka:

Která firma vyrábí fotoaparát DiMAGE E-223, k němuž dostanete zdarma program Zoner Media Explorer 5?
a) Canon; b) Olympus; c) Minolta;
d) Sony; e) Hewlett-Packard.

Odpověď na otázku nám spolu s tajenkou křížovky pošlete nejpozději do 25. srpna 2003 buď na korespondenčním lístku označeném heslem **Zoner** na adresu **Vogel Burda Communications, oddělení marketingu, P. O. Box 77, 186 21 Praha 8**, nebo elektronickou poštou na adresu **krizovka14@ppk.cz**. Nezapomeňte uvést svou poštovní adresu! Jména výherců uveřejníme v **PPK č. 17/2003**.

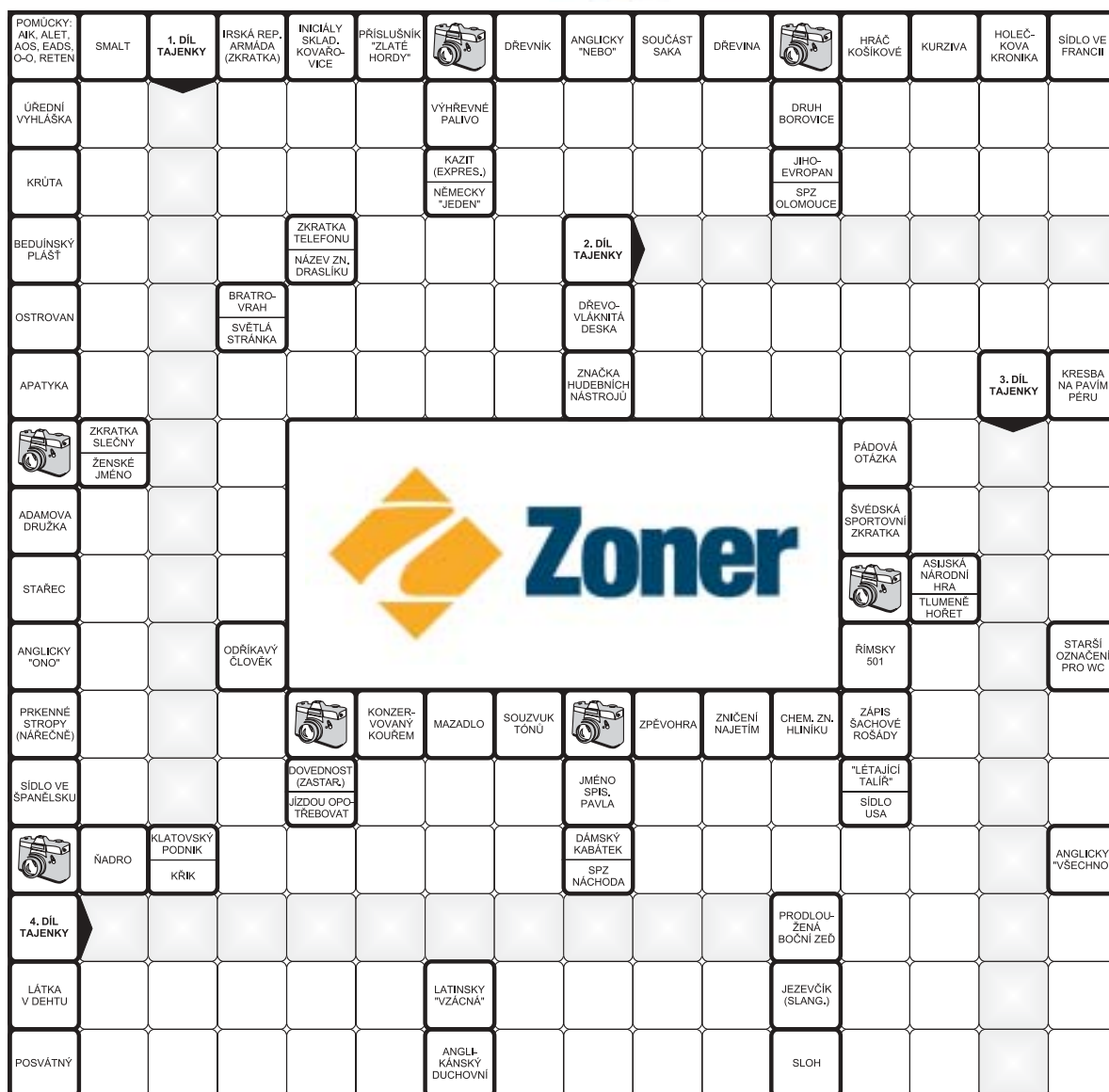
Tajenku a odpověď na otázku se svou adresou můžete zaslat formou SMS zprávy na číslo 9000106, a to ve tvaru: **VOGEL*PK14 *Text tajenky*odpoved na otazku*Jan Novak Vinohradska52 15000 Praha5**

Na začátek SMS zprávy napište slovo **VOGEL**. Příznak **PK13**, text tajenky, odpověď na otázku a kontaktní údaje oddělte od sebe hvězdičkou nebo čárkou.

Pokud jste se již zaregistrovali v SMS registraci 2003, můžete své jméno a adresu vynechat.

Cena za odeslanou SMS zprávu je určena posledními dvěma číslicemi z čísla, na které je SMS zpráva odesílána (v tomto případě je to 6 Kč za jednu SMS).

SMS službu poskytuje společnost NetKit, s. r. o.
Infolinka: +420 284 820 470

Správná odpověď na soutěžní otázku z **PPK č. 11/2003** zní: Projekt Škola Online, jehož součástí je Brána vědění, se skládá z pěti základních částí (odpověď c).

Tajenka křížovky z **PPK č. 11/2003** zní: Brána vědění otevírá všem pohodlnou cestu za vzděláním.

Ceny od společnosti **Langmaster** vyhrávají: František Mrázek z Chomutova, Pavel Leibl z Rakovníka, Miroslav Stodůlka z Loktu, Ondřej Kyzlink z Blanska, Ivana Kohoutová ze Žatce, František Krejčí ze Žďáru nad Sázavou, Otto Charvát z Třeběchovic, Libuše Rozsypalová z Ostravy-Dubiny, Marie Bičíšková z Nového Bydžova, Josef Filip z Vratimova, Pavla Ryšavá z Hrádku nad Nisou, Václav Hercík ze Zlína, Svatava Burešová z Domažlic, René Vršecký z Prahy 6 – Řep, Jiří Kubošek z Ludgovic, Zbyněk Krystýnek z Uherského Hradiště, Martin Koc z Prahy 10, Ilona Kukletová z Vranovic, Stěpánka Limbergová z Prahy 4 a Lenka Písková z Uherského Hradiště. Blahopřejeme!

Internetový deníček

Těžko říci, kolik lidí si ještě píše deník, ale je jisté, že mnozí z nás si vytváří deníček na internetu neboli blog. To jsou internetové stránky, na kterých zveřejňujete vyprávění o svém životě, své postřehy apod.

LIDÉ.CZ

Takový deníček si nyní můžete vytvořit i na portálu Seznam.cz (přesněji řeče-

no, na stránkách <http://www.lide.cz>, které jsou součástí portálu Seznam) zcela zdarma,

aniž byste k tomu potřebovali nějaké speciální programy.

Registrace

Otevřete si v internetovém prohlížeči stránky <http://www.lide.cz>. Abyste si mohli na těchto stránkách vytvořit vlastní blog, je třeba, abyste zde byli zaregistrováni. Pokud máte na serveru Seznam vytvořenou e-mailovou schránku, pak se registrovat nemusíte, ale můžete použít přihlašovací jméno a heslo,

které používáte pro přístup do schránky. Jestliže zaregistrováni nejste, klikněte na odkaz **Registrace zdarma**, vyplňte všechny potřebné údaje a zvolte přihlašovací jméno a heslo. Nakonec se vraťte zpátky na stránku <http://www.lide.cz> a klikněte na odkaz **Založte si vlastní blog**. Tím se zobrazí stránka

s odkazy na blogy ostatních uživatelů, které si můžete prohlédnout, a také políčka pro přihlášení do blogu. Zadejte své uživatelské jméno a heslo a ocitnete se na stránce, na které si již lze vlastní blog založit.

Registrace.

Založení nového blogu.

Vepište všechny požadované údaje.

Úvodní formulář

Nejprve se zobrazí úvodní formulář, kde je třeba blog nazvat a dále jej dvěma třemi slovy popsat. Do největšího políčka „HTML sloupek“ začnete psát přesnější popis svého internetového deníku. Dále určete, kolik příspěvků se má zobrazovat na hlavní stránce, a klikněte na odkaz **Založit nový blog** s tímto nastavením.

Vepište název a popis blogu.

Úvodní odstavec blogu.

První příspěvek

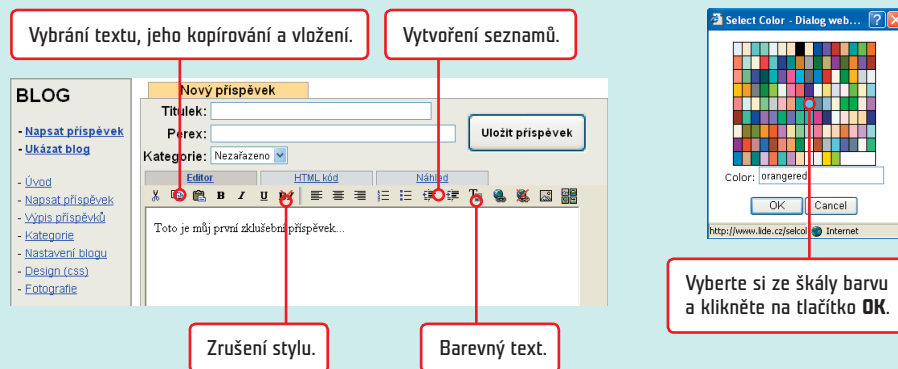
Nyní klikněte na odkaz **Napsat příspěvek**. Tím se otevře stránka s aplikací podobnou textovému editoru. Nejprve vepište titulek příspěvku a poté ještě tzv. perex – to je zvýrazněný kratší odstavec, jímž článek za-

číná. Do hlavního, velkého políčka vepište text svého prvního příspěvku. Tento text můžete upravovat zcela stejně, jak jste na to zvyklí v textovém editoru. Stačí text označit a poté kliknout na určité tlačítko. Chcete-li

toto formátování zrušit, klikněte na tlačítko s přeškrtnutými symboly pro kurzivu, tučné písmo apod.

Můžete zvolit, že text bude tučný, kurzivní, podtržený, případně zarovnaný k určité stra-

ně. Pomocí tlačítek lze také vytvořit číslovaný seznam, případně seznam s odrážkami. Jestliže se vám nelíbí standardní, tedy černá barva písma, klikněte na tlačítko se symbolem písmene T. Tím se otevře další okénko, ve kterém bude zobrazeno barevné spektrum. Klikněte na některou z barev, poté na tlačítko **OK** a text bude zobrazen v této barvě.

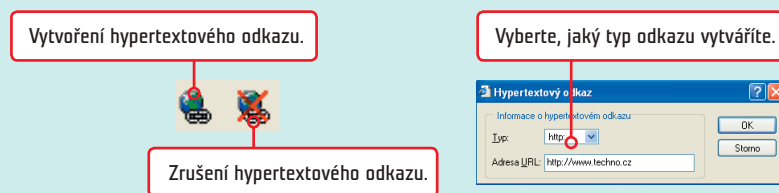

Hypertextový odkaz

Některá slova v textu mohou sloužit jako tzv. hypertextové odkazy – pokud na ně někdo klikne, otevře se mu stránka, na kterou odkaz směřuje. Označte slovo, které má sloužit jako hypertextový odkaz, a posléze klikněte na tlačítko se symbolem zeměkoule. Tím se otevře okénko **Hypertextový odkaz**. Zde je nejprve třeba vybrat správný typ hypertextového odkazu. Chcete-li návštěvníka blogu

přesměrovat na jiné internetové stránky, vyberte typ `http://`. Můžete však také odkazovat na e-mailovou adresu – v tom případě

použijte typ `mailto:`. Do druhého políčka vepište zbývající část adresy a klikněte na tlačítko **OK**.

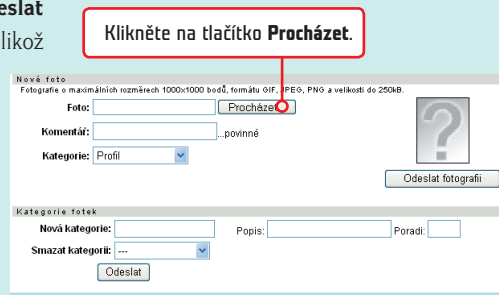

Obrázek

Do textu příspěvku lze také vložit obrázek, a to buď z internetu, nebo z fotogalerie, kterou jste si vytvořili na stránkách `www.lide.cz`. Klikněte na odkaz **Fotografie** v levém sloupečku a na této stránce ještě na tlačítko **Procházet**. Tím se otevře okénko **Zvolte soubor** se strukturou dostupných adresářů a z něj si vyberte patřičný soubor s fotografií. Poté klikněte na tlačítko **Otevřít**. Tím se vrátíte zpět na stránky `lide.cz`, kde můžete

vidět náhled fotografie. K fotografii ještě do patřičného řádku dopište krátký veselý komentář. Nakonec klikněte na tlačítko **Odeslat fotografii**. Poté je třeba chvíli vyčkat, jelikož nahrát fotografii na server nějakou chvíli trvá (podle její velikosti). Do fotogalerie lze umístit fotografie v maximální velikosti 1 MB. Pro fotografie lze vytvářet speciální kategorie a posléze je tam umísťovat. Do políčka **Nová ka-**

tegorie vepište název nové kategorie, doplňte její popis a klikněte na tlačítko **Odeslat**.

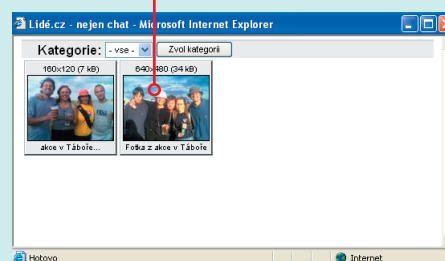

Jak přidat obrázek do textu

Vraťte se k odkazu **Napsat příspěvek**, kde je editor psaní příspěvků. V nástrojové liště klikněte na zcela poslední tlačítko **Obrázek z galerie**. Tím se otevře další okénko, kde budou zobrazeny obrázky z určité kategorie, které jste vložili na server. Nyní na zvolený obrázek klikněte a ten se zobrazí ve větším okénku. Klikněte do okénka na fotografii a poté ji se současně stisknutým levým tlačítkem myši

přetáhněte do okénka, do něhož píšete příspěvek. Tento obrázek lze ještě zvětšit či zmenšit, a to tak, že zatáhnete za jeho rohové body. Nakonec klikněte na tlačítko **Uložit příspěvek**. Do příspěvku lze vložit obrázek z internetu, pokud znáte odpovídající internetovou adresu. V tom případě klikněte na předposlední tlačítko v nástrojové liště a do okénka vepište internetovou adresu souboru s obrázkem.

Obrázek přetáhněte do okénka s textem.

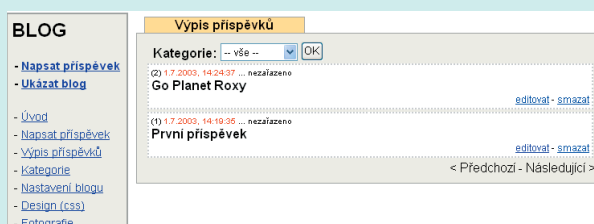

Pozdější úpravy

Svůj blog najdete na internetu na adrese `http://lide.blog.cz/vaše_uživatelské_jméno`. Pokud chcete zobrazit příspěvek při editaci, klikněte na záložku **Náhled** na stránce **Napsat příspěvek**. Zde lze zobrazit i HTML kód stránky (zdrojový kód stránky v jazyce HTML). Pokud chcete svoje příspěvky zobrazit později, klikněte na odkaz **Výpis pří-**

spěvků v levém sloupečku. Tím se zobrazí soupis všech napsaných příspěvků. Ty můžete buďto změnit, nebo zcela smazat.

-mia

Jak zachránit smazaná data

Program najdete na
PPK CD 15/2003

Určitě se vám už stalo, že jste si nechtěně smazali důležitý soubor. Naštěstí existují programky, které dokážou smazaná data zachránit – dva takové programy si popíšeme. Na úvod si také povíme něco o mazání a o práci s košem v operačních systémech Windows.

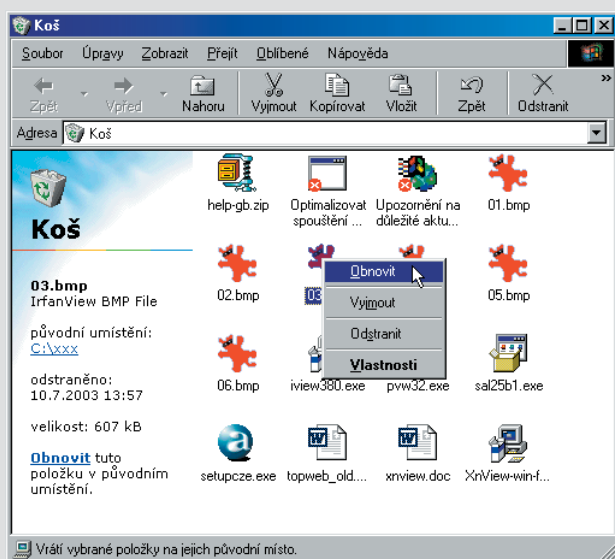
Smetí patří do koše

Vymazat soubor nebo celou složku je velmi jednoduché. Stačí na soubor kliknout (tj. označit ho) a stisknout klávesu **Delete**. Objeví se hlášení; to stačí potvrdit kliknutím na tlačítko **Ano**, a soubor je přesunut do koše. Stejným způsobem můžete vymazat také složku, několik souborů nebo i několik složek najednou. Pokud budete chtít mazat více položek najednou (více souborů nebo složek), musíte je nejdříve označit. Označení více po-

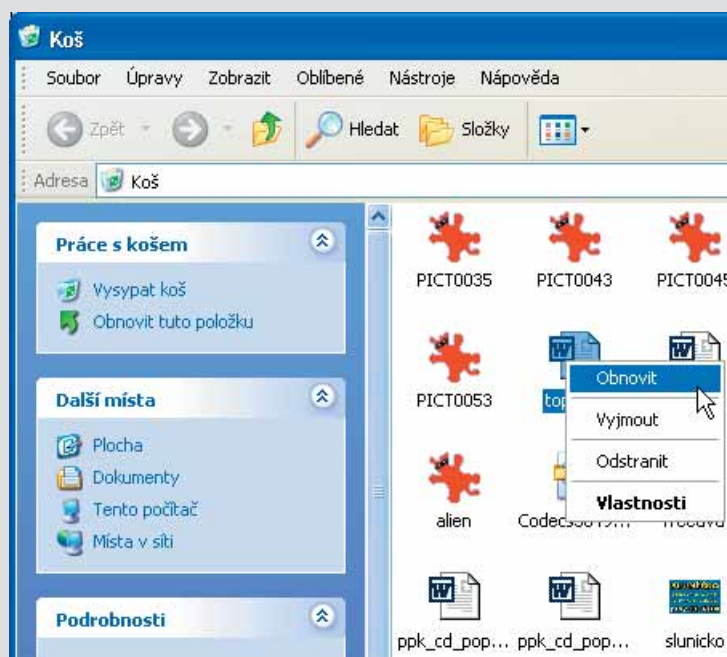
ložek najednou se provádí pomocí myši a klávesy **SHIFT** (souvislý výběr) nebo pomocí myši a klávesy **CTRL** (nesouvislý výběr).

Jestliže při mazání použijete klávesovou zkratku **SHIFT + Delete** (tj. obě klávesy stisknete naráz), dojde k „nenávratnému“ smazání (soubor se nepřemístí do koše; tj.

smazaný soubor nebudete moci zachránit vytažením z koše). V předchozí větě jsem slovo „nenávratně“ úmyslně umístil do uvozovek, protože (jak jsem napověděl již na začátku) existují programy, kterými můžeme smazaná data zachránit (ne vždy se to však podaří – viz dále).

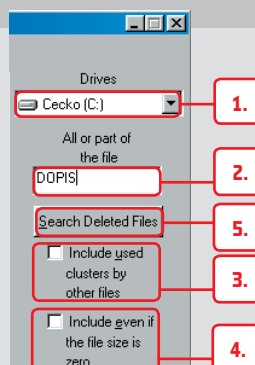
Obr. 1. Koš ve Windows 98. Chcete-li z koše „vytáhnout“ soubor, klikněte na něj pravým tlačítkem myši a z místní nabídky vyberte příkaz Obnovit.

Obr. 2. Koš ve Windows XP. Ovládání je podobné jako ve starších operačních systémech (viz obrázek č. 1). Jiný je pouze vzhled. Můžete také využít tlačítek po levé straně okna.

Program Restoration

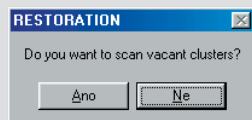
Jedním z programů, které umí zachránit smazaná data, je program Restoration (jde o freeware). Tento program najdete na internetové stránce hccweb1.bai.ne.jp/~hcj58401 nebo na příštím PPK CD (viz č. 15/2003). Program se nemusí instalovat, lze ho rovnou spustit pomocí souboru **Restoration.exe**. Podle autora lze program spustit v operačních systémech Windows 95/98/Me/NT/2000/XP.

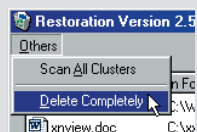
Obr. 3. Zadejte, kde a co chcete hledat.

1. Vyberte disk (nebo disketu), na kterém jste smazali soubor, jež chcete zachránit.
2. Zadejte název souboru, nebo alespoň jeho část. Jestliže se soubor jmenoval „dopis.doc“, zadejte „dopis“ nebo třeba „dop“. Zadáte-li text „.doc“ (s tečkou na začátku), najdou se všechny smazané soubory, které měly příponu DOC.
3. Pokud vyberete tuto volbu, budou se prohledávat také taková místa na disku, která jsou již zčásti obsazena jinými soubory (nesmazanými). Výsledkem bude více nalezených souborů, ale nalezené soubory budou možná poškozeny nebo nebudou úplné.
4. Pokud vyberete tuto volbu, budou nalezeny také soubory s „nulovou délkou“, tj. soubory, které nic neobsahují. Tato volba nemá rozumné využití, proto ji většinou není třeba aktivovat.
5. Nakonec klikněte na tlačítko **Search Deleted Files** (Hledat smazané soubory). Dále viz obrázek č. 4.

Hlavní funkcí programu Restoration je obnovení smazaných souborů. Díky tomu budete moci zachránit soubory, které jste nechtěně smazali (vyhodili z koše nebo smazali pomocí kláves SHIFT + Delete) – ne vždy se to však povede. Jeho další funkcí je možnost „zničit“ již smazané soubory tak, že už je nebude možné obnovit – to je vhodné

Obr. 4. Po proběhnutí základního hledání se objeví tato hláška, která vám nabídne možnost prohledat prázdná místa na disku (vyžaduje hodně času). Tuto volbu využijte pouze tehdy, pokud je základní hledání neúspěšné.

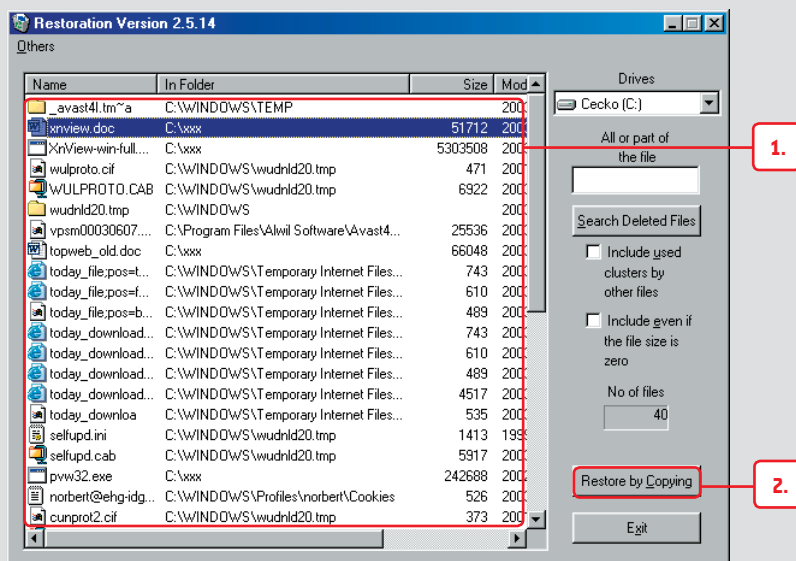
Obr. 6. Chcete-li všechna smazaná data definitivně odstranit, zvolte příkaz **Others/Delete Completely**. Data, která jste smazali, poté nebude nikdo moci (pomocí podobného programu) obnovit. To je vhodné především tehdy, chcete-li definitivně odstranit citlivá data. Tato funkce (podle autora programu) nemaže existující (nesmazaná) data, přesto však tuto funkci používejte obezřetně. Protože je program zdarma (jde o freeware), autor programu neručí za případné škody.

především tehdy, pokud se chcete definitivně (nenávratně) zbavit tajných či jinak citlivých souborů (dokumentů).

Nechtěně smazaný soubor je vhodné (pomocí programu Restoration) obnovit co nejdříve (ideálně ihned po smazání), jinak prav-

děpodobnost úspěšné záchranu smazaného souboru klesá.

Nyní si popíšeme práci s programem. Zkusmo smažte libovolný soubor (pomocí kláves SHIFT + Delete). Spusťte program a postupujte podle následujících obrázků.

Obr. 5. Nalezené soubory.

1. Zde se objeví nalezené soubory, které můžete zachránit. Nalezených souborů může být více. Záleží na tom, jaký text jste zadali do vyhledávacího políčka. Pokud jste zadali například řetězec „dop“, mohou být nalezeny soubory dopis.doc, dopis2.doc, dopis_domu.doc, doprava.doc, novydopis.doc apod. (všechna jména souborů obsahují řetězec „dop“). Klikněte na soubor, který chcete zachránit.
2. Nyní klikněte na tlačítko **Restore by Copying**. Objeví se okno **Save As** – v něm zadejte složku, do které chcete zachráněný soubor uložit, a klikněte na tlačítko **Uložit**. Autor doporučuje zachráněný soubor uložit na jiný disk, než je disk, ze kterého soubor zachraňujete.

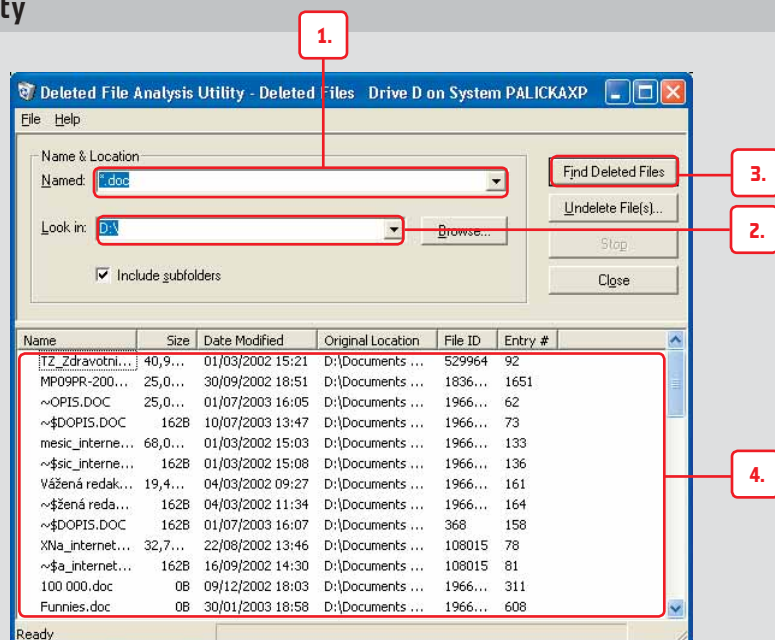
Program Deleted File Analysis Utility

Dalším pomocníkem je program Deleted File Analysis Utility. Tento prográmek je freeware, má však jednu vadu na kráse – umí sice vyhledat smazané soubory, ale neumí je „zachránit“ (k tomu potřebujete program Undelete, který je třeba koupit). Přesto však může být tento program vhodným doplňkem k programu Restoration, a proto se s ním stručně seznámíme.

Tento program najdete na internetové stránce www.webattack.com/getdeletedfiles.shtml nebo na příštím PPK CD (příloženém k PPK č. 15/2003). Program se musí instalovat (funguje pouze v operačních systémech Windows NT/2000/XP). Po instalaci spusťte program prostřednictvím souboru „DelUtil.exe“, který se nachází ve složce „Program Files\Executive Software\Deleted File Analysis Utility Files“ na pevném disku. Abyste nemuseli soubor „DelUtil.exe“ pokaždé hledat, vytvořte si zástupce (ikonu) na pracovní ploše.

Po spuštění programu stačí zadat několik údajů a kliknout na tlačítko **Find Deleted Files** – dále viz obrázek č. 7.

-ngu

Obr. 7. Program Deleted File Analysis Utility.

1. Zde zadejte název souboru, nebo alespoň jeho část (např. „dopis.*“). Pokud zadáte řetězec „*.doc“, budou nalezeny všechny soubory s příponou DOC. Pokud necháte políčko prázdné, budou nalezeny všechny smazané soubory, které je možno zachránit. Na rozdíl od programu Restoration zde můžete používat tzv. „hvězdičkovou konvenci“ (tj. více znaků zastupuje znak „hvězdička“, jeden znak zastupuje znak „otazník“).
2. Vyberte disk, na kterém chcete hledat.
3. Klikněte na tlačítko **Find Deleted Files**.
4. Zde se objeví seznam nalezených souborů (tj. souborů již smazaných, které však lze zachránit).

Výpočty v tabulkách

Tabulky na listech sešitů 602Tab obvykle obsahují řadu výpočetních vztahů, jejichž výsledky se počítají pomocí různých vzorců. Mohou to být nejrůznější mezivýsledky, dané například součtem nějakých hodnot ve sloupcích i řádcích, třeba tržby za jednotlivé dny v měsíci.

Na podkladě měsíčních výpočtů se pak vyčíslí roční kalkulace, z ní se pak vypočte to či ono a třeba se to celé ješ-

tě porovná s výpočty v minulých letech. Konečné výsledky závisí na dílčích výsledcích a ty zase na nějakých mezivýsledcích. Co se

stane, když na konci roku zjistíte, že jste se třeba 15. února „překlepli“? Je zapotřebí vše přepisovat a přepočítat?

Automatické vyčíslení obsahu vzorců

Většina tabulkových procesorů, 602Text nevyjímaje, standardně vše přepočítává automaticky. To znamená, že každá změna obsahu buňky, na které závisí výpočet nějakého vzorce, se ihned promítne do výsledku tohoto vzorce. Tím se změní obsah buňky, která vzorec obsahuje – a podle toho i obsah buňek závislých na výsledku tohoto vzorce. Celé

Pak se však někde objeví zatoulané faktury a cifru za první pololetí je zapotřebí opravit. To není problém – nastavte ukazatel na příslušnou buňku (zde **B2**) a ve vstupním poli hodnotu přepište (obr. 2). Na obrázku č. 3 vidíte, že výsledek součtu se sám upravil hned po změně jedné ze vstupních hodnot.

Příklad si trochu zkomplikujeme. Přidáme

další sloupce pro jiné produkty a uděláme si ještě roční součet pro všechny druhy zboží.

Tak lze pokračovat do libovolné hloubky „vnoření“ výpočetních vztahů. Dokonce je možné propojit výpočty na jednotlivých listech, ba i v různých sešitech. Ale o tom jindy. Teď nás bude zajímat druhá možnost – ruční přepočet vzorců.

Obr. 1. Vzorec v buňce **B5** sčítá hodnoty z buněk **B2** a **B3**.

Obr. 2

Obr. 3. Okamžitě po změně hodnoty v buňce **B2** se změnil součet v buňce **B5**.

Obr. 5. Zkusme teď změnit třeba hodnotu v buňce **C3**.

Obr. 4. Přibýly hodnoty ve sloupcích **C** a **D** s mezisoučty v buňkách **C5** a **D5**. Do buňky **C7** byl vložen další součtový vztah – „po produktech“ – jako suma buněk **B5**, **C5** a **D5**.

Obr. 6. Jak vidíte, změnila se jak hodnota výsledku vzorce v buňce **C5**, tak i hodnota v buňce **C7**, která na **C5** přímo závisí.

se to opakuje tak dlouho, až je přepočteno úplně vše. Pro ilustraci si uvedme příklad.

Na obrázku č. 1 je ten nejjednodušší příklad výpočtu, jaký si můžeme vymyslet. Máme tržby za prodej bicyklů za první a druhé pololetí a pomocí sumačního vzorce si z nich uděláme součet celoroční. Ten se vyčíslí ihned po vložení příslušného vzorce do buňky **B5**.

Ruční vyčíslení obsahu vzorců

Automatický přepočet obsahu vzorců v závislosti na okamžité hodnotě buňek, na něž vzorce odkazují, lze potlačit a nahradit přepočtem manuálním – to se stane na vaše vyžádání.

Obr. 7. V dialogovém okně **Předvolby** zaškrtněte položku **Ruční přepočítávání** a volbu potvrďte kliknutím na tlačítko **OK**.

Příkazem **Předvolby** z nabídky **Pomůcky** otevřete konfigurační dialogové okno 602Text. Kliknutím na záložku si otevřete kartu **Obecné**. Na ní je úplně dole zaškrťovací čtverec **Ruční přepočítávání**. Ten standardně není zaškrtnutý a celá tabulka se přepočítává automaticky. Zkusme si teď kliknutím myši čtverec zaškrtnout.

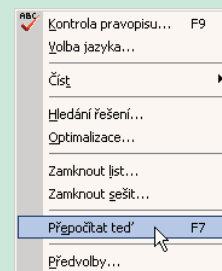
Nyní nahraďte hodnotu v buňce **C3** nulou. Jak vidíte na obrázku č. 8, nic se nestalo. Hodnoty v buňkách **C5** i **C7** jsou nadále

stejně, a tudíž chybné. Budou takové až do chvíle, kdy dáte povel k manuálnímu přepočtu obsahu tabulky. Program tabulku nepřepočítal automaticky hned, ale čeká na váš příkaz k přepočtu.

Tento příkaz najdete v nabídce Pomůcky. Otevřete-li nabídku **Pomůcky**, vidíte v její dolní části příkaz **Přepočítat teď** (s klávesovým ekvivalentem **F7**). Jestliže tento příkaz spustíte, tabulka se přepočte. Přepočet se bude týkat celé tabulky, všech vzorců, nezávisle na pozici ukazatele v okamžiku spuštění příkazu. K čemu je manuální přepočítávání vůbec dobré, není lepší nechat vše na automaticce?

	A	B	C	D	E
1		kola	tříkolky	koloběžky	
2	1. pololetí	62300	12520	6500	
3	2. pololetí	68200	0	9890	
4					
5	celkem	130500	27320	16390	
6					
7	roční úhrn		174210		

Obr. 8. Součty se zatím nezměnily; program tabulku nepřepočítal.

Obr. 9. Příkaz k přepočítání tabulky najdete v nabídce **Pomůcky**.

Potlačení automatických výpočtů uvítáte zejména při přípravě a „ladění“ tabulky, kdy by neustálé přepočty rušily, a mnohdy třeba i zdržovaly. Pokud tabulku teprve vytváříte,

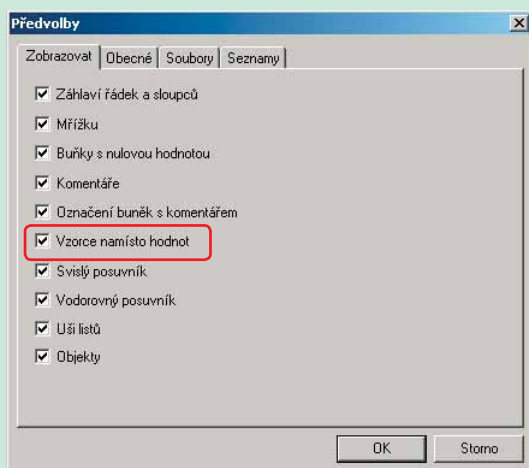
mohlo by navíc v důsledku chybějících hodnot také docházet k chybovým stavům, například v důsledku dělení nulou a podobně.

Zobrazení vzorců v buňkách

Za normálních okolností vidíte v buňkách tabulky výsledky vzorců. Na první pohled tedy nepoznáte, která buňka obsahuje číslo a která

vzorec. To zjistíte až v okamžiku, kdy do buňky kliknete. V řádku vzorců je totiž zobrazen vzorec obsažený v aktivní buňce. Občas však potřebujete mít celkový přehled o tom, jak vypadají vzorce v ce-

lé tabulce. K zobrazení vzorců přímo v buňkách slouží volba **Vzorce namísto hodnot**, kterou najdete v konfiguračním dialogovém okně (toto okno se otevře po zadání příkazu **Předvolby** z nabídky **Pomůcky**) na kartě **Zobrazovat**.

Obr. 10. Kliknutím zaškrtněte položku **Vzorce namísto hodnot** a změnu nastavení potvrďte kliknutím na tlačítko **OK**.

	A	B	C	D
1		kola	tříkolky	koloběžky
2	1. pololetí	62300	12520	6500
3	2. pololetí	68200	14800	9890
4				
5	celkem	=Sum(B2:B3)	=Sum(C2:C3)	=Sum(D2:D3)
6				
7	roční úhrn		=Sum(B5:D5)	

Obr. 11. V buňkách tabulky nevidíte výsledky, ale vzorce, tak jak jste je zadali.

A jak je to v 602Textu?

Také v textovém procesoru 602Text je možné pracovat s tabulkami – ovšem s tabulkami textového typu (samozřejmě že tabulky z 602Tab lze do dokumentů vkládat jako objekty, ale o to teď nejde). V textových tabulkách lze rovněž provádět jednoduché výpočty – sčítat hodnoty ve sloupcích.

Jiří Lapáček

PRODEJ	Kč
kola	130500
tříkolky	27320
koloběžky	16390
celkem	

Obr. 13. Pokud chcete vložit sumační pole, označte sloupec s hodnotami až do místa, kam chcete vložit výsledek.

PRODEJ	Kč
kola	130500
tříkolky	27320
koloběžky	16390
celkem	

Obr. 12. Přenesme si do textové tabulky hodnoty z cvičného příkladu z 602Tab.

PRODEJ	Kč
kola	130500
tříkolky	27320
koloběžky	16390
celkem	174 210,00

Obr. 14. Po kliknutí na tlačítko **Součet** se do poslední označené buňky vloží sumační pole a v něm ihned vidíte výsledný součet.

PRODEJ	Kč
kola	130500
tříkolky	0
koloběžky	16390
celkem	146 890,00

Obr. 15. Pokud libovolnou z hodnot vytvářejících součet změňte, přepíše se ihned i celý výsledek, a to již při změnách jednotlivých čísel – ne až po kompletním zápisu celé hodnoty jako v 602Tab.

Skrytá nastavení Windows

Program najdete na
PPK CD 15/2003

Chtěli byste změnit některé důležité nastavení Windows, a nevíte jak? Nemůžete požadovanou úpravu provést pomocí běžných systémových nástrojů? Pak by vám mohla pomoci utilita **Fresh UI**, která poskytuje přístup k mnoha skrytým nastavením Windows, a dokonce i k nastavením některých aplikací.

Hlavní okno programu

Instalace programu je poměrně snadná: stačí spustit instalační program a postupovat podle pokynů průvodce instalací. Ačkoli je program Fresh UI distribuován zdarma (freeware), musíte se na stránkách firmy Fresh Devices zaregistrovat a zadat e-mailovou adresu, na kterou vám bude zaslán aktivizační kód, abyste mohli program používat i po uplynutí zkušební doby, dlouhé jedenáct dní. Registrace a zaslání aktivizačního kódu je však zcela zdarma!

Po dokončení instalace spustíte program pomocí nabídky **Start -> FreshDevices -> Fresh UI**.

Hlavní okno programu (obr. 1) obsahuje klasickou nabídku příkazů, která umožňuje spustit některé systémové aplikace. Pod nabídkou příkazů se zobrazuje popis jednotlivých nastavení, která můžete měnit. V levé části hlavního okna programu jsou do stromové struktury uspořádána dostupná nastavení, která jsou v první úrovni rozdělena do

Registr

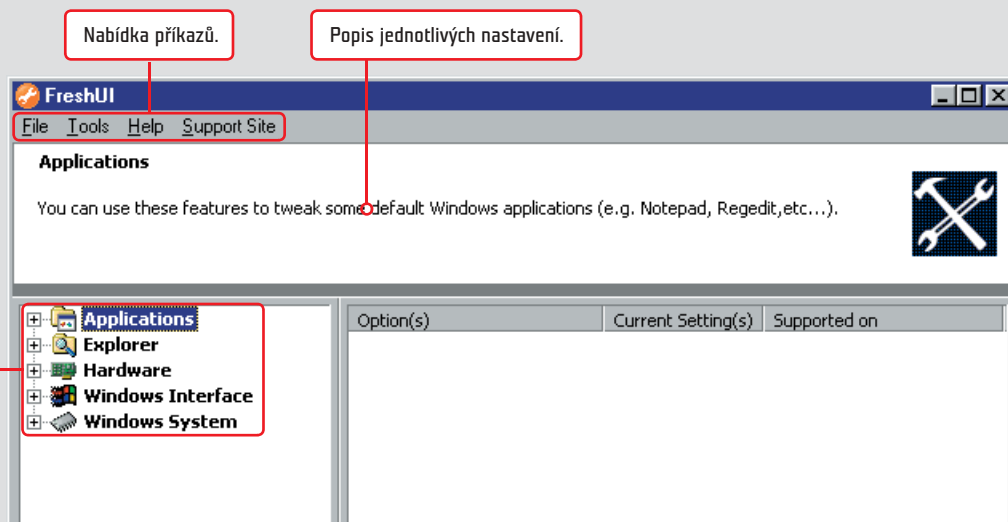
Registr je datový soubor operačního systému Windows (verze Win95 a vyšší), obsahující veškeré informace o nastavení operačního systému, ovládacích panelech, nainstalovaných programech a o jejich konfiguraci.

Změny v registru tedy způsobují změny v nastavení systému, v chování programů, v uživatelských rozhraních apod. Vzhledem k tomu vám **nedoporučujeme** měnit nastavení registru, pokud si nebudete absolutně jisti, že vámi provedená změna nijak nenaruší správný chod operačního systému!

pěti hlavních oddílů – jde o oddíly Aplikace (*Applications*), Průzkumník Windows (*Explorer*), Hardware, Rozhraní operačního systému Windows (*Windows Interface*) a Operační systém (*Windows System*). V pravé části hlavního okna se zobrazují jednotlivé položky nastavení, která můžete měnit – upravovat, povolit nebo zakázat.

Program Fresh UI při svém prvním spuštění vytvoří soubor **original.fbu**, který obsahuje původní nastavení registru. Pokud tedy provedete nějakou nechtěnou změnu nastavení, můžete původní nastavení registru snadno obnovit pomocí příkazu **Restore Windows settings** z nabídky **File**.

Seznam dostupných nastavení.

Obr. 1. Hlavní okno programu.

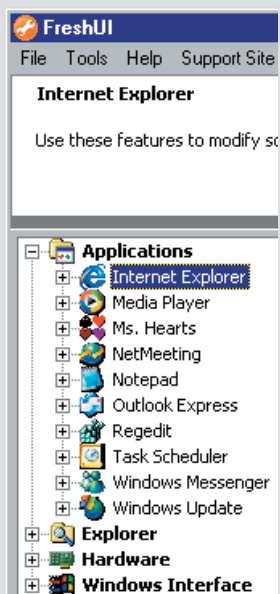
Aplikace

Oddíl Aplikace (*Applications*) umožňuje změnit nastavení některých parametrů standardních aplikací Windows – v poslední dostupné verzi programu se jedná o prohlížeč Internet Explorer, přehrávač Media Player, karetní hru Srdce (*Ms. Hearts*), chatovací program NetMeeting, poznámkový blok (*Notepad*), poštovního klienta Outlook Express, editor registrů Regedit, správce úloh Task Scheduler, Windows Messenger a Windows Update (obr. 2).

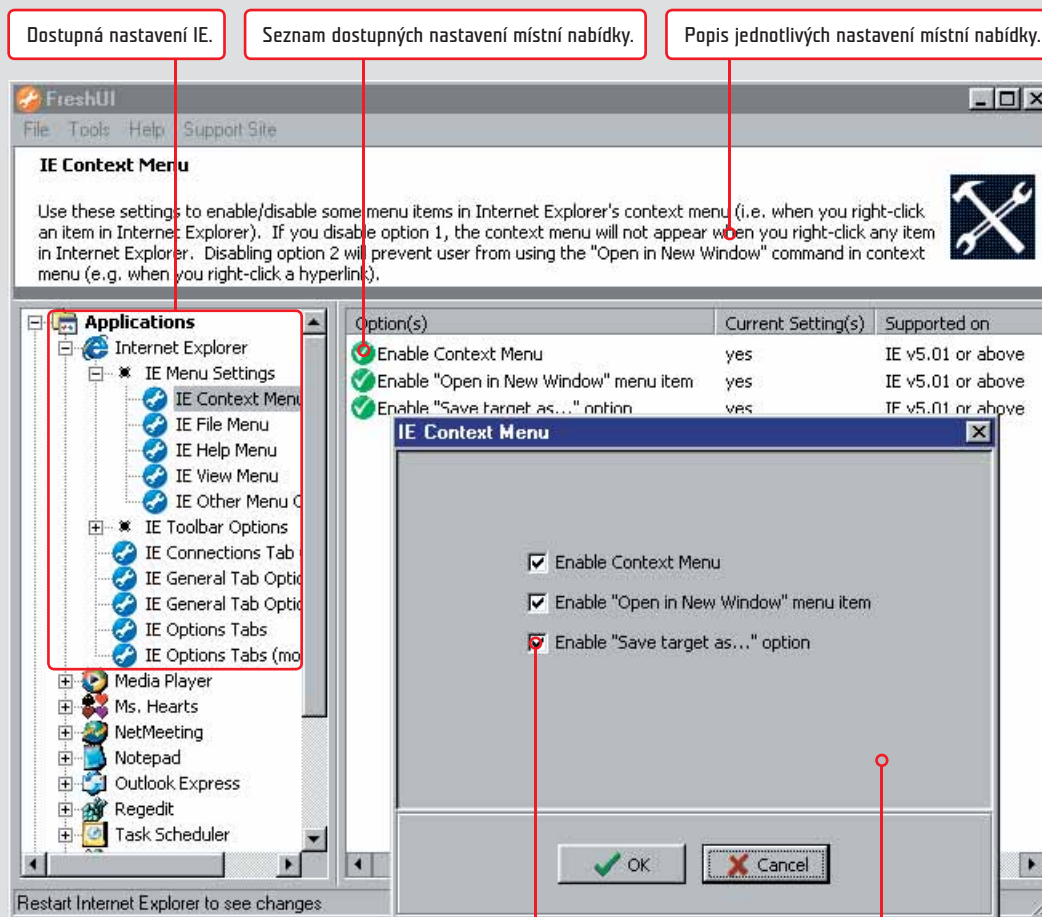
Jednou ze zajímavých možností, které v tomto oddílu najdete, je možnost změnit některá nastavení Internet Exploreru. Jestliže máte vytáčené připojení k internetu pomocí modemu, můžete například zakázat stahování souborů tak, že v nabídce příkazů a v místní nabídce znepřístupníte příkaz Uložit cíl jako... (*Save target As...*). Nejprve dvojitě klikněte na oddíl Applications a poté postupně klikněte na ikonu se znakem plus

(+) vedle položky Internet Explorer a na tutéž ikonu vedle položky IE Menu Settings. Potom kliknutím na položku IE Context Menu (místní nabídka) zobrazíte v pravé části hlavního okna nastavení, která jsou pro tuto položku dostupná. Kliknutím na libovolné nastavení zobrazíte dialogové okno *IE Context Menu*; zde kliknutím na zaškrtnávací políčko *Enable „Save target as...” option* zrušíte dostupnost tohoto příkazu v místní nabídce (obr. 3).

Změnu nastavení potvrďte kliknutím na tlačítko **OK**. Dostupnost příkazu *Uložit cíl jako...* zrušte stejným postupem i z nabídky příkazů (**Applications -> Internet Explorer -> IE Menu Settings -> IE File Menu**).

Obr. 2. Dostupná nastavení aplikací Windows.

Obr. 3. Změna nastavení Internet Exploreru – místní nabídka.

Zaškrťovací políčko *Enable „Save target as...” option.*

Dialogové okno pro změnu nastavení místní nabídky.

Rozhraní operačního systému

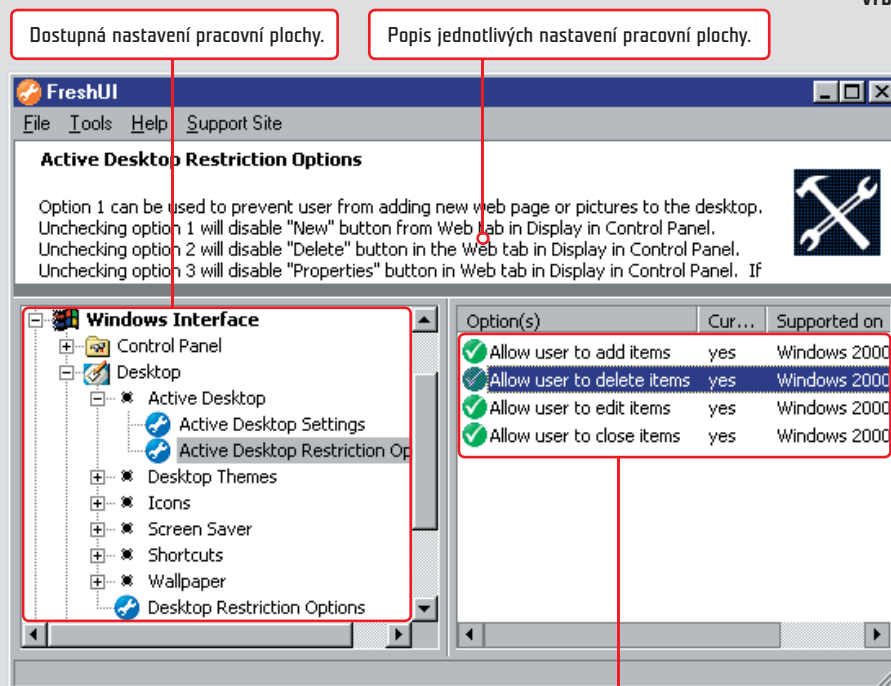
Oddíl Rozhraní Windows umožňuje přizpůsobit vzhled operačního systému nebo omezit přístup k některým jeho funkcím. V tomto oddílu můžete tedy upravovat vzhled a nastavení – jde o složky Ovládací panely (*Control Panel*), Pracovní plocha (*Desktop*), Program Průzkumník (*Explorer Interface Settings*), Rozhraní Windows (*Windows Interface Settings*), Nabídka Start (*Start Menu*) a Spodní lišta Windows.

Mezi množstvím nastavení, která můžete v tomto oddílu změnit, bych rád zmínil možnost zakázat uživateli mazat ikony na pracovní ploše. Toto nastavení naleznete v položce **Windows Interface -> Desktop -> Active Desktop**; zde klikněte na nastavení omezení

pracovní plochy (**Active Desktop Restriction Options**) a v pravé části hlavního okna klikněte na libovolnou položku. Tím otevřete dialogové okno, kde kliknutím na zaškrťovací políčko *Allow user to delete items* znemožníte odstra-

nit ikony z pracovní plochy Windows. Změnu nastavení potvrďte kliknutím na tlačítko **OK**. Změna v nastavení pracovní plochy se však projeví až po restartu operačního systému (resp. počítače)!

-vrba

Obr. 4. Změna nastavení rozhraní Windows.

Nastavení omezení pracovní plochy.

Fresh UI 6.15.

Popis program: systémová utilita.

Typ: freeware (registrace zdarma).

Jazyk: angličtina.

Internet: www.freshdevices.com.

Ke stažení: www.freshdevices.com/freshui.html.

PPK CD: č.15/2003 (rubrika Programy/Nastavení).

Propojte Word a Excel

Představte si, že píšete zprávu v textovém editoru Word a potřebujete do ní vložit tabulku, kterou již máte připravenou v tabulkovém editoru Excel.

Přepisovat celou tabulku by bylo určitě pracné, tak se začnete zajímat o to, jakými způsoby by bylo možné již hotovou tabulku z Excelu přenést do Wordu, a samozřejmě byste chtěli vědět i to, jaké jsou výhody či nevýhody jednotlivých způsobů.

Tabulku z Excelu můžete ve Wordu použít dvěma způsoby:

- jako propojený objekt,
- jako vložený objekt.

Kdy použít ten, či onen způsob? Zkuste se nyní podívat, jaký je mezi nimi rozdíl, a pak se již snadno rozhodnete, v které situaci který způsob použijete.

Velkou výhodou propojení je, že získáváte neustálou aktualizaci dat. To znamená, že kdokoli změní některá data v původní, tedy excelovské tabulce, budou změněna (aktualizována) i data v textovém souboru napsaném ve Wordu. Je to ideální tehdy, když

se data v tabulce často mění nebo když do tabulky doplňuje údaje více lidí a vy potřebujete tato data mít pro další zpracování ve Wordu stále aktuální.

Zároveň je třeba říci, že textový soubor je menší, než když do něj údaje přímo vložíte, protože ty jsou ve Wordu sice zobrazeny, ale samy jsou uloženy v souboru vytvořeném v Excelu.

Jakým způsobem lze data do Wordu vložit?

Nejprve je důležité si uvědomit, zda chcete, aby se do textu vkládala celá tabulka (celý soubor typu .xls), nebo jen její část.

Vložení celé tabulky

Potřebujete-li vložit celou tabulku (soubor), klikněte v nabídce **Vložit** na položku **Objekt**.

Zobrazí se dialogové okno se dvěma kartami. První karta **Vytvořit nový** vám umožňuje vytvořit nový objekt (například tabulku z Excelu) a zároveň jej vložit do dokumentu Wordu (obr. 1).

Asi častější však bývá situace, že tabulka v Excelu byla již dříve vytvořena (třeba i jiným uživatelem) a vy ji potřebujete ve Wordu pouze využívat. Tehdy v zobrazeném dialogovém okně klikněte na kartu **Vytvořit ze souboru** (obr. 2).

Do textového pole **Název souboru** napište název souboru, ze kterého chcete vytvořit propojený (případně pouze vložený) objekt. Jestliže neznáte přesné umístění nebo název

souboru, je lepší kliknout na tlačítko **Procházet** a soubor vyhledat a vybrat ze seznamu.

Poté, pokud opravdu chcete vytvořit propojený objekt, zaškrtněte políčko **Propojit soubor** (obr. 2). Necháte-li toto políčko nezaškrtnuté, bude vytvořena pouze vložená tabulka bez možnosti automatické aktualizace dat. Jakmile kliknete na tlačítko **OK**, bude soubor vytvořený v Excelu vložen podle zvoleného způsobu do dokumentu Wordu (obr. 3).

Vložení části tabulky

Jestliže potřebujete vložit pouze část dat vytvořených a uložených v tabulkovém souboru Excelu, pak je jednodušší přenést data prostřednictvím schránky Windows. Nesmí se však zapomenout na jejich propojení. Jak tedy vše udělat?

- Otevřete tabulku v Excelu a označte část souboru, ze kterého chcete vytvořit propojení.

- Klikněte na ikonu **Kopírovat** nebo z nabídky **Úpravy** vyberte příkaz **Kopírovat** nebo stiskněte klávesy **Ctrl+C**.

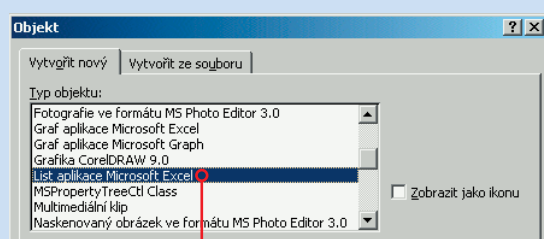
- Nyní přejděte do textového souboru a kurzor přesuňte na místo, kam potřebujete vybranou část vložit.

- Poté již v nabídce **Úpravy** klikněte na příkaz **Vložit jinak**.

- V zobrazeném dialogovém okně vyberte možnost: **list aplikace Microsoft Excel-objekt** (obr. 4).

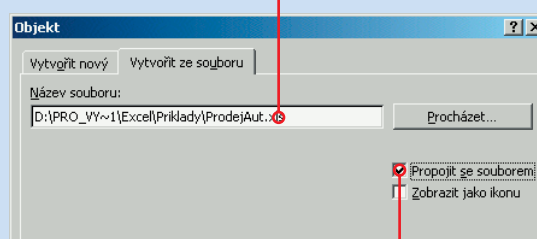
- Nezapomeňte ještě kliknout na volbu **Vložit propojení** (pokud byste ji neoznčili, data by se vložila přímo do Wordu bez možnosti automatické aktualizace).

- Jakmile kliknete na tlačítko **OK**, bude vybraná část listu MS Excelu vložena do textu s propojením s původními daty.

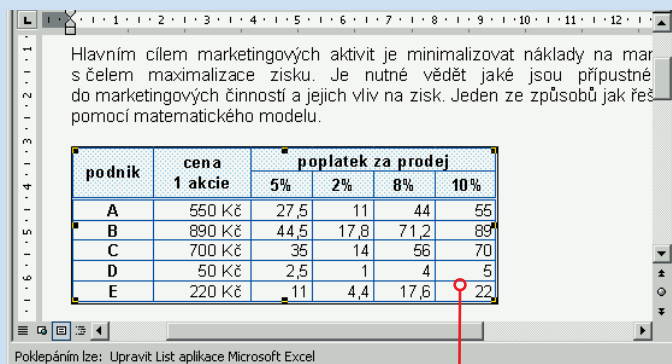
Obr. 1

Zde vybíráte, jaký typ objektu se má vložit.

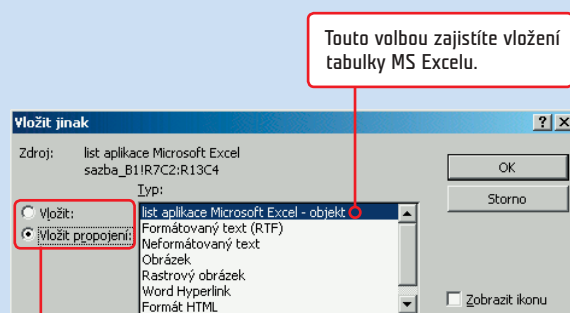
Obr. 2

Zaškrtnutím této volby zajistíte propojení.

Obr. 3

Vložená a propojená tabulka v dokumentu MS Wordu.

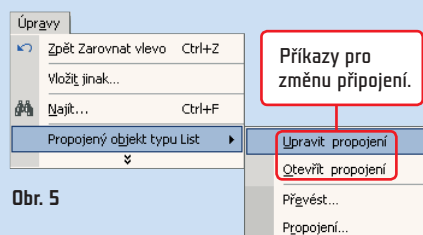
Obr. 4

Zde nastavujete, zda se má tabulka pouze vložit, nebo zda má dojít k propojení.

Touto volbou zajistíte vložení tabulky MS Excelu.

Úprava a aktualizace propojených souborů

U propojené tabulky se většinou předpokládá, že bude upravována především ve zdrojovém programu, tedy v Excelu, i když se dá upravovat i z Wordu. Pokud je to tedy nutné, klikněte na propojenou tabulku a poté v nabídce **Úpravy** klikněte postupně na položky **Propojený objekt typu List** a **Upravit propojení** (obr. 5). Také můžete na propojenou tabulku dvojité kliknout. Otevře se MS Excel v samostatném okně a v něm již můžete jednotlivé údaje měnit.

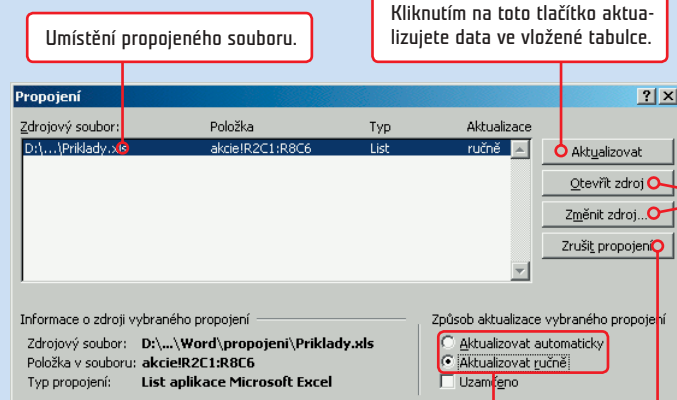

Obr. 5

Příkazy pro změnu připojení.

Jestliže byste z určitých důvodů automatickou aktualizaci nechtěli, ale chcete sami rozhodnout o tom, kdy mají být data aktualizována, klikněte v nabídce **Úpravy** na položku **Propojení**.

Zobrazí se dialogové okno a v jeho dolní části označte položku **Aktualizovat ručně** (obr. 6). Od této chvíle se data budou aktualizovat jen tehdy, kliknete-li na tlačítko **Aktualizovat** nebo stisknete-li při označené tabulce klávesu **F9**. Jestliže chcete, aby se data neaktualizovala vůbec, zaškrtněte políčko **Uzamčeno**.

Obr. 6

Umístění propojeného souboru.

Kliknutím na toto tlačítko aktualizujete data ve vložené tabulce.

Příkazy pro změny připojení a pro změny dat v tabulce.

Volba způsobu aktualizace.

Kliknutím na toto tlačítko zrušíte propojení.

Propojení tabulky vám standardně zajišťí automatickou aktualizaci. Kdykoliv tedy bude zdrojový soubor v Excelu otevřen a budou v něm provedeny změny, ty se projeví i ve vložené tabulce ve Wordu.

Úprava a aktualizace propojených souborů

Jestliže tabulku vytvořenou v Excelu do dokumentu Wordu jen vložíte a nepropojíte ji, data se již budou ukládat spolu s napsaným textem. Uložený soubor bude sice o něco větší, ale zase data budou přímo v dokumentu a nemusíte hlídat, zda někdo nepřejmenoval, nebo nepřesunul zdroj dat. Ideální to může být i tehdy, když v tabulce ve Wordu mají být údaje k určitému datu (například výroční zpráva) nebo dokument potřebujete předat dál jinému uživateli.

Podobně jako propojenou tabulku můžete do dokumentu umístit i tabulku vloženou.

Tabulku tedy vložíte pomocí příkazu **Objekt** z nabídky **Vložit**, ale v dialogovém okně na kartě **Vytvořit ze souboru** nezaškrtnete políčko **Propojit soubor**. Je možné zvolit i druhou možnost, spočívající v použití škránky Windows: v nabídce **Úpravy** klikněte na příkaz **Vložit jinak**, ale v zobrazeném dialogovém okně ponechte vypnutou volbu **Vložit propojení**.

Pozor! Pokud byste při vkládání tabulky nepoužili příkaz **Vložit jinak**, tabulka se může vložit v jiném formátu, než ve kterém je objekt Excelu (standardně je nastaven for-

Zobrazené dialogové okno je důležité také pro změnu zdroje dat nebo pro zrušení propojení. Jestliže byla původní (zdrojová) tabulka Excelu například přejmenována nebo přesunuta do jiné složky, klikněte na tlačítko **Změnit zdroj**. Poté vyhledejte složku, v níž se zdrojový soubor nyní nachází, označte ho a klikněte na tlačítko **Otevřít**. Nakonec vše potvrďte kliknutím na tlačítko **OK**.

Chcete-li propojení úplně zrušit, klikněte v uvedeném dialogovém okně na tlačítko **Zrušit propojení**.

mát HTML), a tak se může stát, že formátování tabulky se změní.

Úprava vložené tabulky

Určitě nastane situace, že budete někdy potřebovat ve vložené tabulce data změnit. Není nic jednoduššího než na tabulku dvojité kliknout. Excel se většinou otevře tak, že využije okna Wordu a některé nabídky a panely nástrojů dočasně nahradí svými. Vlastní tabulka je pak v rámečku tvořeném šikmými čárkami.

Marie Franců

Total Commander

– připojení k FTP

V minulém čísle jsme vám představili program Total Commander, který slouží ke správě souborů. Tento sharewarový program však disponuje ještě dalšími funkcemi a ty bychom vám nyní rádi představili.

Zastane např. práci archivačního programu nebo práci tzv. FTP klienta, tedy programu pro přenos souborů

prostřednictvím internetu. Tento program můžete najít na všech našich redakčních CD

nebo si jej lze stáhnout z internetové adresy <http://www.ghisler.com>.

FTP klient

Program Total Commander lze využít také jako tzv. FTP klienta. To je program, který umístí soubor na FTP server nebo ho z něj stáhne. Ten se využívá pro přenos větších souborů prostřednictvím internetu. Na některé FTP servery má přístup každý (např. na FTP server společnosti Microsoft, ale pouze do určitých složek), pro přístup na jiné servery je třeba mít oprávnění od administrátora serveru – tedy přihlašovací jméno a heslo. Klikněte na tlačítko **FTP – nové připojení** v nástrojové liště. Tím se otevře okénko **Ftp**. Zde je třeba do prvního řádku vepsat adresu FTP serveru, ke kterému se chcete připojit

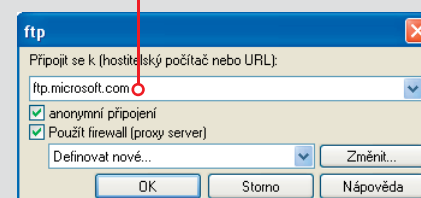
a na který chcete umístit nebo z něhož chcete stáhnout soubory. Tato adresa je většinou ve tvaru „ftp.název firmy nebo serveru.cz“ (com apod.). Dále si v tomto okénku určíte, zda se hodláte připojovat anonymně (na veřejně přístupné servery), nebo prostřednictvím tzv. firewallu (to je ochrana počítače před vniknutím z venku). Nakonec klikněte

na tlačítko OK; tím nové připojení uložíte a program se začne k zadanému FTP serveru automaticky připojovat. V okně programu nahoře se zobrazí řádek, ve kterém zjistíte aktuální informace o připojování k serveru.

Klikněte na tlačítko **FTP – nové připojení**.

Vepište adresu FTP serveru.

Uložení připojení

Chcete-li si adresu FTP serveru uložit, abyste ji nemuseli vždy znovu vypisovat, klikněte na tlačítko **FTP – připojit se**. Tím se otevře okénko **Připojení k FTP serveru** a zde klikněte na tlačítko **Nové připojení**. V dalším okénku je třeba zadat několik údajů o serveru, ke kterému se chcete připojit. Do řádku **Relace** vepište název tohoto připojení – pokud se připojujete k FTP serveru společnosti Microsoft, vepište Microsoft FTP server. Do řádku **Hostitel** vepište adresu FTP serveru, tedy ftp.microsoft.com. Další dva řádky se vyplňují, jestliže jste od administrátora vzdáleného FTP serveru obdrželi uživatelské jméno a heslo pro přístup. V tom případě zapište jméno a heslo do kolonek. Jestliže se přihla-

šujete anonymně, klikněte na tlačítko **Anonymní login**; tím se otevře okénko **ftp** a zde zadejte svoji e-mailovou adresu, která bude sloužit jako heslo. Do položky **Vzdálený adresář** můžete vepsat cestu k adresáři na vzdáleném serveru, ke kterému se chcete připojit.

Systém se v tomto případě bude snažit otevřít rovnou tento adresář. Totéž platí pro položku „místní adresář“. Klikněte na tlačítko se dvěma šipkami vedle políčka **Místní adresář** – tím se otevře okénko **Vyhledat složku** se strukturou vašich dostupných disků. Vyhle-

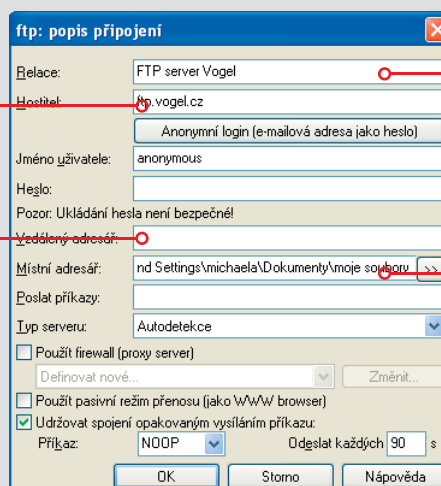
Adresa hostitelského serveru.

Adresář, ke kterému se má program na vzdáleném serveru připojit.

Název připojení.

Adresář na vašem dostupném disku, jehož obsah má být v programu otevřen.

Klikněte na tlačítko **FTP – připojit se**.

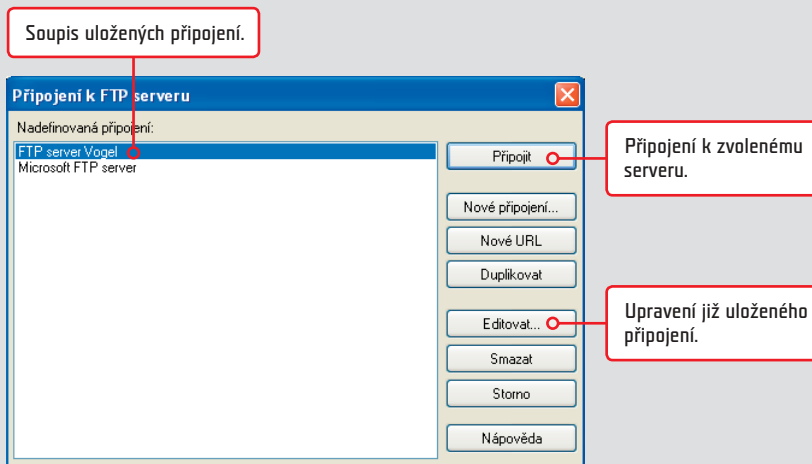
dejte složku, klikněte na ni a na tlačítko **OK**. Po připojení k FTP serveru bude tato složka otevřena v druhé polovině okna programu Total Commander. Z toho tedy vyplývá, že to

zřejmě bude ta složka, ze které nebo do které nejčastěji kopírujete soubory. Zcela poslední položka v okénku zajistí, že při nečinnosti nebudete od serveru okamžitě odpojeni. Zadej-

te zde počet sekund, po které se má opakovat zaslání příkazu pro připojení k serveru. Ostatní políčka ponechte buď nevyplněná, nebo tak, jak jsou vyplněna standardně.

Připojení

Poté, co kliknete na tlačítko **OK**, se toto nastavené připojení uloží v okénku **Připojení k FTP serveru** v tabulce **Nadefinovaná připojení**. Pomocí tlačítek v tomto okénku (**Nové připojení**) můžete vytvořit mnoho dalších připojení k FTP serverům. Kliknete-li na tlačítko **Duplikovat**, otevře se opět okénko **Popis připojení** se stejnými údaji, které platí pro spojení, jež jste již vytvořili, avšak bez názvu připojení. Již vytvořené připojení k FTP serveru lze ještě modifikovat, kliknete-li na tlačítko **Editovat**, nebo smazat, kliknete-li na stejnojmenné tlačítko.

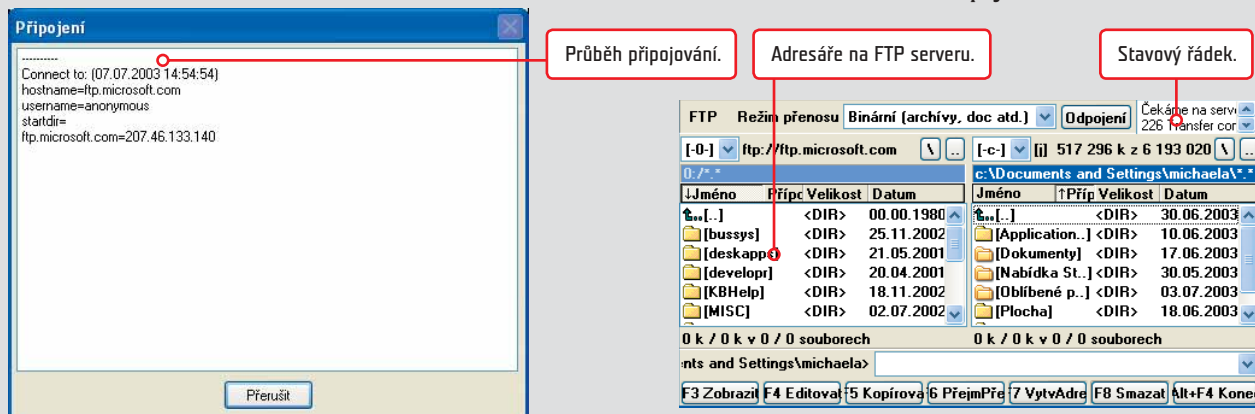

Stahování souborů

Kliknutím na tlačítko **Připojit se k vybranému FTP serveru** se připojíte. Struktura složek na připojeném serveru se zobrazí v jedné polovině okna programu. Vy se v ní můžete pohybovat a nakládat s ní jako s kterýmkoliv

připojeným diskem. Můžete se tedy „proklíkávat“ strukturou disků a složek na tomto serveru, pochopitelně do úrovně, kam máte přístup. Pokud chcete na server umístit soubor, postupujte tak, jak jsme vám ukázali

v minulém čísle. Stejný postup zvolte v případě, že chcete ze serveru kopírovat či vyjmát soubor. Vše závisí pouze na tom, zda máte k určité operaci práva. Chcete-li se od vzdáleného souboru odpojit, klikněte na tlačítko **Odpojení** v řádku nahoře v okně.

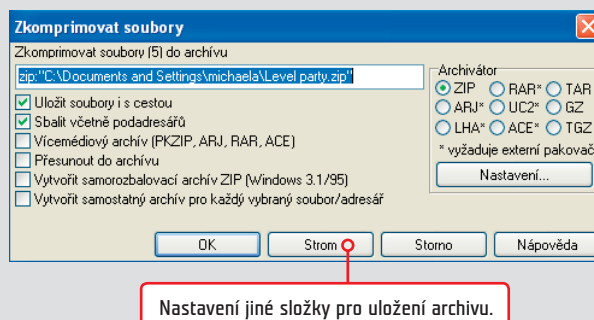
Komprese

Pomocí programu Total Commander lze také vytvořit komprimovaný soubor, tedy soubor, do kterého „zabalíte“ několik souborů tak, že jejich velikost zmenšíte. Soubory z archivu však nejsou dostupné okamžitě, je třeba je „rozbalit“ pomocí speciálního programu, např. programu WinZip. Soubory, které chcete zkomprimovat, nejprve přesuňte do jedné složky a označte je. Nyní klikněte na tlačítko **Komprese**. Tím se otevře okénko **Zkomprimovat soubory**.

movat soubory a odtud nejprve vyberte následný formát archivačního souboru – např. ZIP. Chcete-li uložit archiv do jiné složky, než ve které tyto soubory jsou, klikněte na tlačí-

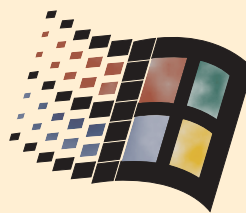
tko **Strom** a patřičnou složku si vyberte. Nakonec klikněte na tlačítko **OK**; tím komprimaci souborů zahájíte.

-mia

Jak hledat ve Windows XP

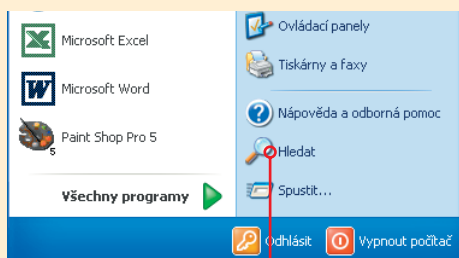
Každý z nás občas potřebuje něco ve svém počítači vyhledat. K tomu slouží specializované programy, ale pokud je nemáte, postačí vám určité funkce, kterými disponuje operační systém Windows. My se nyní podíváme, jak funguje vyhledávání v operačním systému Windows XP.

Vyhledávání souborů

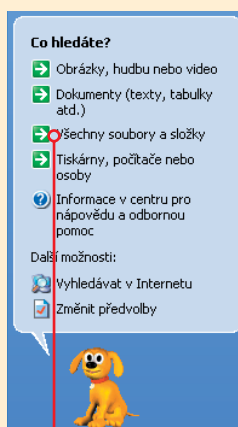
Klikněte na tlačítko **Start**, které by mělo být umístěno v levém dolním rohu obrazovky, a vyberte příkaz **Hledat**. Tím se otevře stejnojmenné okénko **Hledat** a v jeho levé části se zobrazí průvodce vyhledáváním. Nejprve budeme vyhledávat soubory, proto z nabídky **Co hledáte?** vyberte položku **Všechny soubory a složky**. Tím se v levé části okna zobrazí formulář pro vyhledávání. Do prvního volného políčka zadejte název souboru, pokud si jej pamatujete, nebo alespoň jeho část. Do druhého volného políčka můžete zadat slovo nebo frázi, kterou soubor obsahuje (jedná-li se o soubor textový). V rozbalovacím sezna-

mu **Cíl vyhledávání** jsou zobrazeny všechny disky, které jsou k vašemu počítači připojeny, některé složky a také složka **Plocha**, která obsahuje soubory, jež jste umístili na plochu. Další nabídky vyhledávání jsou sbalené a vy je rozbalíte kliknutím na dvojitou šipku vedle kritéria. U první položky zadáváte, kdy byl soubor naposledy změněn. Můžete zaškrtnout, že soubor byl změněn minulý týden,

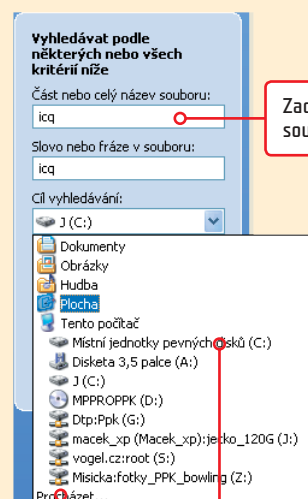
měsíc či rok. Datum, kdy byl soubor změněn, lze také přesněji vymezit, zaškrtnete-li poslední položku **Zadejte data**. Poté vyberte z rozbalovacího seznamu, zda vymezujete datum změny, datum posledního přístupu, nebo datum vytvoření. Poté již toto hledání omezte daty.

Klikněte na tlačítko **Start** a poté na příkaz **Hledat**.

Klikněte na položku **Všechny soubory a složky**.

Zadejte název souboru.

Vyhledání dalších síťových cest.

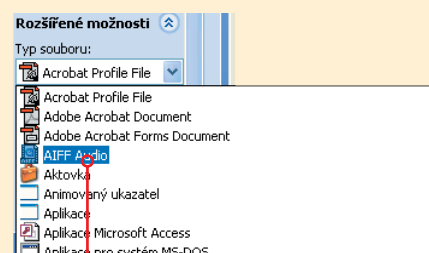
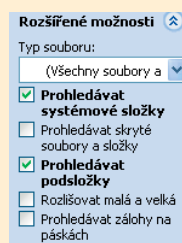
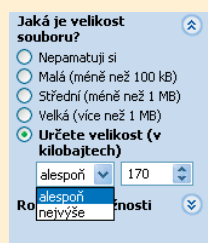
Vyberte, kde se má vyhledávat.

Další kritéria

Jako další kritérium pro vyhledávání lze stanovit velikost souboru. Rozbalte položku **Jaká je velikost souboru?** Standardně je zde zaškrtnuta možnost **Nepamatuji si**. Jinak lze stanovit, že velikost souboru je malá (méně než 100 kB), střední (méně než 1 MB) nebo velká (více než 1 MB). Pokud si přibližně pamatujete velikost souboru, zaškrtněte poslední možnost **Určete velikost**. Tím se stane aktivním rozbalovací seznam a z něj si vyberete buď to, že zadaná velikost je nejvýše taková jako hodnota, kterou určíte v dalším políčku, nebo to, že zadaná hodnota je alespoň taková jako tato hodnota. Rozbalíte-li po-

slední položku **Rozšířené možnosti**, zobrazí se rozbalovací seznam, ve kterém lze zadat typ (formát) souboru, jež hledáte. Tento typ souboru označte a poté ještě zaškrtněte další možnosti. Můžete určit, zda se mají prohledávat také podsložky, podsložky systémové

(tyto možnosti jsou standardně zaškrtnuty), dále tzv. skryté soubory, nebo rozlišovat malá a velká písmena. Po stanovení všech kritérií klikněte na tlačítko **Hledat**.

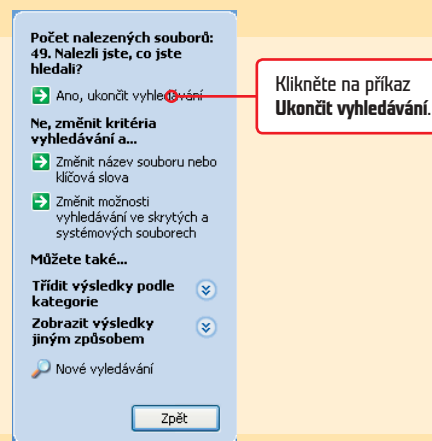

Vyberte formát souboru.

Výsledky vyhledávání

Během vyhledávání se zobrazí všechna stanovená kritéria a také aktuální podsložka, která je prohledávána. Pokud jste již našli vše potřebné, a hledání přesto pokračuje, lze jej zastavit kliknutím na tlačítko **Zastavit**. V tomto případě jste dotázáni, zda jste našli vše potřeb-

né a chcete hledání ukončit, nebo zda chcete změnit kritéria vyhledávání. Pokud jste nebyli při hledání úspěšní, nabízí se vám několik možností. První dvě možnosti se týkají ukončení vyhledávání, prostřednictvím dalších možností můžete kritéria vyhledávání pozměnit.

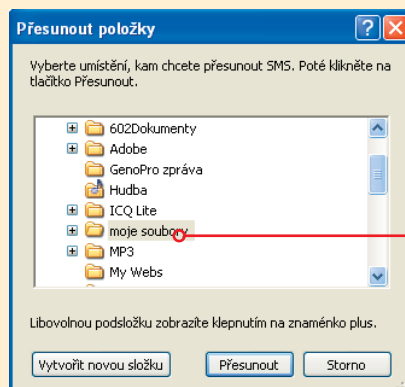
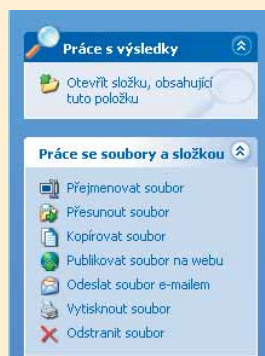

Vyhledané soubory

Jestliže vyhledávání proběhlo podle vašich představ, v pravé části okna se zobrazí všechny nalezené soubory. Pokud na vyhledaný soubor kliknete, v levé části okna se zobrazí speciální nabídka **Práce s výsledky**, která se souboru týká. Nejprve je vám nabídnuto, že v novém okně bude otevřena složka, která tento soubor obsahuje. V další nabídce **Práce se soubory a složkou** se vám nabízí přejmenování souboru; v tomto případě se položka s názvem souboru stane aktivní a vy do ní můžete začít psát nový ná-

zev. Vyberete-li možnost **Přesunout soubor**, otevře se okénko **Přesunout položky** se seznamem všech dostupných disků. Jestliže na disk kliknete, rozbalí se jeho struktura, kterou se „proklikáte“ až k požadované složce. Chcete-li zde vytvořit novou složku, klikněte na stejnojmenné tlačítko v okénku Přesunout položky. Nakonec klikněte na tlačítko **Přesunout**. Stejným způsobem zkopírujete soubor na jiné místo (v tomto případě zůstane soubor i na místě původním). Vyberete-li si

možnost **Publikovat soubor na webu**, spustí se průvodce publikováním na webu. Máte-li vytvořen účet týkající se tzv. webhostingu (jde o pronajmutí místa na serveru pro vaše internetové stránky), zvolený soubor se umístí na stránky. Kliknutím na příkaz **Odeslat soubor e-mailem** se otevře nová e-mailová zpráva (pouze v případě, že máte instalován program pro práci s elektronickou poštou), která bude obsahovat zvolený soubor jako přílohu. Z okna s vyhledanými soubory lze soubor hned vytisknout. Kliknete-li na příkaz **Vytisknout soubor**, soubor se nejprve otevře v určeném programu, začne se tisknout a automaticky se zavře. Pomocí poslední možnosti vymažete soubor ze složky a přemístíte jej do koše, odkud jej lze případně obnovit.

Další možnosti

V okénku s výsledky vyhledávání se pohybujete stejně jako např. v průzkumníku nebo v okénku **Tento počítač**. V nástrojové liště najdete tlačítka se šipkami pro přechod k navštíveným složkám, a to vpřed i vzad. Tlačítko s otevřenou složkou a šipkou slouží k přechodu o úroveň výše – tedy z podsložky se dostanete do složky, v níž byla podsložka vytvořena. Kliknutím na tlačítko **Složky** se v levé části okna zobrazí struktura složek na aktuálním (navštíveném) disku. Poslední tlačítko v nástrojové liště slouží k uspořádání zobrazených souborů. Pokud na něj kliknete,

zobrazí se nabídka a v ní si můžete soubory zobrazit vedle sebe, jako ikony, v seznamu nebo v seznamu se všemi podrobnostmi o souborech – např. o jejich velikosti apod.

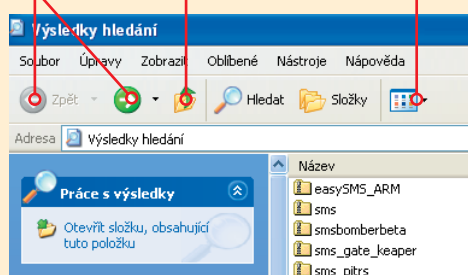
Pokud si prohlížíte složku s obrázky, je nejlepší zobrazit si miniatury souborů. V tomto případě se zobrazí malé náhledy obrázků.

-mia

Pohyb mezi navštívenými složkami.

Pohyb o úroveň výše.

Zobrazení souborů v seznamu.

Kreslení obrázku v MS Wordu II

V minulém PPK jsme začali pracovat s nástroji, které MS Word nabízí pro kreslení obrázků. Dnes budeme v tomto tématu pokračovat.

Pro přípravu článku jsme použili MS Word 2000.

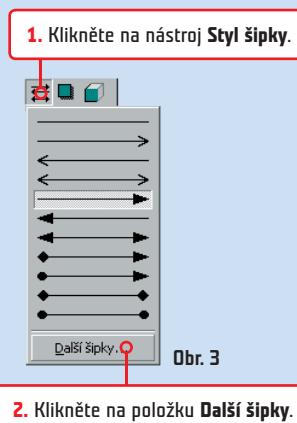
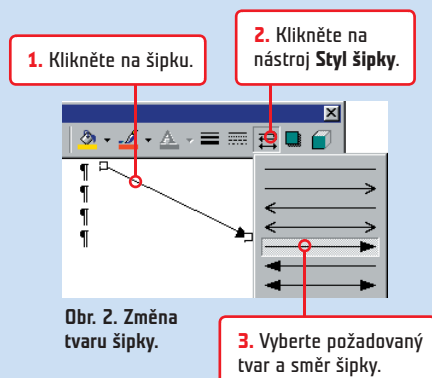
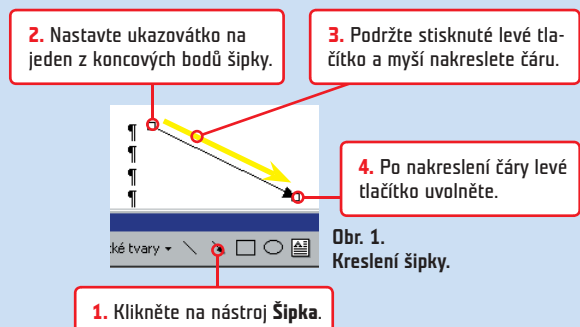
Data pro procvičení a předchozí článek ve formátu PDF najdete na PPK CD 15/2003.

Kreslíme šipky

Šipky se kreslí podobným způsobem jako čáry. Z hlediska MS Wordu je šipka ve skutečnosti čára, ke které je na jedné nebo na obou stranách připojeno zakončení. To může mít tvar klasické šipky, ale také to může být třeba kolečko.

Poté klikněte na panelu na nástroj **Styl šipky** a z nabídky tohoto nástroje vyberte tvar a směr šipky (obr. 2).

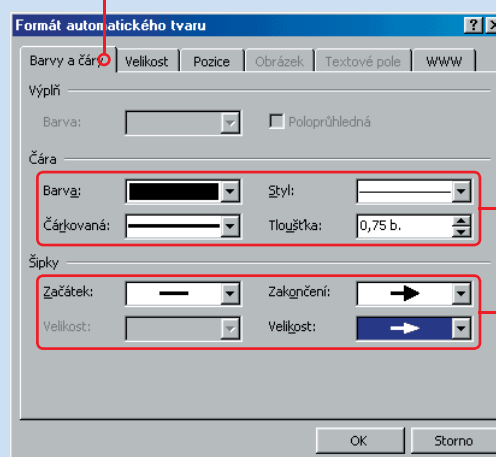
Další možnosti nastavení šipky
Nevyhovují-li vám možnosti, které nabízí nástroj **Styl šipky**, rozbalte jeho na-

bídku a klikněte na položku **Další šipky** (obr. 3).

Tím vyvoláte dialogové okno *Formát automatického tvaru*, ve kterém lze nastavit šipku podle svých představ. Pro nastavení tvaru, velikosti a barvy šipky slouží karta *Barvy a čáry* (obr. 4).

Ujistěte se, že pracujete na kartě *Barvy a čáry*.

V této části nastavujete parametry čáry.

V této části nastavujete tvar a velikost zakončení.

Obr. 4. Dialogové okno *Formát automatického tvaru*.

Pro osvěžení paměti

Úchopové body jsou malé čtverečky, které se zobrazí po obvodu vloženého tvaru nebo na koncích vložené čáry poté, co na tvar nebo čáru kliknete levým tlačítkem myši. Zatažením myši za úchopový bod můžete vložený tvar nebo čáru změnit.

Polohu vloženého tvaru nebo čáry změníte přetažením myši. Nastavte ukazovátka na vložený tvar nebo čáru, podržte stisknuté levé tlačítko myši a pohybem myši tvar nebo čáru přetáhněte. Až budete s novou polohou spokojeni, levé tlačítko myši uvolněte.

Chcete-li tvar nebo čáru zkopírovat, podržte při uvolnění levého tlačítka myši stisknutou klávesu **Ctrl**.

Druh čáry nastavujete nástrojem **Styl čáry**.

Barvu čáry nastavujete nástrojem **Barva čáry**.

V části *Čára* nastavujete barvu, styl a tloušťku čáry, v části *Šipky* pak tvary zakončení obou okrajů šipky a jejich velikost.

Chcete-li vložit šipku do dokumentu, nejprve klikněte na nástroj **Šipka**. Poté nastavte ukazovátka do jednoho z koncových bodů šipky, podržte stisknuté levé tlačítko myši a tažením myši šipku nakreslete (obr. 1).

Nastavení tloušťky a barvy čáry

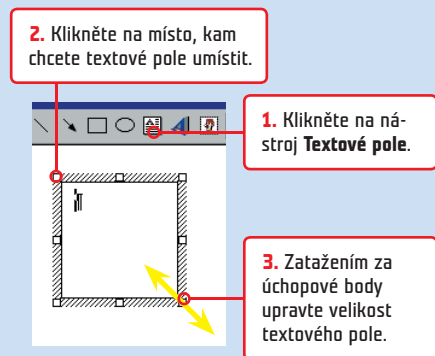
Barva a druh čáry se u šipek nastavují stejným způsobem jako u normální čáry, což jsme si ukazovali v minulém článku.

Nastavení tvaru a směru šipky

Pro nastavení tvaru a směru šipky slouží nástroj **Styl šipky**. Chcete-li změnit tvar šipky nebo její směr, klikněte nejprve na čáru šipky tak, aby se na obou koncích zobrazily úchopové body.

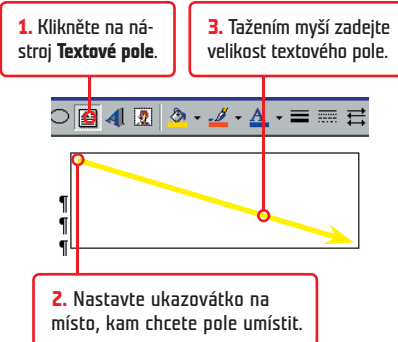
Textové pole

Textové pole slouží k vkládání textu. Textové pole lze zjednodušeně přirovnat k samostatné stránce. Pro vložení textového pole slouží nástroj **Textové pole**. Klikněte na tento nástroj a poté klikněte do dokumentu na místo, kam chcete textové pole vložit (obr. 5). Zatažením za úchopové body pak můžete velikost pole upravit.

Obr. 5. Vkládání textového pole.

Velikost textového pole můžete určit již při jeho vkládání. Klikněte na nástroj **Textové pole**, přesuňte ukazovátka do místa, kam chcete textové pole vložit, podržte stisknuté levé tlačítko myši a tažením myši textové pole vložte.

Úpravy textového pole

Chcete-li textové pole označit, stačí, když do tohoto pole kliknete levým tlačítkem myši. Postup při přesouvání a změně velikosti je stejný jako u vložených tvarů (nemáte-li článek k dispozici, podívejte se na info na předchozí stránce).

U textového pole můžete mimo jiné buď zobrazit, či zakázat zobrazení okraje a také nastavit vzdálenost textu od okrajů pole.

Obě tyto položky nastavujete v dialogovém okně *Formát textového pole*. Toto okno zobrazíte tak, že nejprve kliknete levým tlačítkem myši do textového pole tak, aby se zobrazilo šedé orámování a úchopové body. Poté kliknete pravým tlačítkem myši na šedý okraj a z místní nabídky vyberete příkaz **Formát textového pole** (obr. 6).

Zobrazení okrajů textového pole

V dialogovém okně *Formát textového pole* klikněte na záložku **Barvy a čáry**.

Chcete-li zakázat rámeček okolo textového pole, klikněte na položku **Barva**. V nabídce, kterou tím zobrazíte, klikněte na položku **Bez čáry** (obr. 7).

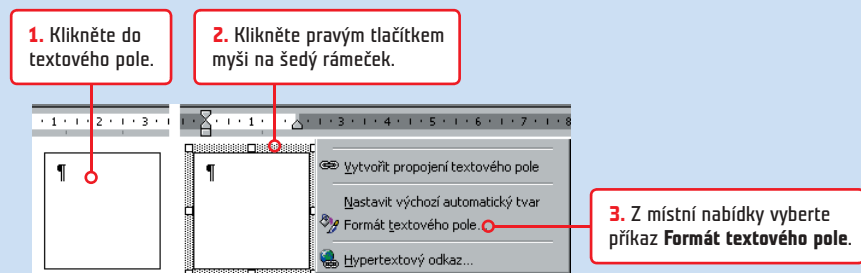
Chcete-li naopak čáru okolo pole nakreslit, nastavte barvu a typ čáry pomocí položek v části *Čára*.

Nastavení vzdálenosti textu

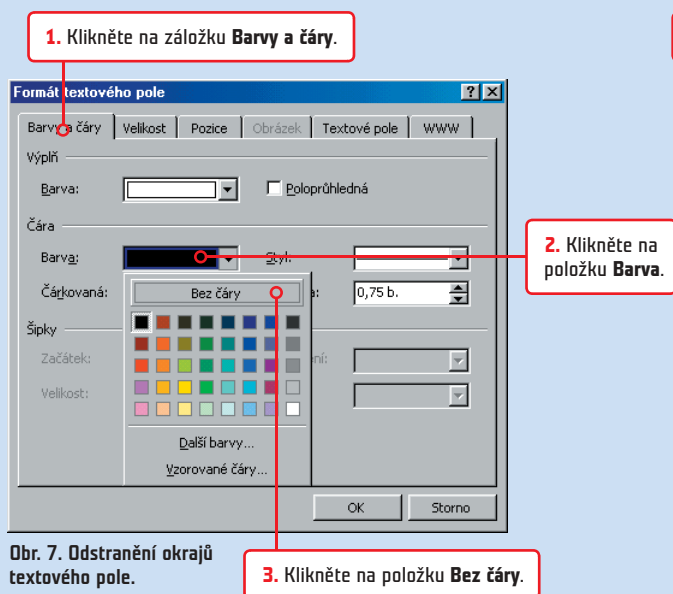
V dialogovém okně *Formát textového pole* klikněte na záložku **Textové pole**.

V editačních polích na této kartě pak nastavte vzdálenost textu od okrajů textového pole (obr. 8).

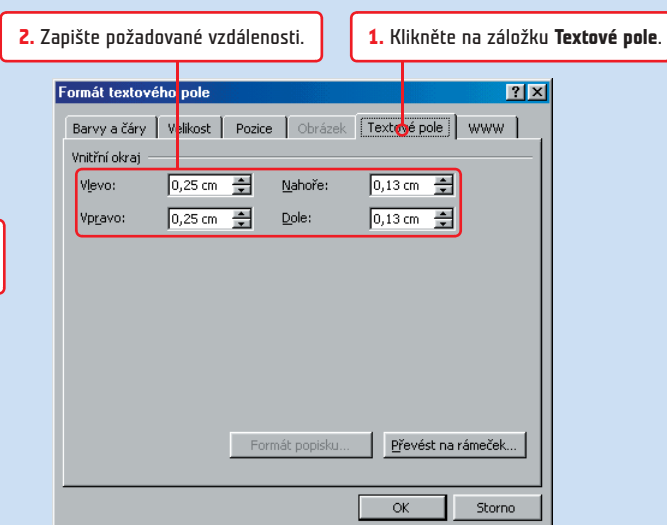
-mzi

Obr. 6. Vyvolání dialogového okna *Formát textového pole*.

Obr. 7. Odstranění okrajů textového pole.

Obr. 8. Nastavení vzdálenosti textu od okraje textového pole.

Nejužitečnější české stránky

Na českém internetu existují desítky kvalitních stránek. Pokusili jsme se sestavit seznam nejužitečnějších stránek, který by měl být praktickou pomůckou.

DOPRAVA		
IDOS	www.vlak.cz	Jízdní řády vlaků a autobusů
ČSAD	timetable.svt.cz	Jízdní řády autobusů
Bus Portál	www.busportal.cz	Vše o autobusové dopravě (včetně MHD)
onlineBUS	www.onlinebus.cz	Jízdní řády evropských autobusových linek
Letuška.cz	www.letuska.cz	Prodej a rezervace letenek on-line
Student Agency	www.studentagency.cz	Letenky a autobusy do celého světa
E-letenky	www.e-letenky.cz	On-line rezervace letenek
DOVOLENÁ A CESTOVÁNÍ		
MojeDovolená.cz	www.mojedovolená.cz	Přehledy a vyhledávání zájezdů
eDovolená	www.e-dovolená.cz	Katalog internetových stránek o cestování
Na dovolenou	na.dovolenou.cz	Katalog zájezdů do celého světa
Hotel	www.hotel.cz	Rezervace ubytování v ČR a SR
Cestujeme	www.cestujeme.cz	Zájezdy, ubytování atd.
Ubytování	www.ubytovani.cz	Rezervace ubytování v ČR
Cestování	www.cestovani.cz	Katalog pobyt. a poznáv. zájezdů
Poutník	www.poutnik.cz	Cestovatelský magazín
Bedekr	www.bedekr.cz	Vše o cestování
HORY A LYŽOVÁNÍ		
SkiNet	www.skinet.cz	Informace o lyžování v ČR i v celé Evropě
České hory	www.ceskehory.cz	Informace o lyžování na českých horách
Sníh	www.snih.cz	Informace o lyžování na českých horách
STÁT A PODNIKÁNÍ		
Státní správa	www.statnisprava.cz	Informace o státních úřadech
ARES	www.info.mfcr.cz/ares	Administrativní registr ekonomických subjektů
Obchodní rejstřík	www.justice.cz	Vyhledávání podle jména firmy nebo jména osoby
RZP	rzp.mpo.cz	Registr živnostenského podnikání
Český statistický úřad	www.czso.cz	Stránky Českého statistického úřadu
Města a obce	mesta.obce.cz	Informace o městech a obcích ČR
Form server	www.form.cz	Různé druhy formulářů v PDF
BusinessInfo	www.businessinfo.cz	Server věnovaný podpoře podnikání
Evropská databanka	www.edb.cz	Databáze firem z ČR a SR
Albertina	www.albertina.cz	Databáze ekonomických subjektů v ČR
B2M	www.b2m.cz	Databáze firem v ČR
EKONOMIKA A FINANCE		
AliaWeb	www.fin.cz	Finanční a ekonomické zpravodajství
Měsíc	www.mesec.cz	Zpravodajství o osobních financích
Peníze	www.penize.cz	Firemní a osobní finance
Finance.cz	www.finance.cz	Firemní i rodinné finance
Fincentrum	www.fincentrum.cz	Informace ze světa osobních financí
Účetní svět	www.ucetni svet.cz	Zpravodajství ze světa účetnictví
Sagit Info Net	www.sagit.cz	Ekonomické a právní informace
Patria	www.patria.cz	Informace z ekonomiky a finančních trhů
ZÁKONY A PRÁVO		
Sbírka zákonů ČR	www.mvcr.cz/sbirka	Server Ministerstva vnitra ČR
Sagit – předpisy	www.sagit.cz/sbirka	Sbírka zákonů a Sbírka mezinárodních smluv
ePrávo	www.epravo.cz	Články, komentáře, zpravodajství a Sbírka zákonů
SLOVNÍKY		
Atlas – slovníky	slovníky.atlas.cz	Angl., něm., ruš., fran., špan. a ital.
Seznam – slovníky	slovník.seznam.cz	Angl., něm., ruš., fran., špan. a ital.
iDnes – slovníky	slovník.idnes.cz	Angl., něm., ruš., fran., špan. a ital.
Slovník.cz	www.slovník.cz	Angl., něm., ruš., fran., špan., ital. a latina.
LangSoft	www.translator.cz	Angl., něm., ruš., fran., špan. a ital.
PRÁCE A BRIGÁDY		
Práce.cz	www.prace.cz	Nabídky práce v ČR
Jobs	www.jobs.cz	Burza pracovních příležitostí
JobPilot	www.jobpilot.cz	Nabídky práce v ČR
JOBlíst	www.joblist.cz	Nabídky práce a brigád
Pracovní.cz	www.pracovni.cz	Nabídky zaměstnání a poptávky po zaměstnání
Job Server	www.jobserver.cz	Práce na plný úvazek i brigády
Do práce	www.doprace.cz	Pracovní příležitosti pro absolventy a brigády

CV on-line	www.cvonline.cz	Servis pro zaměstnance i zaměstnavatele
Moje brigáda	www.mojebrigada.cz	Brigády pro studenty
Na brigádu	www.nabrigadu.cz	Brigády pro studenty
Agentura Student	www.student.cz	Brigády pro studenty
ZPRAVODAJSTVÍ		
České noviny	www.ceskenoviny.cz	Rozsáhlé zpravodajství z domova i ze zahraničí
iDnes	www.idnes.cz	Zpravodajství z různých oblastí
Novinky.cz	www.novinky.cz	On-line magazín deníku Právo a portálu Seznam
Lidovky	www.lidovky.cz	On-line magazín Lidových novin
BBC	www.bbc.cz	Zpravodajství BBC v češtině
iHNed.cz	www.ihned.cz	Ekonomický zpravodajský server
Moje noviny	www.mojenoviny.cz	On-line zpravodajství deníků Bohemia a Moravia
Blesk	www.blesk.cz	Bulvárni zpravodajství on-line
Neviditelný pes	pes.eunet.cz	Populární internetový magazín
Česká televize	www.czech-tv.cz	Zpravodajství a programy České televize
Český rozhlas	www.rozhlas.cz	On-line zpravodajství Českého rozhlasu
RadioTV	www.radiotv.cz	Vše o televizních a rozhlasových stanicích
Deník Sport	www.deniksport.cz	Deník Sport on-line
Econnect – zpravodajství	zpravodajstvi.ecn.cz	Zpravodajství z oblasti nevládních organizací
POČASÍ		
Meteopress	www.meteopress.cz	Předpovědi počasí nejen pro ČR
Český hydrometeorologický ústav	www.chmi.cz	Předpovědi počasí, čistota ovzduší atd.
České noviny – počasí	www.ceskenoviny.cz/pocasi	Předpovědi počasí nejen pro ČR
Novinky – počasí	www.novinky.cz/pocasi	Předpovědi počasí nejen pro ČR
POČÍTAČE A INTERNET		
Chip on-line	www.chip.cz	On-line zpravodajství magazínu Chip
Technet.cz	www.technet.cz	Zprávy ze světa počítačů a internetu
Lupa	www.lupa.cz	Server o českém internetu
Hoax	www.hoax.cz	Informace o podvodných (poplašných) zprávách
Viry.cz	www.viry.cz	Informace o počítačových virech
Paladix	www.paladix.cz	Server věnovaný fotografování
Interval	www.interval.cz	Server o tvorbě webových stránek a o e-obchodu
Grafika	www.grafika.cz	Vše o počítačové grafice
CD-R server	www.cdr.cz	Vše o vypalování
Svět hardware	www.svethardware.cz	Zpravodajství ze světa počítačů
TELEKOMUNIKACE		
ISDN server	www.isdn.cz	Zpravodajství ze světa telekomunikací
Mobil	www.mobil.cz	Zprávy nejen o mobilních telefonech
Mobilmania	www.mobilmania.cz	Internetový deník o mobilní komunikaci
Mobilmag	www.mobilmag.cz	On-line magazín o mobilních telefonech
PORTÁLY		
Seznam	www.seznam.cz	Nejoblíbenější portál na českém internetu
Centrum	www.centrum.cz	Internetový portál
Quick	www.quick.cz	Internetový portál
Tiscali	www.tiscali.cz	Internetový portál
Atlas	www.atlas.cz	Internetový portál
Red Box	www.redbox.cz	Internetový portál
Volný – Najdi to	www.najdi.to	Internetový portál
KULTURA		
Centrum – kultura	kultura.centrum.cz	Programy kin, divadel, koncertů a dalších akcí
Seznam – kultura	kultura.seznam.cz	Programy kin, divadel a koncertů
365 dní	www.365dni.cz	Programy kin v celé ČR
Do kina	www.dokina.cz	Programy kin v celé ČR
TV PROGRAMY		
České noviny – TV program	www.ceskenoviny.cz/kultura/tvpr	TV programy nejen českých televizí
Novinky – TV program	www.novinky.cz/tv_program	TV programy nejen českých televizí
Centrum – TV program	tv.centrum.cz	TV programy nejen českých televizí
Tiscali – TV program	www.tv-tip.cz	TV programy nejen českých televizí
MAPY		
Atlas – mapy	mapy.atlas.cz	Mapy ČR a českých měst
Mapy	www.mapy.cz	Mapy ČR a českých měst
Centrum – mapy	mapy.centrum.cz	Mapy ČR a českých měst
Routeplanner	www.skoda-auto.cz	Plánování automobilových tras
RŮZNÉ		
Telefonní seznam	phone.quick.cz	Vyhledávání podle jména osoby i podle jména firmy
Zlaté stránky	www.zlatestranky.cz	On-line verze Zlatých stránek
Databáze odcizených automobilů	www.automobil.cz/odcizene	Vyhledávání v databázi odcizených vozidel

Sháníte bydlení?

Problémy s bydlením zažil skoro každý z nás. Listovat v novinách a prohledávat inzeráty však dnes již není nutné.

Na internetu totiž najdete stránky, na kterých se soustřeďuje nabídka bydlení a poptávka po něm. Můžete zde najít nový dům ke koupi, nebo naopak nájemníka do svého bytu. Největší výhodou internetové nabídky bydlení je její aktuálnost – inzerát je zveřejněn vlastně okamžitě po zadání a vy si jej můžete hned přečíst a okamžitě na něj odpovědět. Navíc podávání inzerátů a jejich čtení je na většině serverů zdarma. My vám představíme ty internetové stránky, které byste při hledání určitě neměli opomenout.

Byty.cz

Internetové stránky <http://www.byty.cz> se nacházejí na serveru <http://www.bazar.cz>, kde lze sehnat, prodat či koupit vše možné i nemožné. Na hlavní stránce se vám zobrazí nejaktuálnější nabídka pronájmu a prodeje domů a bytů. Tato nabídka je však neutříděná. Základním kritériem je region, ve kterém chcete vyhledávat. K vymezení tohoto kritéria slouží obrázek mapy – stačí kliknout na region, a zobrazí se vám veškeré inzeráty z tohoto regionu. Tyto nabídky je

však ještě možné dále třídit. Nad výpisem inzerátů najdete několik rozbalovacích seznamů a v nich můžete specifikovat, zda vás zajímá např. pronájem bytu 2 + k. k. v této lokalitě, a také to, zda chcete zobrazit nabídku těchto bytů, nebo poptávku po nich. Dále si lze stanovit stáří inzerátu. Klikněte na tlačítko Vyhledat a zobrazí se výpis inzerátů, které zadaným podmínkám vyhovují. U každého inzerátu je uveden popis bytu nebo domu, cena a datum vložení. Pokud je u inzerátu uveden symbol fotoaparátu, pak je k inzerátu přiložen i obrázek bytu. Abyste nepromarnili tu správnou nabídku, je zde služba Hlídací pes. Klikněte na odkaz Vložit psa a poté zadejte kritéria výběru. Aktuální nabídky pak budou docházet na váš e-mail nebo mobilní telefon, podle vaší volby. Velmi jednoduše lze také inzerát na stránky vložit, a to zcela zdarma. Text inzerátu by neměl přesáhnout 500 znaků, a pokud chcete zůstat v anonymitě, pak si lze odpovědi na inzerát vyzvedávat na webu. Lze také určit, že odpovědi na inzerát budete přijímat jako zprávu SMS.

Reality21.cz

Tyto stránky spravuje přímo realitní agentura. Na hlavní stránce <http://www.reality21.cz> najdete obrazovou nabídku nemovitostí a bytů. Kliknete-li na obrázek, zobrazí se další informace o bytě či domě spolu s dalšími obrázky. Celkové informace si můžete zobrazit také jako soubor PDF a poté jej vytisknout. Pod odkazem Novinky najdete tu nejaktuálnější nabídku. Jestliže se vám některá nabídka zalíbí, pak je třeba zapamatovat si její evidenční číslo, protože podle něj můžete tuto nabídku vyhledat. Na stránkách lze pochopitelně podrobně vyhledávat – k tomu použijte buď odkaz Zadejte poptávku, nebo Zadejte nabídku. Dále specifikujete velikost bytu či nemovitosti, jejich stav, cenu, typ budovy apod. Nechce-

Bazar.cz | Byty.cz | Poptace.cz | Zamestnani.cz | Seznamka.cz | Rande.cz | Blabl.cz | Chatplus.cz | Kvant.cz

BYTY.cz

INZERUJTE S NÁMI

TATO REKLAMNÍ POZICE JE VOLNÁ
OBJEDNAVKY NA ČÍSLE 608 882 112

CR > Praha a Středoc. > Vše > Byty.cz

Region	Kategorie	Nabídka/Poptávka	Cena	Rok	Dat.vložení
Praha a Středoc.	Vše	Vše	VYHLEDAT	Podrobné vyhledávání	Platné kontakty
Top/Foto/K	Kategorie/Region	Hlavicka			
Nabídka TOP	2+1 nebo kk Praha	2+1, 60 m, OV, Jasmínova ul., P10, Zahr. Město Prodám byt 2+1/IL na Zahr. Městě, 2.p. přímému zájmu, byt se nachází v hezkém zrekonstr. domě, orient. JIS byt přímý stav, umakartádo, zcela funkční, dva neprůchozí pokoje, Kuchyň 9 m do L... více zde	1 680 000,-		28.6.2003
Nabídka TOP	2+1 nebo kk Praha	Praha-Staré Město Přechodná nájemní smlouva u slušného majitele, byt o velikosti 2+1, 90 metrů, po kompletní rekonstrukci, dlažba, zařízená kuchyně se spotřebiči. Všechny 4 okna do Karlovy ulice s výhledem na Karlovu... více zde	950 000,-		6.5.2003
Nabídka TOP	Domy Praha	Spívková HYPOTÉKA právě pro vaše bydlení!!! Stavíte dům, kupujete či rekonstruujete byt??? Potřebujete hypotéku??? Chcete tu nejvýhodnější na trhu??? Neděvejte přitom vydávat banku! Dle vydat sobě! Kombinace odložené platby jistiny s ka... více zde			7.6.2003
Nabídka TOP	3+1 nebo kk Praha	Pronájem 3+kk 87m2 Praha 1, Staré Město Pronájem 3+kk 87m2 v Praze 1 Staré Město vedle kostela Sv. Jakuba, byt po renovaci v domě s výhledem. Dvě ložnice, podlaha parket, plně zařízená, nová kuchyň včetně nádobí, sklo, žehlička, vysavač, l... více zde	39 000,-		14.5.2003
Nabídka TOP	Pronájem 1+1 nebo kk Praha	1+1, 40 m2 na oblíbené lokalitě, 5 min M Vyšehrad, ul. Na Pankráci, Praha 4 1+1, prostorný, právě zrekonstruovaný byt, vybavený novým kvalitním nábytkem, koupelnou s nábytkem, obývací ložnice 17 m, zařízená, rozkládací sedáčkou a moderní prostornou skříníovou stěnou, prostorná kuch... více zde	13 000,-		19.6.2003
Nabídka TOP	2+1 nebo kk Praha	2+1/ L 61m2, OV Praha 10, Zahr. Město, Jasmínova ul. Prodám byt 2+1 s ložnicí, 61m2 v OV, v II. patře ze V. Jasmínova ul. na sídlišti Zahr. Město, Praha 10 nezrekonstruovaný byt v rekonstruovaném	1 700,-		8.6.2003

Na serveru www.byty.cz lze najít nabídky na bydlení z celé ČR.

Reality21

kompletní realitní servis

PRODEJ BYTY RODINNÉ DOMY POZEMKY NEBYTOVÉ PROSTORY CHLIVOVÍ DOMY HOTELY A PENZIONY CHATY A CHALUPY GARÁŽE
PRONÁJEM BYTY RODINNÉ DOMY POZEMKY NEBYTOVÉ PROSTORY CHLIVOVÍ DOMY HOTELY A PENZIONY CHATY A CHALUPY GARÁŽE

NOVINKY
ZADEJTE POPTÁVKU
ZADEJTE NABÍDKU
DOHODNĚTE SI PROHLÍDKU
NEMOVITOSTI NA PROTIČET

HEBAT NEMOVITOSTI
PODLE EVIDENČNÍHO ČÍSLA
PODLE CENY A TYPU
BYTY - PRODEJ
vybrat okres

SLUŽBY
NABÍDKA SLUŽEB
HYPOTÉKY
REALITNÍ SERVIS
PRÁVNÍ SERVIS

PŘIHLÁŠIT SE
PŘIHLÁŠIT SE
REGISTROVAT

REALITNÍ KANCELÁŘ

Byty na prodej

Domy na prodej

Pozemky na prodej

Pronájem

GEPART FINANCE

NOVÉ

rekonstruovaných půdních prostor v Praze 2

Na stránkách [reality21.cz](http://www.reality21.cz) najdete obrazovou nabídku domů a bytů.

te-li zadávat tolik kritérií, využijte rychlého vyhledávání na stránce vlevo, kde zadáváte pouze cenu, lokalitu a typ bytu. Registrace na stránkách vám přináší ještě několik služeb navíc – např. si můžete prostřednictvím internetu dohodnout prohlídku bytu, který se vám zalíbil.

Sreality.cz

Na hlavní stránce <http://www.sreality.cz> si nejprve vyberete, zda máte zájem o byty, rodinné domy, pozemky apod. Poté na mapě zvolíte region, který vás zajímá. Na další stránce upřesníte, zda nemovitost či byt hledáte, či nabízíte, určíte typ vlastnictví apod. a vyberete si, podle čeho mají být nabídky

vám docházely na e-mailovou adresu. Jestliže chcete na stránkách inzerovat sami, pak je nutná registrace.

Tvujdum.cz

V době, kdy jsme navštívili stránky <http://reality.tvujdum.cz>, zde bylo k dispozici přes 31 tisíc aktuálních inzerátů, takže výběr je na stránkách skutečně veliký. Kromě velké nabídky inzerátů si zde přečtete i články o bydlení – např. o tom, jak vylepšit stávající byt nebo zahradu. Chcete-li své bytové potřeby financovat prostřednictvím hypoteky nebo stavebního spoření, můžete si zde vybrat ten nejvýhodnější způsob. Na stránkách totiž najdete interaktivní aplikaci (ja-

Netrealit.cz

Stránky <http://www.netrealit.cz> nabízejí zajímavou funkci hlavně těm, kdo chtějí realitu prodat – jde o podrobné vyhledávání zájemců. Prostřednictvím několika kroků specifikujete, jakou nemovitost nabízíte, a z databáze inzerátů vyhledáte toho pravého zájemce. Toho potom můžete přímo sami oslovit. Kromě toho zde můžete také jednoduše vyhledávat v nabídkách bydlení. U každého inzerátu je uveden popis bytu, kontakt na zadavatele inzerátu a často také fotografie. Na zadaný inzerát lze také odpovědět přímo ze stránek prostřednictvím interaktivního formuláře. Pokud máte o realitu

Stránky umožňují i podrobné vyhledávání zájemců.

utříděny. Na další stránce se již zobrazí nabídka z databáze. U některých nabídek je k dispozici i obrázek bytu či nemovitosti. Ty nejaktuálnější nabídky získáte okamžitě, pokud kliknete na odkaz Nejnovější nabídky na hlavní stránce. Nabídky bytů pocházejí z celé ČR (nejvíce jich je však tradičně z Prahy) a u inzerátu je vždy kontakt na zadavatele. Stránky jsou dostupné také v anglickém jazyce a u novinek si můžete objednat, aby

Vyberte si nejprve, zda máte zájem o byty, rodinné domy, pozemky apod.

kousi kalkulačku) pro výpočet splátek. Na hlavní stránce si přečtete ty nejaktuálnější nabídky realit a také formulář pro vyhledávání. Novinky si lze dát pravidelně posílat na e-mailovou adresu. Pro vložení soukromého inzerátu je k dispozici jednoduchý formulář a k nabídce lze přiložit i obrázek v elektronické podobě. Na stránkách najdete i velmi užitečné informace, jako jsou např. adresy a telefony katastrálních úřadů v ČR apod.

zájem a nemáte na ni potřebné finanční prostředky, můžete si pro informaci kliknutím na patřičný odkaz dát spočítat, na kolik by vás případně přišel hypoteční úvěr. -mia

Pronájem bytů

Sháníte-li pronájem bytu v Praze, vyzkoušejte stránky <http://www.pronajembytu.cz>. Zde funguje jednoduché vyhledávání: zadáte velikost bytu a maximální cenu a zaškrtnete lokalitu, kde byste rádi bydleli.

Spolehlivé vypalovačky

Uživatelé, kteří u počítačových periférií kvůli přenosnosti preferují externí mechaniky, mají nyní důvod k radosti: u těchto zařízení se začíná používat rychlé rozhraní USB 2.0. Na dvě zajímavé mechaniky s tímto rozhraním jsme se podívali.

Jedná se o mechaniky Teac CD-W552PUK a Teac DW-224PUK. Ta první je externí vypalovací mechanika CD-RW s rychlostí zápisu 52×, přepisu 24× a čtení 52×. Druhá mechanika je mechanika kombinovaná, která kromě zápisu, přepisu a čtení cédéček (při maximální rychlosti 24×, 10× a 24×) dokáže také číst data z médií DVD. Navíc je tato jednotka zajímavá i svými malými rozměry.

Jak jsme se už zmínili, obě tyto mechaniky používají pro připojení k počítači rozhraní USB 2.0, které má maximální rychlost přesunu dat 60 MB/s. Pro srovnání: Pro rozhraní USB 1.1 je maximem 1,5 MB/s. Obě testované mechaniky mají externí napájení, potřebné napájecí kabely stejně jako USB kabely jsou součástí dodávky.

Rychlá externí vypalovačka

Pokud sháníte rychlou externí vypalovací mechaniku, zaujme vás model **Teac CD-W552PUK**, který stojí 4392 Kč s DPH. Parametry této mechaniky jsou 52×24×52× a to

Teac CD-W552PUK

Externí vypalovací mechanika CD-RW

Cena: 4392 Kč s DPH.

Poskytl: Elap, s. r. o.

Rychlost zápisu/přepisu/čtení CD: 52×/24×/52×

Vyrovnávací paměť: 2 MB.

Rozměry: 167 × 55 × 273 mm.

Hmotnost: 1,85 kg.

Záruka: 2 roky.

www.elap.cz

ji z hlediska rychlosti vypalování řadí v současné době mezi špičku. Tato externí mechanika v poměrně velkém pouzdru o hmotnosti 1,85 kg skrývá uvnitř interní vypalovací mechaniku.

V přední části je zdířka pro připojení sluchátek a otočné kolečko pro ovládání hlasitosti. V zadní části kromě zdířek pro napájení a pro rozhraní USB 2.0 najdete i dvě RCA zdířky pro připojení reproduktorů. V příslušenství je CD s ovladačem rozhraní USB 2.0 pro operační systém Windows 98 a CD s programy Nero Vision Express a Nero Media Player a s vypalovacími programy Nero Burning Rom a Nero Express. V balení je přiloženo i jedno prázdné médium CD-R s kapacitou 700 MB. Program Nero Vision Express slouží pro zachytávání videa, pro vypalování videa ve formátech Video CD (VCD), Super Video CD, DVD-Video a MPEG-2 či pro otevření již vytvořeného videosouboru.

Při testu rychlosti vypalování jsme data o velikosti 690 MB vypalovali „pouze“ rychlostí 48× (7200 KB/s), protože použité vypalovací médium vyšší rychlost neumožňovalo. Přesto však vypalování dat bylo dokončeno za účtyhodný čas 3:19 minuty. Pokud použijete 52 rychlostní médium, budete moci naplno využít rychlostní potenciál této vypalovací mechaniky a vypalování dat bude probíhat ještě rychleji.

Tenká externí kombinovaná mechanika

Externí mechanika **Teac DW-224PUK** (6661 Kč s DPH) zaujme nejen menšími rozměry a hmotností, ale také možností číst data z médií DVD. Zakládání disků CD a DVD do této mechaniky je stejné jako u optických

Teac DW-224PUK

Externí kombinovaná mechanika CD-RW/DVD-ROM

Cena: 6661 Kč s DPH.

Poskytl: Elap, s. r. o.

Rychlost zápisu/přepisu/čtení CD: 24×/10×/24×

Rychlost čtení DVD: 8×

Vyrovnávací paměť: 2 MB.

Rozměry: 138 × 23 × 185 mm.

Hmotnost: 420 g.

Záruka: 2 roky.

www.elap.cz

mechanik u notebooků. Tyto mechaniky dosahují však při práci nižších rychlostí – u tohoto modelu je maximální rychlost čtení a zápisu u CD 24× (3600 KB/s) a rychlost přepisu 10× (1500 KB/s). Média DVD umí tato mechanika načítat maximální rychlostí 8× (10 800 KB/s).

Zdířky pro rozhraní USB 2.0, pro napájení a pro sluchátka jsou situovány v zadní části mechaniky. Ovladače jsou v tomto případě uloženy na disketě, CD s programy Nero Vision Express, Nero Media Player, Nero Burning Rom a Nero Express je totožné s výše zmíněným modelem. Také v tomto případě je v balení přiloženo i jedno médium CD-R s kapacitou 700 MB, navíc zde však najdete malou myš s kulíčkou; myš lze k počítači připojit prostřednictvím rozhraní USB.

Při zjišťování rychlosti vypalování byl 690MB soubor vypálen rychlostí 24× za 6:12 minuty. Při měření rychlosti čtení dat z disku DVD-ROM jsme naměřili průměrnou rychlost čtení 6,04× a průměrnou přístupovou dobu 100 ms.

Cena této kombinované mechaniky je sice poněkud vyšší, ale díky malým rozměrům je snadno přenosná a její schopnost vypalovat cédéčka a číst disky CD a DVD ocení zejména uživatelé přenosných počítačů.

-mse

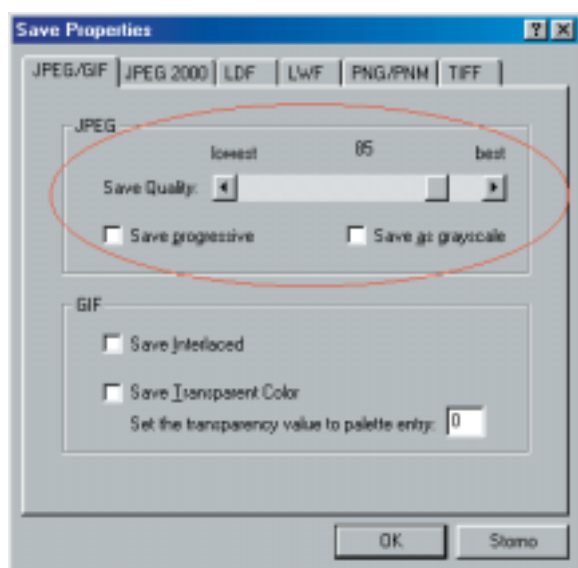

Zabalte to

Uživatelé počítačů často používají výrazy jako „zabalit“, „zapakovat“, „komprimovat“. V podstatě jde stále o totéž – zmenšit data tak, aby na paměťovém nosiči zabírala co nejméně místa, ale aby podstata dat zůstala zachována.

Hdyž počítačová data nabyla takového objemu, že začal být problém je ukládat na existující paměťové nosiče (diskety, pásky...), vznikla potřeba komprese dat. Můžete věřit tomu, že to bylo už velmi dávno. Komprese dat se dnes vyskytuje v mnoha podobách. Zapakovat můžeme například textové soubory či tabulky. Komprese se však využívá i u obrázků, videa nebo muziky.

Hned ze začátku je třeba zavést dva důležité pojmy – jde o bezztrátovou a ztrátovou kompresi. Bezztrátová komprese znamená, že data budou po rozpakování absolutně identická s těmi, která jsme pakovali. To je příklad komprese textových souborů nebo programů (do souborů typu ZIP, ARJ, RAR apod., které nazýváme též archivními soubory). Při ztrátové kompresi dochází k tomu, že výsledná data ztrácejí část své původní kvality (u obrázku to může být například ostrost či barevná hloubka), aby se co nejvíce zmenšil jejich objem.

Ve většině programů si lze při ukládání souborů ve formátu JPG zvolit úroveň komprese, podle které se pak odvíjí kvalita obrázku a velikost souboru.

Beze ztráty

Jak již bylo řečeno, při bezztrátové kompresi je soubor po rozbalení stejný jako před kom-

primací. Nedochází tedy ke ztrátě části dat ani ke snížení kvality. Komprimace pracuje principiálně tak, že program, který kompresi provádí, se snaží najít v souboru nějaké vztahy, posloupnosti, kterých může využít. Tak například v souboru bude: „AAAAAABBBBBB“; zde stačí napsat 6×A+6×B, a ušetříme pět znaků. Řetězec znaků „ABCDABCDABCD“ lze zase zapsat jako 3×(A-D). Pro osvětlení principu komprese jsme uvedli zjednodušené, primitivní ukázky, současné metody komprese souborů jsou mnohem komplikovanější.

Úspěšnost bezztrátové komprese je třeba zvažovat. Některé typy souborů jsou snáze komprimovatelné, u jiných je to v podstatě nemožné. Například textové soubory lze zapakovat poměrně dobře, třeba i na čtvrtinovou velikost. Bezztrátovou kompresí však nelze zmenšit soubory, které již byly jednou zkomprimovány (např. video a soubory MP3).

Nejznámějšími komprimačními programy jsou WinZip, WinRAR či WinArj. Jejich první verze se objevily již v raných dobách osobních počítačů v operačním systému MS-DOS. S příchodem Windows získaly lepší, grafické uživatelské rozhraní, které výrazně zjednodušilo jejich používání.

Se ztrátou, ale akceptovatelnou

Spousta typů dat zabírá hodně prostoru na disku – jde o video, obrázky a hudbu. Přitom se jedná o data, u nichž určitou ztrátu kvality nepostřehneme nebo u nichž je taková, že jsme ji ochotni akceptovat.

První ztrátová komprese se objevila pravděpodobně u obrázků. Vezmeme-li v úva-

hu, že obrázek o rozlišení 1024 × 768 bodů s barevnou hloubkou 24 bitů zabírá na disku 2,25 MB místa v nezkomprimované podobě, je nasnadě, že bylo třeba něco vymyslet. Jako základ se využívá bezztrátové komprese a hledají se oblasti, které mají stejné barvy, například bílé pozadí obrázku. Informace o nich zabírají mnohem méně místa než plný datový výpis. Takto lze tedy obrázky výrazně zmenšit, aniž se kvalita sníží. Toho se hojně využívá v profesionální práci s obrazovými daty (fotografové, grafici).

Pro běžné domácí použití jsou však takové soubory stále příliš velké. Ke slovu se tedy dostává ztrátová komprese. V případě zmíněných barevných oblastí je to tak, že jsou tolerovány určité odchylky barev, které oko běžného uživatele nepostřehne. Barvy podobného odstínu jsou považovány za tutéž barvu, a soubor tedy může být i několikanásobně menší. Podobně to funguje s ostroty. Míru oné tolerance lze nastavit při ukládání obrázku. Nejoblíbenějším formátem při komprimaci obrázků je JPG.

Inteligentní video

Video jsou vlastně obrázky, které se mění určitou frekvencí, například 25krát za sekundu. Nejjednodušší formou jsou nekomprimované obrázky, které se budou postupně načítat a střídát. Takové video však zabírá obrovský prostor. Jednoduchou pomocí je používat zkomprimované obrázky. Tady však vstupuje do hry další faktor – výpočetní náročnost. Máme-li zkomprimován jeden obrázek, nevadí nám třeba půl vteřiny počkat, než se obrázek dekomprimuje. Jenže

u videa je obrázků hodně v malém časovém úseku, takže je třeba volit takovou metodu a míru komprese, aby se vše stihlo. Pokročilejší metody komprese videa využívají toho, že po sobě jdoucí obrázky se obvykle mění jen málo. Například když kamera zabírá člověka, který se nehýbe, ale jen mluví, není třeba neustále měnit celý obraz, ale jen obličej. Při kompresi tedy komprimační program porovnává následující snímky a zjišťuje, zda je lepší zaznamenat změny (málo dynamická

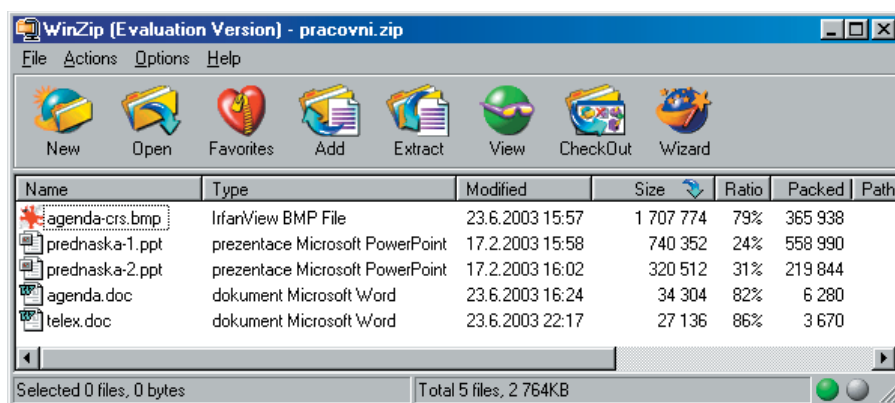
bitů za sekundu); tehdy jde již o poměrně věrnou reprodukci, kterou většina lidí není schopná na běžných audiozařích rozeznat od kvality zvukového CD.

Dvojí způsob zmenšení

Musíme také rozlišovat, zda komprimujeme obrázek, nebo hudbu, anebo soubor. Obrázek ve formátu BMP (formát bez komprese) lze tedy zmenšit kompresí bezztrátovou i ztrátovou (formáty TIF, JPG). Pokud však

Jiného typu automatické komprese se dříve využívalo pro kompresi veškerých dat i programů na disku počítače, aby se lépe využilo místo na disku.

Můžete také narazit na soubor s příponou exe, který nebude přímo programem, ale skrývá zkomprimovaná data. Takovému souboru se říká „samorozbalovací“ a hojně se ho využívá například na instalačních CD. Výhoda tohoto typu souboru spočívá v jeho jednoduchosti – po jeho spuštění se data

WinZip je dnes nejoblíbenějším nástrojem pro komprimaci souborů.

sekvence), nebo zda je výhodnější zobrazit nový obrázek (např. při střihu). S komprimovaným videem se setkáváme všude tam, kde je digitální video – digitální videokamery, DVD apod.

Komprese zvuku je náročná

Komprese hudby či zvuku obecně není tak „jednoduchá“ jako u obrázků nebo videa. Oproti obrázkům a videu zde totiž nelze použít jednodušší metody.

Ztrátová komprese zvuku bere v úvahu schopnost lidského ucha různě vnímat různé frekvence zvuku. Lidské ucho je nejcitlivější ve frekvenční oblasti řečového pásma, nepostřehne však ani poměrně velké zkreslení zvuku v nízkých tónech. Určité rozdíly ve frekvencích jsou tedy při kompresi zanedbávány. Jiné zvuky jsou zjednodušeny tak, aby se soubor sice zmenšil, ale aby běžný posluchač nezaznamenal snížení kvality zvuku.

Za nejoblíbenější zvukový kompresní formát lze považovat formát MP3, který vznikl pro účely prvních videozáznamů na počítači. Formátem pracujícím na podobných principech je formát ATRAC, jež vyvinula firma Sony pro svůj hudební nosič MiniDisc.

Stejně jako u ztrátové komprese obrázků lze i u zvuku nastavit, jak velké bude snížení kvality. Měříme to tzv. datovým tokem. Platí přitom, že čím je datový tok větší, tím je zvuk kvalitnější, ale tím větší je zároveň zvukový soubor. Nejpoužívanějším datovým tokem ve formátu MP3 je 128 kb/s (kilo-

chceme obrázek zachovat ve formátu BMP, můžeme použít komprese souboru (formáty ZIP, RAR, ARJ). Kvalitu obrázku přitom neztratíme a v případě formátu BMP budeme se zmenšením souboru poměrně úspěšní. Kdybychom však chtěli zkomprimovat zvukový datový soubor kompresí bezztrátovou, soubor by se téměř nezmenšil. Jak již bylo naznačeno, také nemá smysl snažit se komprimovat soubory ve formátech JPG, TIF, MP3, AVI či MPG, neboť úroveň komprese těchto typů souborů je velmi vysoká a výrazněji je zmenšit se již nepodaří.

Winamp od firmy Nullsoft je nejoblíbenějším programem pro přehrávání souborů ve formátu komprimované hudby – MP3.

Neviditelná komprese

Komprese mnohdy využíváme, aniž bychom o tom vůbec věděli. Například jste-li připojeni prostřednictvím modemu ať již k poskytovateli internetu, či k nějakému faxu, jsou data automaticky přenášena zkomprimovaná. Také některé databázové programy využívají komprese dat automaticky.

Čím rozpakovat soubor

Co dělat, když dostanete zkomprimovaný soubor? Jak již víte, typ souboru poznáte podle jeho přípony. Zkomprimované soubory mají přípony podle programů, kterými byly zkomprimovány. Takových programů se v historii komprimace objevilo velké množství, ovšem dnes se můžete setkat jen se třemi: jsou to programy WinZip, WinRAR a WinArj. Všechny jsou k dispozici jako shareware. Lze si je tedy po omezenou dobu vyzkoušet zdarma, poté byste se měli zaregistrovat a zaplatit registrační poplatek. Čas od času je umísťujeme na CD PPK, volně je lze stáhnout z internetových stránek výrobců. WinZip naleznete na adrese www.winzip.com, WinArj na www.lasoft-oz.com a WinRAR na www.win-rar.com. Nespornou výhodou těchto programů je, že většinou umějí dekomprimovat také konkurenční formáty, a to včetně těch starších, které se dnes již téměř nepoužívají (nějaký soubor staršího formátu se však přece jen může občas objevit).

sama dekomprimují a uživatel nemusí umět ovládat komprimační programy.

Pozor na viry

Probrali jsme různé typy komprese, a tak je čas si říct, že komprese s sebou nese i jedno riziko. Pokud máte na disku např. soubory ZIP, může v nich být zapačovaný soubor, který obsahuje virus. Ne všechny antivirové programy však dokážou obsah těchto souborů kontrolovat. Ještě horší je to se soubory samorozbalovacími.

Není třeba se komprimace bát, namísto je však zvýšená opatrnost. Pokud dostanete elektronickou poštou program zapačovaný jako soubor ZIP, rozpakujte ho do zvláštního adresáře. Pak spusťte antivirový program a nechte ho, aby obsah tohoto adresáře zkontroloval. Teprve je-li vše v pořádku, můžete program spustit.

Komprese dat je velmi často používaný nástroj a je užitečné ho využívat, ať již ve formě bezztrátové komprese, nebo ve formě komprese obrázků nebo zvuku.

Jaroslav Smíšek

Návrat legendy ve zbrusu novém kabátě!

Třetí pokračování série Warcraft dopadlo na výbornou.

Každý kulturní obor má své legendy, ať už se jedná o filmy, knihy, hudbu, nebo právě o počítačové hry. Doom, Tomb Raider, Duna 2, Civilization – řadě z vás při přečtení alespoň jednoho z těchto titulů určitě vytanula na mysli vzpomínka. A takových lidí bude ještě víc, jestliže mezi tato jména přidáme i slovo Warcraft.

Třetí přírůstek do série Warcraft je však svým starším sourozencům na hony vzdálený. Dvourozměrná přehlednost se změnila v trojrozměrnou efektnost, hrdinové se nyní mohou rozvíjet, máte možnost hrát za větší počet ras a tak dále – Warcraft 3 má tedy s druhým dílem společné jen jméno.

Základní princip je v realtimových strategiích už léta stejný: stavíte budovy, trénujete jednotky. Možnost předpřipravených skupin, vývoje technologií, formace, obléhání – jakmile jakákoli hra přijde s originálním nápadem, brzy jej od ní všechny budoucí strategie přezvzmou a nápad se stane součástí standardu. Aby hra skutečně vybočila z řady, je třeba, aby příběh byl výborný a kampaň byla chytlavá. A třetí pokračování Warcraftu nabízí obojí.

Kampaň

V průběhu jedné jediné kampaně vystřídáte několik ras – lidi, nemrtvé, temné elfy a orky, přičemž osudy všech se prolínají v jedné příběhové linii. Důležitou součástí příběhu jsou hrdinové, kteří se k vám připojují většinou jen na krátkou chvíli a brzy zase odejdou, avšak o několik hodin později je potkáte znovu. Mezi jednotlivými misemi zhlédnete hezké animace, které posouvají příběh opět o kousek blíž k cíli. S povděkem jsem zaznamenal také to, že hádky probíhají i mezi postavami bojujícími na stejné straně.

Jednotlivé mise

Design misí je nejsilnější stránkou hry. Častokrát se stane, že zůstanete u počítače i dlouho po vyslovení upřímného „jen dokončím tuhle misi a končím“ – prostě proto, že vás zaujme úkol mise příští. Úkoly jsou rozmanité, často

útočíte, někdy se musíte bránit, jindy někoho objevit, dobýt určité město, vydat se po stopách podivné nákazy, najít artefakt, vybit ve městě všechny nakažené vesničany, vylézt určité množství dané suroviny, možností je více než dostatek. Navíc ve většině misí máte možnost splnit postranní úkoly: ty vám sice prospějí, ale jejich plnění není povinné.

Postavy

Velmi důležitou část hry tvoří hrdinové, velmi silné postavy, které často znamenají rozdíl mezi vítězstvím a porážkou. Jejich největší síla je v tom, že s každým zabitým soupeřem se zvyšuje jejich zkušenost a získávají nové schopnosti, jako je uspávání nepřitele, léčení, nezranitelnost nebo vyvolání mrazivé bouře.

Na mapách se nachází také spousta předmětů, například magické zbraně, svitky nebo lektvary, ty však mohou využít pouze hrdinové.

Zpracování

Grafika je dostačující, ale hlavně svižná. Ačkoliv je hra na první pohled ve 3D, nemáte možnost mapou otáčet nebo ji zoomovat, můžete pouze určovat úhel kamery vzhledem k zemi. Technické zpracování je celkově dobré, uživatelské rozhraní je stejné jako u většiny RTS a nebudete mít žádné problémy s jeho pochopením.

Rozsudek

Celkově je Warcraft 3 hra první třídy, o čemž svědčí i její oblíbenost v on-line ligách a v síťových turnajích. Koupí tohoto titulu (hra je kompletně počestěná a stojí tisíce korun) vám mohu jen doporučit.

-maz

Softwarové lupy

Aby těžce slabozrací uživatelé mohli na počítači pracovat, potřebují nějakým způsobem zvětšit informace zobrazené na monitoru. Někdy je možné tento problém vyřešit koupí většího monitoru (zpravidla 19") a nastavením vhodného schématu obrazovky z Windows, které nejlépe vyhovuje zrakové vadě (větší písmo, větší ikony na ploše, kontrastní barvy apod.). V drtivé většině případů však toto řešení těžce zrakově postiženým klientů nedostačuje, a tak je nutné počítač vybavit speciálním programem – tzv. *softwarovou lupou*.

Pokud byste měli zájem vyzkoušet si, co všechno taková lupa umí, je možné si plně funkční, pouze časově omezené demoverze programů bez české lokalizace stáhnout z internetových stránek zmiňovaných zahraničních firem.

Po nainstalování a spuštění lupy mohou těžce slabozrací uživatelé zcela běžně pracovat s kterýmkoliv programem. Jejich práce je však zpomalena ztíženou orientací na monitoru vlivem velkého zvětšení (při použití dvojnásobného zvětšení vidí jednu čtvrtinu pracovní plochy, při trojnásobném jen devětinu). Mnoho uživatelů však používá zvětšení daleko větší. Čím je zvětšení větší, tím je orientace na monitoru horší. Tato situace se dá řešit několika způsoby – zvětšením

pouze poloviny obrazovky (v jedné polovině je zvětšený horizontální pás kolem kurzoru, druhá polovina slouží k zjištění polohy kurzoru na obrazovce), zvětšením pouze okolí kurzoru (z kurzoru se tedy stane lupa, pomocí níž si uživatel prohlíží údaje na monitoru). K ulehčení orientace na obrazovce pomáhá také mnoho speciálních funkcí softwarových lup (například zvýraznění textového kurzoru, sledování změn apod.). Je zřejmé, že při tomto způsobu práce musí mít uživatel vynikající znalosti o vzhledu programu, který právě používá.

Kromě zvětšení pomáhá slabozrakým lidem také nastavení většího kontrastu písma a pozadí – jde o světlé písmo na tmavém pozadí (nejčastěji používané jsou kombinace bílého nebo žlutého písma na černém nebo tmavě modrém pozadí – tzv. inverzní nastavení). Velké zvětšení a kontrast písma potřebují těžce slabozrací uživatelé, kteří trpí výpadkem centrálního vidění nebo těžkou vadou refrakce.

Slabozraký uživatel při práci se softwarovou lupou (Lunar).

Uživatelské rozhraní programu MAGic.

Uživatelské rozhraní programu Supernova (zvětšovací software Lunar).

V současnosti jsou mezi uživateli nejrozšířenější tři zahraniční programy, které jsou plně přizpůsobeny českému prostředí:

ZoomText, verze 7.11 Xtra, firmy Ai Squared (www.aisquared.com)

– dovozce Spektra VDN (www.spektravox.cz)

Level 1 – bez hlasové podpory – 16 170 Kč

Level 2 – s hlasovou podporou – 27 720 Kč

MAGic, verze 8.01, firmy Henter-Joyce (www.hj.com)

– dovozce Galop, s. r. o. (www.galop.cz)

Standard Edition – s hlasovou podporou

25 000 Kč

Professional Edition – s hlasovou podporou

27 000 Kč

Standard Edition – bez hlasové podpory

15 000 Kč

Professional Edition – bez hlasové podpory

19 000 Kč

Lunar, verze 5.20, firmy Dolphin Computer Access (www.dolphinse.com)

– dovozce Proxima (www.proximanet.cz)

Lunar – bez hlasové podpory

16 100 Kč

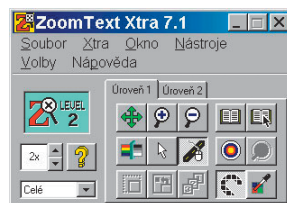
LunarPlus – s hlasovou podporou

26 600 Kč

(Ceny jsou převzaty z firemních ceníků platných k 10. 7. 2003.)

V případě, že velké zvětšení už komplikuje práci natolik, že se s počítačem nedá „rozumně“ pracovat, je pro uživatele vhodnější použít zvětšení v kombinaci s implementovanou hlasovou podporou nebo jej doplnit „plnohodnotným“ hlasovým výstupem. Softwarovou lupu bez implementované hlasové podpory doplněnou „plnohodnotným“ hlasovým výstupem doporučujeme zejména v případech progresivní zrakové vady. Hlasovým výstupům se budeme věnovat v některém z následujících článků.

RNDr. Hana Bubeníčková, Mgr. Radek Pavlíček
Metodické centrum informatiky SONS
info@brno.brailnet.cz

Uživatelské rozhraní programu ZoomText.

Siemens chce oslovit východní Evropu

Příznivci mobilních telefonů si už asi zvykli, že některé modely telefonů se k nám vůbec nedostanou, a pokud o ně mají zájem, musí je pokoutně dovážet ze západních zemí. Karta se však možná začíná pomalu obracet – a výrobci se zaměřují na střední a východní Evropu stále více.

Ukazem budiž světová dvojka – společnost Siemens – která uspořádala prezentaci tří svých nových modelů v Moskvě. K volbě tohoto města bezpochyby přispělo i to, že v několika zemích tohoto regionu Siemens dokonce předstihl Nokii a je jedničkou na trhu. Nové modely jsou navrženy zejména s ohledem na cenově citlivý, ale hodně náročný trh této oblasti.

Siemens MC60 – konečně s foťákem

A začneme rovnou tím nejlepším – model MC60 je první z modelů Siemensu, který nabízí integrovaný fotoaparát. Kromě fotoaparátu zaujme i individualistickým vzhledem – kromě krytů umožňujících vyměnit jak přední, tak zadní část se jedná především o skutečně originální klávesnici ve tvaru X. Z prvních zkušeností však vím, že ačkoli se klávesy stiskají celkem dobře, práce se zvláštním rozložením kláves bude asi chtít trochu cviku. Fotoaparát je doplněn o barevný displej. K propojení s počítačem můžete použít datový kabel, bohužel chybí jak Bluetooth, tak IrDA. Telefonní seznam a kalendář lze synchronizovat s počítačem. V telefonu se nachází vnitřní paměť o kapacitě pouze 1 MB, což pro fotografie a javovské aplikace není právě mnoho. Do telefonního seznamu můžete uložit sto kontaktů i stejný počet SMS zpráv. Výhodou je určitě GPRS Class 8 (4 + 1 timeslot) a podpora pro všechny tři GSM sítě (900/1800/1900 MHz).

Telefon o velikosti 109 × 46 × 21 mm, vážící 86 gramů, by měl na český trh dorazit v průběhu září, a jak jsem již naznačil, očekává se cena pod 9000 Kč.

Siemens C60 – střední třída

Pro méně náročné uživatele je tu nástupce populárního modelu C55, také on je vybaven ba-

revním displejem. Podobně jako k modelům řady 55 lze i k tomuto telefonu přidat externí fotoaparát s bleskem, z čehož pozorný čtenář jistě usoudí, že práce s MMS nebude pro tento kousek problém. Když k tomu přidáte ještě GPRS (opět Class 8), EMS či WAP prohlížeč, jistě mi dáte za pravdu, že to není špatný telefon. Klávesnice je klasická a spolu s přehledným menu a čtyřsměrnou klávesou přispívá k pohodlnému ovládání. Paměť telefonu o rozměrech 110 × 47 × 23 mm, vážícího 85 g, pojme opět sto kontaktů a stejný počet zpráv SMS. Paměť pro fotografie a pro vyzváněcí tóny má kapacitu necelých 2 MB. Podobně jako předchozí model si i C60 můžete přizpůsobit podle svého pomocí výměnných krytů, polyfonních vyzvánění a také barevných obrázků na displeji – kromě klasické tapety můžete zvolit i spořič či animace při vypnutí a zapnutí.

Také tento telefon by měl na český trh dorazit těsně po prázdninách a jeho cena by neměla překročit 6000 Kč. Avšak vzhledem k tomu, že právě v této době se na trh chystá i několik novinek konkurenčních, dá se předpokládat, že cena bude ještě klesat.

Siemens A52 – nejlevnější neznamená špatný

Již od uvedení řady začínající písmenem A slaví Siemens s těmito telefony docela úspěch. „Odborníci“ nad ním sice ohrnují nos, ale pro řadu uživatelů je levný a jednoduchý telefon právě tím, co potřebují. A tak se Siemens rozhodl, že nedávno uvedenému modelu A55 připraví levnějšího brášku. S cenou kolem 4000 Kč bude moci směle konkurovat dotovaným telefonům (ke každé doto-

vané ceně je třeba připočíst kolem 3500 Kč za aktivaci) a vzhledem ke svým schopnostem bude mnoha lidem jistě stačit.

Model A52 je sice vybaven pouze černobílým displejem a jednoduchým menu, ale toto řešení může leckomu usnadnit orientaci a ovládání. Jistým nedostatkem je absence WAP, ale nechybí podpora pro dlouhé zprávy SMS, včetně českého slovníku T9. Telefon si poradí i s obrázky a zvuky standardu EMS. Příjemná je určitě i paměť na padesát kontaktů a dvacet zpráv SMS, možnost vylepšit vzhled pomocí výměnných krytů i deset polyfonních melodií. To vše při rozměrech 103 × 46 × 22 mm a hmotnosti 84 g. Navíc monochromatický displej umožňuje slušnou výdrž – telefon tak budete nabíjet přibližně jednou za 6 až 8 dní.

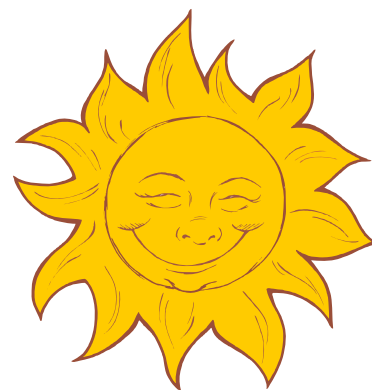
Nemusíte se mnou souhlasit, ale dovolím si tipnout, že Siemensu se odhad středoevropského trhu docela povedl. Všechny tři telefony nabízejí přesně to, co lidé chtějí – zajímavou cenu, výměnné kryty, polyfonní melodie a dva z vyšší třídy také podporu pro MMS. Pravda však je, že tlak konkurence – zejména z Asie – roste. Jak se tedy nové modely chytí, to ukáže až čas.

Z Moskvy pro PPK

Jan Lodi

Sluníčko

– zábava pro děti

Součástí tohoto čísla je multimediální CD „Sluníčko – zábava pro děti“, které jsme vám představili již v minulém čísle. Pokud vám minulé číslo uniklo nebo pokud se chcete seznámit s ovládáním cedéčka, přečtěte si následující stručný návod.

Sluníčko je zábavný výukový multimediální CD-ROM pro děti ve věku od 4 do 8 let. Jeho hlavním cílem je pomoci dětem pochopit základní věci, které jsou nezbytné pro jejich další vývoj a chápání okolního světa.

Výuka probíhá formou zábavné hry – děti se nejen učí, ale i baví. Výukou provází děti malá beruška, která jim poradí nejen to, jak s cedéčkem pracovat, ale také s řešením těžších úkolů.

Obr. 1. Úvodní obrazovka.

Spuštění cedéčka

Vložte CD-ROM do mechaniky. Pokud nemáte nastaveno rozlišení 800 x 600 pixelů, objeví se hlášení, které vás bude informovat o dočasné změně rozlišení. Klikněte na tlačítko Ano. Jestliže se CD automaticky nespustí, vyhledejte na CD-ROM program Start.exe a tento program spusťte.

Poté se objeví úvodní obrazovka. Na ní najdete několik obrázků (viz obrázek č. 1). Pokud chcete spustit multimediální výukový program Sluníčko, klikněte na obrázek s kuřátkem, bubínkem nebo kašpárkem.

Ostatní obrázky slouží ke spuštění ukávek nových multimediálních cedéček nebo k instalování šetřiče obrazovky. Ukončit práci s cedéčkem lze kliknutím na tlačítko Konec nebo stisknutím klávesy ESC (Escape).

Co vás čeká

Po spuštění multimediálního výukového programu Sluníčko se před vámi objeví tabule. Pod tabulí najdete osm tlačítek. Každé tlačítko slouží ke spuštění jedné z osmi částí: Poznávání věcí, Svět barev, Poznávání tvarů, Zvířátka, Hudební nástroje, Písmenka, Čísla a Poznávání hodin.

V části Poznávání věcí je hlavním úkolem porovnávat vlastnosti různých věcí. Děti

Obr. 2. Část Hudební nástroje.

(z nabízených obrázků) určují, co je rychlejší, co je větší, co je tmavší, co je starší, co je vpravo, vlevo, nahoře a dole, co je dál a co blíže apod.

V části Svět barev se děti procvičí v poznávání jednotlivých barev. Jejich úkolem bude například označit věc, která má žlutou barvu, nebo vybrat barvu, kterou má kuře a slunce. Na závěr si mohou pohrát s omalovánkami.

Část Poznávání tvarů obsahuje úkoly, které pomohou objasnit názvy různých tvarů (jehlan, krychle, kruh, čtverec apod.). Děti mají například za úkol poznat, jaký tvar má hrací kostka, čepice, buben apod.

Zvířátka – tak se nazývá část, v níž se děti učí poznávat nejen domácí, ale i různá exotická zvířata. Naučí se zde také rozlišo-

Jaký musím mít počítač?

Váš počítač by měl mít následující minimální konfiguraci: procesor o frekvenci 200 MHz, operační paměť o kapacitě 32 MB, zvukovou kartu, mechaniku CD-ROM, rozlišení 800 x 600 pixelů, barevnou hloubku 16 bitů, rozhraní DirectX 8.0 nebo vyšší, program QuickTime 6.0 nebo vyšší a operační systém Windows 95/98/2000/XP.

vat, které zvíře je domácí, které žije v lese a které pochází ze vzdálené země.

V části Hudební nástroje se děti učí poznávat různé hudební nástroje, a to nejen podle vzhledu, ale také podle zvuku.

Část Písmenka je věnována české abecedě. Děti zde uvidí tiskací i psací verze velkých i malých písmen. U každého písmene také najdou obrázek věci, jejíž název na příslušné písmeno začíná.

V podobném stylu je zpracována také část Čísla – v té se děti dozvědí, jak vypadá tiskací i psací verze jednotlivých čísel. Každé číslo je doplněno ilustrativním obrázkem (například u čísla 8 je osm balonků apod.).

Poslední částí je Poznávání hodin. V té se malí školáci dozvědí, z čeho se skládají hodiny (malá ručička, velká ručka, ciferník apod.), a také to, jak poznat, kolik je hodin.

Závěrem

Produkt „Sluníčko – zábava pro děti“ je skvělý multimediální výukový program, který se vám může hodit především tehdy, pokud se vaše dítě chystá po prázdninách do první třídy. Díky tomuto CD si totiž osvojí základní pojmy, zlepší si představivost a nenásilnou a zábavnou formou se připraví na to, co ho ve škole čeká.

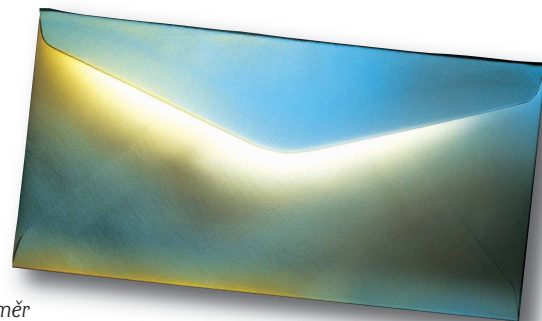
-ngu

Přímé spuštění

Multimediální výukový program Sluníčko můžete spustit také přímo (tj. bez úvodní obrazovky). Na CD otevřete složku „Slunicko“ a spustíte soubor „Start95.exe“.

Na školení jsem viděl prezentaci v PowerPointu, ve které se text vypisoval postupně a doprovázel jej klapot psacího stroje. Jak se takového efektu dosáhne?

Postup si ukážeme na příkladu. Do libovolného snímku vložte text, u kterého budete nastavovat efekt. Na tento text klikněte a z nabídky **Prezentace** vyberte příkaz **Vlastní animace** (obr. 1).

Na obrazovce se objeví podokno úloh *Vlastní animace*. V tomto okně klikněte na položku **Přidat efekt**, a jak se budou jednotlivé části postupně rozbalovat, klikte na položky **Další efekty** a **Počátek** (obr. 2).

V dialogovém okně *Přidat úvodní efekt* klikněte na položku **Rolovat** a poté na tlačítko **OK** (obr. 3).

V podokně úloh *Vlastní animace* pak postupně v položce *Spustit* nastavte hodnotu **Po předchozím** a v položce *Směr* hodnotu **Zleva**. Ve spodní části podokna je seznam všech položek, které jsou ve snímku umístěny (v našem případě je tam položka jediná, protože tento snímek obsahuje pouze text). Klikněte v tomto seznamu pravým tlačítkem myši na položku, která odpovídá textu, pro nějž efekt nastavujete, a v místní nabídce klikněte na položku **Možnosti efektu** (obr. 4).

Na obrazovce se objeví dialogové okno *Rolovat*. Ujistěte se, že pracujete na kartě *Efekt*.

Poté v položce *Zvuk* nastavte hodnotu **Psací stroj**, v položce *Animovat text* hodnotu **Po písmenech** a v položce *% zpoždění mezi písmeny* hodnotu **100** (obr. 5).

Dále je třeba nastavit rychlost. Klikněte na záložku **Časování**. Na této kartě zapište do položky *Rychlost* hodnotu **0,1** a klikněte na tlačítko **OK** (obr. 6). Poté si animaci přehrajte – uvidíte, zda odpovídá vašim požadavkům.

1. Klikněte na text.

2. Z nabídky **Prezentace** vyberte příkaz **Vlastní animace**.

3. Klikněte na položku **Přidat efekt**.

4. Postupně klikněte na položky **Další efekty** a **Počátek**.

5. Klikněte na položku **Rolovat**.

6. Klikněte na tlačítko **OK**.

7. V položce *Spustit* nastavte hodnotu **Po předchozím**.

8. V položce *Směr* nastavte hodnotu **Zleva**.

9. Klikněte pravým tlačítkem na položku v seznamu textů.

10. Z místní nabídky vyberte příkaz **Možnosti efektu**.

11. Ujistěte se, že pracujete na kartě *Efekt*.

12. Nastavte hodnotu **Psací stroj**.

13. Nastavte hodnotu **Po písmenech**.

14. Nastavte hodnotu **100**.

15. Klikněte na záložku **Časování**.

16. Zapište hodnotu **0,1**.

17. Klikněte na tlačítko **OK**.

počítač
pro každého

čtrnáctideník

Toto číslo vyšlo 23. 7. 2003 v nákladu 64 400 výtisků.

ISSN 1212-0723 MK ČR 7931

Vydává Vogel Burda Communications s. r. o.

Jednatel: Ing. Pavel Filipovič

Ředitel Vogel Computer Media: Ing. Milan Loucký

Šéfredaktor: Ivan Heisler

Redakce [redakce.ppk@vogel.cz]: Norbert Gulevič, Jan Jírovec, Michaela Kadlecová, Martin Semrád, Richard Straberger, Miroslav Ziegler

Inzerce [inzerce.ppk@vogel.cz]: Zuzana Hošková, tel.: 225 018 762, fax: 225 018 500

Grafická úprava: DTP Vogel

Foto: Martin Trysčuk

Externí spolupracovníci: Marie Franců, Michaela Kloudová, Jiří Lapáček, Anna Nováková, Milan Pola, Tomáš Příbyl, Michal Smejtek, Miroslav Stoklasa, Pavel Trousil, Martin Ziegler

Osvět a tisk: Reproprint, s. r. o.

Předplatné: Vogel Burda Communications s. r. o., Na Florenci 19, 110 00 Praha 1
tel.: 225 018 946, 225 018 944, 225 018 942 (prac. doba 8 – 16 hod.)

fax: 225 018 900, abonence.ppk@vogel.cz

Předplatné a inzerce na Slovensku: Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Teslova 12, P. O. Box 169, 830 00 Bratislava 3, tel./fax – administrativní: +421 2 44 45 46 28, předplatné: +421 2 44 45 06 97, 44 45 45 59, e-mail: magnet@press.sk,

http://www.press.sk

Počet výtisků prodaného nákladu ověřuje: ABC ČR, Na Florenci 3, Praha 1

V prodejně sítě rozšiřuje:

V České republice: síť dceřiných společností PNS, a. s., a MediaPrint Et Kapa Pressegrasso, s. r. o. Na Slovensku: Mediaprint Et Kapa, s. r. o.

© Vogel Burda Communications s. r. o., Praha

Vydavatelství

Vogel Burda Communications s. r. o.

Sokolovská 73

186 21 Praha 86

IČO 45280681

vydává časopisy CHIP, IT-NET, LEVEL, MEDIAshop,

Počítač pro každého, PlayStation 2 Oficiální Magazín-CZ.

Dočasně sídlíme na adrese

Na Florenci 19, 110 00 Praha 1,

v budově České typografie, recepce A, 5. patro.

Za původnost a obsahovou správnost příspěvku ručí autor. Právní režim autorských děl nabídnutých redakci se řídí zejména autorským zákonem č. 121/2000 Sb. a dalšími českými právními normami.

Rukopisy redakce nevrací. V případě přijetí díla k uveřejnění redakce autora o této skutečnosti uvědomí. Tím nabývá vydavatel práva k šíření přijatého díla časopiseckou formou včetně možnosti zveřejnění na WWW stránkách časopisu, vydání na CD-ROM nebo jiným způsobem v elektronické podobě.

Autorská odměna bude poskytnuta jednorázově do pěti týdnů po prvním uveřejnění příspěvku ve výši určené interním sazebníkem a zahrne i odměnu za případné vydání díla v elektronické podobě.

Všechna práva k uveřejněným dílům jsou vyhrazena. Přetisk, přepracování, překlad do jiného jazyka a jiné užití díla nebo jeho části, jakož i zařazení díla do jiného díla (souborného, spojení s dílem jiným, zařazení do jakékoliv formy elektronické publikace ap.) bez souhlasu vydavatele jsou zakázány. Autorské právo k časopisu a navazujícím elektronickým publikacím vykonává vydavatel.

Ve Wordu jsou na panelu nástrojů čtyři ikony pro práci se schránkou.

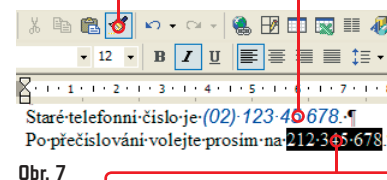
K čemu slouží ikona s obrázkem koštěte?

Čtvrtá ikona s obrázkem štětce slouží pro kopírování formátu. Určitý text, např. telefonní číslo, chcete odlišit, a proto u něho nastavíte jiný font a barvu písma. Abyste tyto operace nemuseli opakovat u každého dalšího čísla,

můžete formát přenést pomocí nástroje **Kopírovat formát**. Klikněte do textu, který je již naformátován, a poté na nástroj **Kopírovat formát**. Dále označte tažením myši text, pro který chcete tento formát použít (obr. 7).

2. Klikněte na nástroj **Kopírovat formát**.

1. Klikněte do textu s požadovaným formátem.

3. Tažením myši označte text.

inzerce

Příští číslo vyjde 13. srpna 2003

Co je nového na internetu? Converter

V části Jak na to vám představíme zajímavý prográmk WebMon, který za vás zjistí, zda na vašich oblíbených stránkách přibýlo něco nového – tedy zda proběhla aktualizace. Program si pochopitelně budete moci instalovat z našeho redakčního CD.

Pokud někdy potřebujete přepočítat určité fyzikální jednotky nebo vás trochu zajímá fyzika, pak vám doporučíme tento program, jehož používání je zdarma. Program obdržíte na redakčním CD a návod na používání najdete uvnitř časopisu.

PPK CD 15/2003

Hlavním tématem příštího CD jsou logické hry. Na CD najdete několik kvalitních logických her, dále například programy pro změnu nastavení Windows a programy, které vám umožní zachránit smazaná data.

15palcové LCD monitory

V tomto vydání v článku o počítači Mega PC píšeme o prolínání počítačů s běžnou spotřební elektronikou. Tento fakt lze vystopovat dokonce i u monitorů – mezi testovanými LCD monitory najdete i model se zabudovaným TV tunerem pro příjem televizního signálu a monitor s integrovanou čtečkou paměťových karet.

Seznam inzerentů

AT Computers, Ostrava	52
CENEGA, Praha	2
DELTA CZ, Praha	9
DXT ComputerS, Praha	5
eSko, Brno	13
GRADA Publishing, Praha	11
GRISOFT, Brno	17
OLYMPUS, Praha	7
WIND, Praha	37

PŘEDPLAŤTE SI
POČÍTAČ
pro každého

Vystřihněte nebo okopírujte a zašlete na adresu:

V ČR: Vogel Burda Communications s. r. o., Počítač pro každého, P. O. BOX 77, 186 21 Praha 8
V SR: MAGNET-PRESS Slovakia, s. r. o., Teslova 12, P. O. BOX 169, 830 00 Bratislava 3

Firma

Jméno a příjmení

Ulice, číslo

PSČ Obec

IČO DIČ

Číslo účtu

U sporozira uveďte specifický symbol.

Telefon/fax

E-mail

☐ Nepoužívejte prosím moji adresu pro další obchodní nabídky.

ZPŮSOB PLATBY (jen v ČR)

- ☐ Poštovní poukázkou „A-V“ nebo proplacením zálohové faktury, kterou vám zašleme na shora uvedenou adresu.
- ☐ Převodem z bankovního nebo spořicího účtu na náš účet 481841803/0300 u ČSOB Praha 1.

Po obdržení zálohové faktury zkontrolujte správnost všech uvedených údajů, aby vám mohl být zaslán správně vyplněný daňový doklad. Zjištěné rozdíly nám ihned sdělte na tel.: 225 018 944, 225 018 946, fax: 225 018 900, e-mail: abonence.ppk@vogel.cz. Zálohové faktury nám nevracejte!

Objednávám předplatné

POČÍTAČ PRO KAŽDÉHO

(zaškrtněte prosím jednu z možností):

- ☐ Celoroční s CD-ROM (24 sešitů, 24 CD-ROM a dárek navíc – pouzdro na 24 CD) za 1092 Kč
- ☐ Celoroční s CD-ROM (24 sešitů, 24 CD-ROM a dárek navíc – pořadač) za 1092 Kč
- ☐ Celoroční s CD-ROM pro školy (na kuponu musí být adresa a razítko školy) za 888 Kč
- ☐ Celoroční s CD-ROM (a dva dárky navíc – pořadač a pouzdro na 24 CD) za 1182 Kč
- ☐ Celoroční s CD-ROM (a tři dárky navíc – pořadač, pouzdro na CD a karty Jak na to) za 1292 Kč
- ☐ Celoroční s CD-ROM (24 sešitů, 24 CD-ROM + bezdrátová optická myš Genius) za 1991 Kč
- ☐ Celoroční bez CD-ROM (24 sešitů) za 684 Kč
- ☐ Pololetní s CD-ROM (12 sešitů, 12 CD-ROM) za 582 Kč
- ☐ Pololetní bez CD-ROM (12 sešitů) za 360 Kč

Objednávám od čísla

Počet kusů každého čísla

(Objednávat lze od čísla 16/03 nebo pozdějších.)

14/03

Kupon je platný pouze do 12. 8. 2003

SPŮSOB PLATBY (iba v SR)

Časopis můžete uhradit přímo zloženkou typu C. Paličkovým písmem vyplňte zloženku, suma musí zodpovedat cene, ktorá je uvedená na tejto stránke. Iné sumy nemôžeme akceptovať. Uhrady zabezpečíte len prostredníctvom pošty, nie bankovým prevodom. Do správy pre prijímateľa uveďte názov časopisu. Objednávky a zloženky typu C zasádné zasielajte na adresu: MAGNET PRESS SLOVAKIA, s. r. o., Teslova 12, P. O. BOX 169, 830 00 Bratislava 3. Naše tel. čísla: +421 (2) 44 45 46 28, 44 45 45 59, 44 45 06 97 e-mail: magnet@press.sk

Datum

Podpis